జానపద గేయాలు

సేకరణ - స్వర కల్పన

కళా ప్రపూర్ణ

డా॥ ఎ. అనసూయ దేవి

ప్రచురణ :

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత అకాడమి

అకాడమి ప్రచురణ నం. 2
జనవరి 1983.
ప్రతులు 1000.

వెల. రూ. 15/-

ప్రతులకు:
ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత అకాడమి
కళాభవన్, హైదరాబాదు 500 004.

జానపద గేయాలు

ఎన్ని వందలయేండ్ల అవధులూ, అగడ్తలూ దాటుకుని వచ్చాయో ఈ జానపద గేయాలు! ఎంత ప్రాణం ఉన్నదో వీటికి! ఆ ప్రాణంతో ఎటువంటి అందచందాలూ, అలంకరణలూ ఉన్నాయో వీటికి! వాస్తవిక జీవితానుభవాలూ, ఆ అనుభవాలు రేపిన ఆవేశాలూ, ఆ ఆవేశాలు ప్రేరేపించే భావనా, ఆ భావన కల్పించిన చిత్రాలూ, ఆ చిత్రాల్ని నిర్మించిన మాటలూ, ఆ మాటలు మళ్ళీ, మనుష్యులై మనయెదుట నవ్వడమూ, నాట్యం చేయడమూ, నిట్టూర్చడమూ, జీవితఖండాలను ప్రదర్శించడమూ - ఈ జానపదగేయాలకు ప్రజకులాగే జరామరణాలులేవు. ఎప్పుడో బయలుదేరి ఎక్కడికో పోతూఉన్న అఖండ ప్రజావాహినికి ఎక్కడికక్కడ, ఎప్పటికప్పుడు, నిండుతనమూ, జీవనమూ, ఇస్తూ, కదలిస్తూ, ఈ జానపద గీతాలనే ఉపనదులు ఉపకరిస్తూ వస్తున్నాయి. ఇవి సరళంగాఉంటూ సుందరంగా ఉంటాయి. వాస్తవికంగా ఉంటూ వైకుంఠానికి నిచ్చెనలేస్తాయి. ఆమాయకంగా ఉంటూ, మానవ ప్రకృతిలోనే, అచల శిఖరాలూ, అఖాతాలూ, అందుకుంటాయి. అచ్చంగా భూగర్భంలోంచి పొడుచుకుని వచ్చి మొలుచుకుపోయే చెట్లూ, చామలూ, లతలూ, పూతలూ వంటివి ఈ జానపద గేయాలు.

మన దేశంలోని అల్ప సంఖ్యాకులూ, నాగరకులూ, అయిన పట్టణవాసులకులాగే లక్షలాది గ్రామాలలో నివసించే జానపదులకు కూడా, ఒక విశిష్టమైన సంస్కృతి ఉంది. అదివాళ్ల నిరాడంబర జీవితాన్ని ప్రతి ఫలింపజేసే వాళ్ల జానపదగేయాల్లో ఉట్టి పడుతూంటుంది. దేశంలోని ప్రతిప్రాంతం వారికీ ఎన్నో జానపదగేయాలున్నాయికాని, బాహుళ్యంలోను ప్రశస్తిలోనూ, వివిధత్వములోను, అవేవీ తెలుగువారి జానపదగేయాలకు సాటేరావనీ, ఆ విశిష్టతకు కారణము తెలుగుభాషయొక్క తియ్యదనమే నని సుప్రసిద్ధ జానపద

పరిశోధకుడైన ప్రొఫెసర్ దేవేంద్ర సత్యార్థి తాను రచించిన "మీట్ మై పీపుల్" అనే గ్రంధంలో వ్రాశారు.

ఎందరు కవుల రచనలో, ఆ కవులు అస్తమించగానే కాలగర్భంలో కలిసిపోతుండగా, లెక్కలేకుండా పుట్టుకు వస్తూన్న ఈ జానపద గేయాలన్నీ చెక్కూ, చెదరూ, లేకుండా, నాటికీ నేటికీ, సజీవంగా ఉన్నాయంటే ఆశ్చర్యమే. ఆ పాటలకు వార్ధక్యం రాకుండా, నిత్య యౌవ్వనంగా మార్చిన కీర్తి కొంతవరకు ఆ పాటల సాహిత్యానికి దక్కినా, చాలవరకు ఆ పాటల సంగీతానికే దక్కుతుంది.

జానపద గేయాలన్నీ ఆ ప్రాంతీయ జానపద వ్యవస్థల నుంచి పాతాళ గంగలా పొంగిపొరలి వచ్చే అప్రయత్న ఆశుధారలే, బృంద రచనలే. వివిధ వృత్తుల్లో దినమంతా కష్టించి బ్రతికే జానపదుల నిత్య జీవిత సమస్యల వాపిడి వేడికి, సంగీత సాహిత్యాలు, ఏకకాలంలో, ఏకధారగా పుట్టుకుని వస్తాయి. అవి, అకల్మషులూ, నిరాడంబరులూ, అయిన గ్రామీయుల భావాలు, స్వభావాలు, ఆశలు, ఆశయాలు, ఏకమై ఉప్పొంగిన అయాచిత ఆశుధారే జానపదగేయము. ఈ గేయాలు నవరస భరితాలు.

ఆంధ్రులకు ఆశయాలూ, ఆవేశాలూ కూడా ఎక్కువేకదా, పండుగలకు పబ్బాలకూ, కష్టాలకు సుఖాలకు, జానపదుల హృదయ తంత్రులు ఇచ్చే స్పందన, వెంటనే సంగీతంతో పెనవేసుకుని పోయిన మాటలే జానపద గేయాలు. తెలుగునాటి జానపదులంతా తమ్ముతామే యెరుగని, తమ సాంస్కృతి ప్రతి బింబాన్ని చూసుకోడం చేతకాని, అదృశ్య వాగ్గేయకారులే అనిపిస్తుంది. మానవ జీవితంలోని వెలుగు, నీడలు; ప్రేమ; ద్వేషము; శాంతి, సమరము; సంరంభము; సంతాపము; యౌవ్వనము, వృద్ధాప్యము; - అన్నీ జానపద గెయాలకు కథా వస్తువులే. తెలుగునాటి జానపద తటాకంలోని ప్రతీ అలా, ఒక గేయంగా రూపొందుతూ వచ్చింది. తెలుగు వారి నిత్య జీవిత క్రమాన్ని అనుసరించే వారి జానపద గేయాల క్రమముకూడా ఏర్పడింది.

తెలుగువారి జానపద సంగీతానికి, శాస్త్రీయ. లలిత సంగీతాలతో పాటు ఒక గౌరవస్థానం, సభార్హత, వచ్చాయంటే, దానికి ముఖ్య కారకు రాలిని నేనని చెప్పుకోక తప్పదు. నా చిన్ననాటి నుంచీ జానపదగేయాలు సేకరించడం, పాడడం, నాకు సరదా. నేను పుట్టిన ఊరు తూర్పు గోదావరి జిల్లాకు చెందిన కాకినాడ. ఆ ఊరికి కాస్త పట్నవాసపు పోకడ పల్లెటూరి వాతావరణం ఉండేది. దాని ప్రతి బింబాన్ని నేను. నా చిన్నప్పుడు, మా మామయ్య కృష్ణశాస్త్రి ఊరైన పిఠాపురం వెళ్లాలంటే బస్సులు లేవు. రెండెడ్ల బండిలో వెళ్లేవాళ్లం. త్రోవలో పొలాల్లో పాడుకునే పాటలు, పిఠాపురంలో, పొన్నాడమంద బయల్లో సత్యభామ కట్టిన భామాకలాపం, రదోత్సవాలలో చెక్క భజనలూ, తప్పెటలూ, కోలాటాలూ తోలుబొమ్మలూ, వీధినాటకాలూ, మాఊరు ఉప్పుటేరుగట్టున పడవవాళ్లు పాడుకుంటూ పోయే పాటలు, ఇంటిప్రక్క ఆముదం ఫ్యాక్టరిలో పనివాళ్ల పాటలు, మా నూకాలమ్మ గుడివద్ద సంవత్సరాది సంబరంలో ఆడించే గరగలూ, సిరిబొమ్మా-ఇవన్నీ చూసి, ఉత్తేజితురాలు నయి, ఆపాటలను తు.చ తప్పకుండా గ్రహించి, సేకరించి, నేర్చి, పాడేదాన్ని, చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల్లో తీర్థాలూ, జాతరలూ, జరిగాయంటే, అక్కడికి నేను మా నాన్నగారితో వెళ్లడం, ఆ జానపద వినోదాలు చూసి, ఆ పాటల్ని సేకరించడం జరిగేది. ఆ అభిరుచే నాలో ఒక ఉద్యమంగా రూపొంది, జానపద రచనలను, వాటి సంగీతాన్ని సేకరించి, పొందుపరచి, ప్రచారంలోకి తేవడం నా జీవితాశయం అయింది. నాయీ ఆశయాన్నీ, అభిరుచినీ, పెంపొందించిన వారు జానపద సంగీత పితామహులు, కీ.శే. వల్లూరి జగన్నాథరావుగారు. కర్ణాటక, హిందూస్థాని, శాస్త్రీయ సంగీతాల్లో పాండిత్యం కలిగి, జానపద సంగీతంలోని మెళకువల్ని, మాధుర్యాన్నీ గ్రహించీ, నాకనుగ్రహించిన వారు. జానపద గేయాలకు నా గాత్రం బాగుంటుందని గుర్తించి, నాల్గవ ఏటనే నాచేత, ప్రఖ్యాత జానపద గేయం "అయ్యోకొయ్యోడ", ఇంకా ఎన్నో జానపద గేయాలు, గ్రామఫోను రికార్డులు ఇప్పించారు. వారికి నేనెంతో ఋణపడి ఉన్నాను.

నేను నేర్చి సాధనం చేసిన శాస్త్రీయ సంగీతం, నేను ముందంజవేసి సాధించిన లలిత సంగీతం, నేను శ్రమించి సేకరించిన జానపద సంగీతం ఈ మూడు నా దృష్టిలో, ఒకే సంగీతార్ణవంలో కలిసే మూడు జీవస్రవంతుల ని నా నమ్మకం. నా చిన్నప్పటి కచేరిలలో ఈ మూడింటికి సమాన స్థాన మిచ్చి గౌరవించేదాన్ని.

శాస్త్రీయ సంగీతంలో లాగే, జానపద సంగీతంలో కూడా, ప్రతి రాగము సంపూర్ణంగా ఉండాలని మనం అనుకోకూడదు. జానపద సంగీతానికి ఏ శాస్త్ర గ్రంథాలూ ప్రమాణాలుకావు. వాళ్ళ హృదయాలే వాళ్ళకు ఆధారం. అందువల్ల అనుకోకుండా కొన్ని పాటలు పూర్తి రాగాల్లో దొర్లినా చాల వరకు వాళ్ళ పాటల్లో రాగచ్ఛాయలు మాత్రమే కనపడుతూ ఉంటాయి. అందుకే నా యీ పుస్తకంలో రాగం పేరుకాక, ఫలానా రాగస్వరాలు అని మాత్రమే వ్రాశాను. తరచుగా హనుమతోడి (8) వకుళాభరణం (14) మాయా మాళవ గౌళ (15),నటభైరవి (20), కీరవాణి (21), ఖరహరప్రియ (22), హరి కాంభోజి (28), ధీర శంకరాభరణం (29) ఈ మేళకర్తలకు చెందిన రాగాల్లోనో, రాగచ్ఛాయల్లోనో, జానపదుల పాటలు ఉంటూంటాయి. అవి వాళ్ళ మన స్తత్వాలకి ఎక్కువ సన్నిహితమైనవి అనిపిస్తుంది. ముఖ్యంగా, నాటకు రంజి, నవరోజు, యదుకుల కాంభోజి, దేశ ప్తి, ఆనందభైరవి, ముఖారి, వాళ్ళకి అభిమానరాగాలా అనిపిస్తుంది.

అదే విధంగా, ఏ సంగీతానికైనా సరే అలంకారం గమకాలే. శాస్త్రీయ గాయకుల్లాగా జానపద గాయకులు, గమకాలను దశవిధాలుగా విభజించి, ప్రయత్న పూర్వకంగా వాటిని ప్రయోగించక పోవచ్చునుగాని,ఆ గమకాలన్నీ వారి సంగీతంలో అప్రయత్నంగా దొర్లుతూనే ఉంటాయి. జంటహాలు స్ఫురితం, కంపిత, ఆందోళితం - లాంటి గమకాలన్నీ జానపద గేయాల్లో ఉండనే ఉన్నాయి. పాడే గాత్రాలకి గమకం అనేది ఉగ్గు పాలతో అలవడు తుంది.

35 సంవత్సరాల ముందే నేను తెలుగు దేశం వివిధ ప్రాంతాలు పర్యటించి పొందుపరచిన కొల్లలైన జానపద గేయాల్ని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి, ఏయే రాగచ్ఛాయలలో ఉన్నాయో, ఏ గమక ప్రయోగాలు చేశారో గుర్తించి, వారియాస, వారి భాష, పాడే పద్ధతి అలవర్చుకున్నాను. నాది ఒక విధమైన రిసెర్చి అనవచ్చు. నా యీ జ్ఞానాన్ని (Knowledge)పాడడంలో చూపించాను కాని, డిగ్రీలకి ఆశపడలేదు. అయితే 1977వ సంవత్సరంలో ఆంధ్రాయూనివర్సిటీ వారు లలిత, జానపద సంగీతాల్లో నేను చేసిన కృషిని గుర్తించి, నాకు "కళాప్రపూర్ణ" Honorary Doctarate ఇచ్చి గౌరవించారు. నేను సేకరించిన జానపదగేయ సమూహంలోనుంచి చాలా పాటలు నా చెల్లెలు వింజమూరి సీతాదేవికిచ్చి, అమె M. Litt కి సహకరించాను. ఈ పుస్తకంలో కొన్ని పాటలను మాత్రమే స్వరపరచి, సంగీతంలో ప్రవేశం ఉన్న వారందరూ పాడుకోవడానికి వీలుగా ఈ గ్రంథ రూపంగా మీకు అందజేస్తున్నాను.

ఈ ప్రచురణకు కారకులైన ఆంధ్ర ప్రభుత్వమువారికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత అకాడమీ వారికి, తొలిపలుకు వ్రాసిన సోదరుడు డా॥ బాల మురళికృష్ణకు, నన్ను గురించి నాలుగు మాటలు వ్రాసిన వోలేటి వెంకటేశ్వర్లు గారికి ప్రూఫ్‌లు చూసిపెట్టిన మంచాల సోదరులకు, ముఖచిత్రం వేసిన మా బుజ్జాయికీ నా కృతజ్ఞతలు.

అనసూయదేవి.

తొలి పలుకు

"కళాప్రవీణ" "కళాప్రపూర్ణ", పద్మశ్రీ డా॥ బాలమురళీకృష్ణ

తొలి ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడమిని మూడు అకాడమిలుగా విభజించటంతో ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత అకాడమి 1981 ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీన ఏర్పాటు చేయబడింది. ఈ అకాడమి మొదటి గౌరవ అధ్యక్షులుగా ప్రభుత్వం నన్ను నియమించి సంగీతలోకానికి సేవచేసే భాగ్యాన్ని కలిగించింది.

సంగీతంలో ఉత్సవాలు నిర్వహించటం, ఆ కళ ప్రోత్సాహానికి సంబంధించిన శిక్షణాలయాలకు, సాంస్కృతిక సంస్థలకు, నిస్సహాయస్థితిలో గల వృద్ధకళాకారులకు ఆర్థిక సహాయం చేయుటం, యువ విద్వాంసులకు ప్రోత్సాహక పథకాలను అమలు జరపటం, మరుగునపడిపోతున్న మన జానపద సంగీత రూపాల పునర్వికాసానికి కృషిచేయుటం మున్నగు కార్యక్రమాలతోపాటు సంగీతరంగంలో పరిశోధనచేయించి గ్రంథాలుప్రచురించే కార్యక్రమాన్నికూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత అకాడమి చేపట్టింది. ఈ ప్రచురణల పథకం క్రింద ఇంతవరకు ఆచార్య శ్రీవొక్క శ్రీరామమూర్తిగారు రచించిన "అష్టోత్తర శతరాగాంగాది వర్ణమాల'' ప్రచురించటం జరిగింది.

ఇప్పుడు శ్రీమతి ఎ. అనసూయదేవిగారిచే సేకరింపబడి స్వరపర్చ

బడిన ఈ ''జానపదగేయాలు'' ప్రచురించటం జరిగింది. ఇది మా అకాడమి యొక్క రెండవ ప్రచురణ.

కళాప్రపూర్ణ డా॥ శ్రీమతి అనసూయదేవి జానపదగేయాలను స్వర పరచి సంగీత అకాడమికి ఇచ్చి అకాడమిద్వారా ముద్రించటం ముదావహము. ఈ సంతోషమే నేను ఈ నాలుగు మాటలు వ్రాయుటకు కారణము.

అనసూయ అంటే అసూయలేనిది అని అర్థం. కాని అనసూయ అంటే చాలా మందికి అసూయ ఉంది.

అనసూయ, అంటే అసూయ లేనిది అని అర్థం. కాని, అనసూయ అంటే చాలా మందికి అసూయ వుంది. ఇతరులు పలువురు మనల్ని చూసి ఎప్పుడు అసూయ పడతారో, అప్పుడు మనం ప్రసిద్ధులమనీ, మనం అభివృద్ధి పొందుతున్నామనీ, అర్థం చేసుకోవాలి. ఎవరో అన్నట్టు జ్ఞాపకం. **The jealousy and controvercy are the rails on wich the life train can safely travel and reach the destination''**

డా॥ అనసూయను గురించి నాకంటే తెలిసినవారు, నాకన్న పెద్ద వారు అనేకులున్నారు. నాకు సుమారు 1939 నుంచి తెలుసును. ఆ కాలం లోనే, అంటే నాకు చాలా చిన్న వయస్సులోనే, నేనక్కడ పాట కచేరీలకు వెళ్ళినా, అనసూయ, సీత, పాటకచేరీలు వుండేవి. వీళ్ళు నాకు Seniors. ఆత్మీయులు. సోదరీమణులు.

శ్రీమతి అనసూయ గొప్పపండిత వంశంలో జన్మించారు. వీరి తండ్రి గారు పద్మశ్రీ వింజమూరి లక్ష్మీ నరసింహారావుగారు అద్భుతమైన ప్రతిభా శాలి, గొప్పకవి. వీరి నాటకాలు, పద్యాలు, వీరికవిత, దేశం నలుమూలలా వ్యాపించింది. వీరి తల్లిగారు వింజమూరి వెంకటరత్నమ్మగారు కూడ గొప్ప కవయిత్రి, విదుషీమణి. 'అనసూయ' అనే స్త్రీల మాస పత్రిక సంపాదకు

రాలు. అనసూయ అదృష్టం, ఆమె భర్త గిరిగారు, వారి ఆదరణ, ప్రోత్సాహం, అనసూయకు గర్వకారణం. అంతేకాక, తన కుమార్తె రత్నపాప శ్రీమతి రత్న అనిల్‌కుమార్ కూచిపూడి, భరతనాట్యాలలో, ప్రపంచ ఖ్యాతి గాంచిన నాట్యతార. అనసూయ పిల్లలందరూ కళాకారులే. పంచ రత్నాలు. వీటన్నింటికంటె తన సోదరి సీత-వీళ్ళ అన్యోన్యం, అవినాభావత్వం, ఆశ్చర్యంగా ఉంటుంది. ఎల్లప్పుడూ ఒక్కలా దుస్తులు ధరించే వీరిరువురిలో, ఎవరు అనసూయ, ఎవరు సీతో, చాలామందికి, చాలాకాలం వరకూ, తెలియదు. అటువంటి సోదరి సీత దొరకడం నిజంగా అనసూయ అదృష్టం అనాలి. అయితే, తను సంగీతం సమకూర్చిన లలితగీతాలన్నీ చెల్లెలికి నేర్పించి, తనతో కూడ పాడించి, సీత జానపద 'రిసెర్చి'కి తోడ్పడి తనంతటి దానిగా తయారుచేసిన అనసూయ వంటి సహృదయురాలైన అక్క దొరకడం సీత అదృష్టంకూడాను మరి.

డాక్టరు అనసూయాదేవి, జానపద సంగీతం, లలిత సంగీతాలకి చేసిన సేవ సువిదితం. జానపద సంగీతం అనాది, శాస్త్రీయ సంగీతానికి పునాది. నిష్కల్మషమైన హృదయంలోంచి, తానుగా ఉద్భవించింది జానపద సంగీతం దీనిని క్షుణ్ణంగా తెలుసుకొని పాడలేని వారు సంగీత విద్వాంసులు కాలేరు. జానపదగేయాలు పాడడానికి ఉండవలసిన కొన్ని లక్షణాలు అంటే సాహిత్యజ్ఞానం, యాస, సంగీతజ్ఞానం, - ఇవన్నీ సరైన పద్ధతిలో గుర్తించి పాడినప్పుడు, విన్నప్పుడు, మన హృదయాలు స్పందిస్తాయి. ఈ విషయాలు చక్కగా గుర్తించి అనసూయ ఎంతో రిసెర్చి చేశారు. ఈమె బి. ఎ. డిగ్రీ తీసుకుని, కర్ణాటక సంగీతంలో మంచి ప్రావీణ్యం సంపాదించారు. ఈమె గురువు సంగీత సామ్రాట్ మునుగంటి వెంకట్రావు పంతులుగారు. అనసూయ లలితగేయాలెన్నో సంగీతం కూర్చి పాడి లలిత సంగీతాన్ని ప్రచారంలోకి తెచ్చిన ప్రథములరాలు. సుప్రసిద్ధులైన ఎందరో కవుల గేయాలకి సంగీతం సమకూర్చి ప్రజలకందించారు. మేనమామ అయిన కృష్ణశాస్త్రి గారి కృష్ణపక్షం మొదలైన రచనలన్నీ శ్రీమతి అనసూయ శుక్లపక్షంలోకి తెచ్చారు.

వీరు హార్మోనియమ్ వాద్యంలో అందెవేసిన చేయి. నా ఎరకలో ఇంత బాగా వాయించగలిగిన ఆడువారిని నేనెరుగను.

ఆకాశవాణిలో, జానపద సంగీతాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి ముఖ్యకారకులు అనసూయ. జానపద సంగీతాన్ని కచేరీలలోకూడా పాడి దేశమంతటా ప్రచారం చేశారు. సుభాస్ చంద్రబోస్, రాజేంద్రప్రసాద్, జవర్‌లాల్ నెహ్రూ, లాల్‌బహుదూర్‌శాస్త్రి, డా॥ రాధాకృష్ణన్, V. V. గిరి, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ మొదలైన సుప్రసిద్ధుల ఎదుట గానం చేసి సెబాష్ అనిపించుకున్నారు.

వీరు అనేకరకమైన బాధ్యతలు కూడా స్వీకరించారు. ఆలిండియా రేడియోలో ప్రయోక్తగా, కళాశాలల్లో సంగీతాధ్యాపకురాలిగా, ఆడిషన్‌బోర్డులో మెంబరుగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడమీ మెంబరుగా, ఆంధ్ర యూనివర్శిటీలో బోర్డు ఆఫ్ స్టడీస్ మెంబరుగా, జానపద కళా విభాగానికి ఉపాధ్యక్షురాలిగా జానపద సంగీతానికి ఎనలేని సేవ చేశారు. జానపదాలు పాడుటలో ఈమెను మించిన వారు లేరు. అంతేకాదు, ఈమె కొన్ని సినిమాలకు సంగీతం సమకూర్చారు. సంసారం బాధ్యత వల్ల సినిమాను వృత్తిగా గ్రహించనప్పటికీ, ప్రతిభలో నేటి సంగీత దర్శకులెవరికీ ఈమె తీసి పోదని నా నమ్మకం. వీరి సంగీత దర్శకత్వంలో నేను చాలా పాటలు సినిమాలో పాడియున్నాను.

నాల్గు దశాబ్దులుగా కళకోసం జీవితాన్ని ధారపోసి, ముఖ్యంగా, జానపద సంగీతాభివృద్ధికి మాత్రమేకాక, జానపద సంగీతోద్ధరణకు కారకురాలిగా, నిర్విరామంగా కృషిచేస్తూ నేటికి వారి అనుభవాన్ని ఒక గ్రంథరూపంగా వెలువరించడం ఒక గొప్ప విశేషం. సంపూర్ణ రాగాల్లో ఉండే జానపదగేయాలు అరుదు. చాలా వరకు రాగచ్ఛాయల్లో ఉండేవే అధికంగా ఉంటాయి. అందుకనే, ప్రతీ పాటకు ముందు, ఆ పాట ఫలానా రాగపు స్వరాల్లో, ఫలానా తాళంలో ఉందని, అనసూయాదేవి రాగ, తాళ, విభజనచేసి, ఆ పాటకు

'నొటేషన్' వ్రాస్తూ వచ్చింది. ఈ కృషిశ్లాఘనీయం. జానపద సంగీతం స్వరబద్ధంగా ముద్రించి, ముందుతరాల వారికి లభింప చేయడం కన్న ముఖ్యమైన సేవ మరేముంది.

శ్రీమతి అనసూయ యొక్క ఔన్నత్యాన్ని గుర్తించి, ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయం వారు 'కళాప్రపూర్ణ' అనే గౌరవ డాక్టరేట్ పట్టం ఇవ్వడం ఎంతయూ సముచితం. ప్రశంసార్హం.

ఈ గ్రంథ ముద్రణలో మాకు తోడ్పడిన సుప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాం సులు శ్రీ మంచాళ జగన్నాథరావుగారికి, చక్కగా ముద్రించిన నాట్యకళ ప్రెస్ నిర్వాహకులకు మేము కృతజ్ఞులము.

ఇట్లు

డా॥ మం. బాలమురళీకృష్ణ

అధ్యక్షులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత అకాడమి

వోలేటి వెంకటేశ్వర్లు B.A.
ప్రొడ్యూసర్, కర్నాటక సంగీతం
ఆల్ఇండియా రేడియో—విజయవాడ

శ్రీమతి అనసూయాదేవి పేరు, పాట, వినని వారు మన దేశంలో ఉండరు అంటే ఎంతమాత్రం అతిశయోక్తికాదు. వింజమూరి సోదరీమణులుగా పేరు పొందిన అనసూయ, సీతగారలు చెప్పుకోదగిన ఉత్తమ గాయనీమణులు. అనసూయాదేవిగారు గానం శాస్త్రీయ, లలిత, జానపద రీతుల్లో బాగా పండింది. రసజ్ఞుల మన్ననలు పొందింది.

ఎన్నో సంవత్సరాలు కృషిచేసి, తాము నేర్చుకొన్నవి, సేకరించినవి, సంగీతం కూర్చినవి, భావగీతాలను, జానపదగేయాలను, అనసూయాదేవిగారు స్వరపరచి పుస్తక రూపంలోకి తీసుకొని రావడం సంగీతలోకానికి శుభవార్త. ఈ సందర్భంలో మా ఉభయులకు, పూజ్యులు, గురువులు అయిన కీ. శే. శ్రీ మునుగంటి వెంకట్రావు పంతులుగారి ఆశీర్వాద బలంవల్ల ఈమెకృషి ఫలించి, రసజ్ఞుల మన్ననలను పొందాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

ఇట్లు

27-11-80

వోలేటి వెంకటేశ్వర్లు

విషయ సూచిక

వినాయక ప్రార్థన

విరహం పాటలు

విరహం పాటలు

పండుగ పాటలు

వృత్తి పాటలు

:— ఓమ్ :—

ఊరేడ్పుల ప్రారంభం

వినాయక ప్రార్థన

1. రి రి గ - గ గ రి - స స స రీ స | నీ, - ” - ” ||
గ న ప - త య్యా గ న ప త - | య్యా - ” - ” ||
రి రి గ - గా రి - సా స - రీ స | సా, - ” - ” - రీ మ ||
ఉం డ్రా - ళ్లు - నీ కు - పో తు | రా, - ” - ” - ఓ - ||
మ మ మ - గా రి - రీ మ - మ మ గ |
గ న ప త య్యా - మం ద కొ డి గ |
రీ మ - గా రి - సా, - ” ||
ఉం డ - బో కు - రా, - ” ||

2. గనపతయ్యా గనపతయ్యా
జమ్మిపత్రి పూజసేతురా
ఓ-గనపతయ్యా ముందెనీకు పూజసేతురా ॥

3. గనపతయ్యా గనపతయ్యా
మనసునిండ పూజసేతురా
ఓ-గనపతయ్యా మమ్ము ఎపుడు మరువబోకురా ॥

4 గనపతయ్యా గనపతయ్యా
ఊరిలోన ఊరేగించెదా
ఓ-గనపతయ్యా ఉయ్యాలల ఊపుతానురా ॥

5. గనపతయ్యా గనపతయ్యా
ఉండ్రాళ్ళు నీకు పోతురా
ఓ-గనపతయ్యా మమ్ముఎపుడు మరువబోకురా ॥

ప్రేమపదాలు

కొయ్యోడు పదం

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఆదితాళం

కొయ్యోడు సా రి - రి గా గా | రి గ రి | రి స సా ||
చుక్కల కోక | కట్టా | - కో - ని ||

సా రి గ గా గా | గ రి గ రి | రి స సా ||
చుట్టూ - గోటూ | రై - కా | తొడిగి ||

రి మా మా మ గ | రి గా | రి స సా ||
బుజ్జా మున్నగ | దువ్వా | కో - ని ||
బొట్టూ, కాటుక | పెటూ | కో - ని ||

సా స స రి గా | రి గ రి | రి స సా ||
నోటిలో సుట్టా | పెట్టూ - | కో - ని ||
గో - టుగా నే | నడసు | కొంటూ ||
స క్కా దనమే | సూహ | కొంటూ ||

సా రి స స రి రి స | స రి గ | రి స సా ||
ఎక్కడి కె - ల్తివు | చి - ట్టెం | మ్మెంటె ||

చిట్టెమ్మ సా రి గ గా గా | గ రి గ రి | రి స సా ||
పోతే - రమ్మా | మెరకల | మీదికి ||

సా రి గ గా గ గ | రి గా | రి గ మ గ ||
పుల్లల కెల్తను | కొయ్యో | డో - - - ||

రీ సా రి గ మ గ । రీ రీ । రీ రీ ॥
ర - య్యో - - - । కొ య్యా । డ నే ॥

నీ స స రీ రి రి । రీ గా । రి గ మ గ ॥
పు ల్ల ల కె త్త ను । కొ య్యో । డో - - - ॥

రి స స రి గ రి రి స । సా సా । సా సా ॥
ర - య్యో - - - కొ । య్యో డా । - - ॥

నీ ని స । రీ రి మ । సా రి స - సా సా ॥
క ర్ర - । చే తా - । ప ట్టూ - కో నీ ॥
కి రు - । చె ప్పు లు । తొ డి గీ కో నీ ॥

రీ రి మ మా మ గ । రీ గ మ గా - రి స సా
పా య ల మొ ల్లా - । డే సూ - - కో - నీ
కా యా - వం చ లు । క ట్టూ - - కో - నీ

ధా , ధ సా స ని । స ధ ధ స । సా స ని ॥
వ క్క లా కూ - । తే - సూ - । కో - ని ॥

ధా ధ స సా స ని । ధా ధ స । సా సా ॥
చె క్క - గా స రు । కే సూ - । కో నీ ॥

సా రి స స రి రి స । సా రి గ । రి స సా ॥
ఎ క్క డి కె - ల్లె వు । కొ య్యో - । డ ం చె ॥

కొయ్యోడు సా రి గ గా గా । గ రి గ రి । రి స స స ॥
పో తే - ర మ్మా । మె ర క ల । మీ - ది కి ॥

సా రి గ గా గ గ । రీ గా । రి గ మ గ ॥
పొ గా కు కె ల్తె నె । చి ట్టె । మీ - - - ॥

రి స రి గ మ గ రీ । రీ రీ । రీ రి స ॥
ల - మ్మీ - - - చి । ట్టె మ్మ । నే - ॥

ని సా రి రీ రి రి । సా రీ । స రి గ రి ॥
పో గా కు కె ల్తి నె । చి ట్టె । మ్మ - - - ॥

స ని స రి గ రి రి స । సా సా । సా స ని ॥
ల - మ్మీ - - - - చి । ట్టె మ్మ । - మ న ॥

ని సా రి రీ రి రి । సా రీ । స రి గ రి ॥
మి ద్ద ర మొ క్కా డ । కె ల్తా । మే - - - ॥

స ని స రి గ రి రి స । సా సా । సా సా ॥
ల - మ్మీ - - - చి । ట్టె మ్మ । - - ॥

చిట్టెమ్మ

సా రి గ గా గ గ । రీ గ రి । రి స సా ॥
చీ టి కి మా టి కి । చి ట్టెం । మ్మం టె ॥

సా రి గ గా గ గ । రీ గ గ । రి గ మ గ ॥
చీ పు రు దె బ్బ లు । తిం ట వు । రో - - - ॥

రి స రి గ మ గ రీ । రీ రీ । రీ రి స ॥
ర - య్యో - - - కొ । య్యో డా । - ను వు ॥

నీ స రి రీ రి రి । సా రి రి । స రి గ రి ॥
చీ పు రు దె బ్బ లు । తిం ట వు । రో - - - ॥

స ని స రి గ రి రి స । సా సా । సా సా ॥
ర - య్యో - - - కొ - । య్యో డా । - - ॥

నీ ని స రీ రి మ । స రీ స । సా సా ॥
చి ట్టె - మ్మ న్నా - । న డీ ధి । లో నూ ॥

న̣ి న̣ి సా రి రి మ । రి స రి స । స స సా ॥
చి న బా బుం త డు । పె ద బా - । బుం త డు ॥
క ర ణా లుం త రు । కా - పూ - । లుం త రు ॥

సా రి గ గా గా । రి రి గ గ । రి గ మ గ ॥
చి ట్టె - మ్మా నీ । పి ల వ కు । రో - - - ॥

రి స రి గ మా గ రీ । రీ రీ । రీ రి స ॥
ర - యో్వ్యా - - - కో । యో్వ్యా డా । - నే - ॥

నీ̣ సా రీ రి రి । సా రి రి । స రి గ రి ॥
కుం దం నా యి డు । కూ తు ర్ని । రో - - - ॥

స న̣ి స రి గ రి రి స । సా సా । సా సా ॥
ర - యో్వ్యా - - - కో - । యో్వ్యా డా । - - ॥

కోయో్వ్యాడు వచనం
అబ్బో అబ్బో అలాగునైతే
కురసా కురసా మొక్కల పీటా
కుందం నాయిడు కూతురి వా-

సా । సా రీ గా గా । రి రి గా । రి గ మ గ ॥
సే । మ జ్జ ప్పు య్యా । మ న వ । ణ్ణే - - - ॥

రి స రి గ మ గ గ రి । రీ రీ । రీ రీ ॥
ల - మ్మి - - - చి - । ట్టె మ్మి । - - ॥

స్నీ ని స రీ రి గ । సా రి స । సా సా ॥
మా టి కి మా టి కి । కొ య్యో - । డం టె ॥

స స రీ గా గ గ - రి రి గ గ । రి గ మ గ ॥
మ డ మా తా పు లు కి న గ ల । వే - - - ॥

రి స స రి గ రి రి స । సా సా । ,, ,, ॥
ల - మ్మి - - - చి । ట్టె మ్మి । ,, ,, ॥

చిట్టెమ్మ

పావల డబ్బులు పట్టూకూని
పాలకొండ బజారు కెల్తె
సద్దూనెక్కులు తెలియవురో రయ్యోకొయ్యోడ ॥
ఇచ్చరూపాయి పట్టూకోని
ఇజయ నగరం సంతాకె ల్తె
ఈదులన్నీ తెలుసుసురో రయ్యోకొయ్యోడ ॥

స ద । ధా స స సా స ని । ధ ధ సా । సా స ధ ॥
ఆ - । ఇం టె న కా త ల । పెం టా । - ఆ - ॥

పెం టా ద గ్గ ర । గు డి సే । - ఆ - ॥
గు డి సే లో - నా । గుం టా । - ఆ - ॥

సా రి రి గా గా | రీ గా | రి గ మ గ ||
గుంటకి నీ కూ | తంటాల్ | రో - - - ||

రి స స రి గ రి రి స | సా సా | , , , , ||
ర - య్యో - - - కో | య్యో కా | ||

నీ ని స రీ రి గ | స రి రి స | సా సా ||
ఇచ్చిన రూ పా య్ | ఇ చ్చి న వు | గా వీ ||

సా రి రి గా గా | రీ గా | రి గ మ గ ||
ఇంటికి త గ్గా | కో డల్ | రో - - - ||

రి స స రి గ రి రి స | సా సా | , , , , ||
ర - య్యో - - - కో - | య్యో డా | , , , , ||

పోయిన సొమ్మూ పోయింది కానీ
పోణకా యంటే కోడల్ రో
రయ్యో కొయ్యోడా ||
చిట్టెమ్మొచ్చిన ముహూర్త మేటో
దొడ్డిదావులు దొల్లెన్ రో
రయ్యో కొయ్యోడా ||

వల్లూరి జగన్నాధరావుగారితో కలిసి
నేనిచ్చిన మొదటి గ్రామఫోను రికార్డు
1932
సేకరణ - కాకినాడ

కోలాటం పాట

ఓ చిన్ని ముద్దుబాలా

శంకరాభరణ స్వరాలు — ఆదితాళం

1. ధ సా ధ । ధ స స రి । మా , ప । ప ప ప ద ॥
ఓ చిన్ని । ముద్దు బా - । లా నా । మ ర ద ల ॥

ప పా ద । ప ప మ గ । రీ ,, । ,, స ని ॥
నీ చెంగు । వి డువ జా । లా । నీ కు ॥

స రి రి । రి రి రి రి । రి గా మ । గ రి స స రి ॥
పో చీ ల । గు ళ్ల పే రు । దా చీ ఉ । ం చి తి ని - ॥

గ మ గా రి - స రి గ రి - సా ,, । ,, ,, ॥
పొందు - గో రి తి చా - లా,, । ,, ,, ॥

2. పిడకల గంపతోడా ఓ పిల్లా
పెండెంవోరి దిబ్బకాడా - నీ
నడకాహొయలు జాడ నాకళ్ళతోజూడ
పడకాజెయ్యక వీడా ॥

3. ఆదెన్న అరుగుమీదా - అనాడు
సోదంత చెపితిగాదా - ఆ
మాదిగి యెంకడికి నాకూ వచ్చిన తంట
మరిచిపోతె మాసిపోదా ॥

4. కన్నూ బొమ్మలతీరూ - ఆనడుమూ
సన్నాన నూగాడూ - నిను

కన్నాది యెవతో కాకినాడజనమూ
కళ్ళుకుట్టి పోయినారే ||

5) ఉంగరాల కురులరాశి - ఓభామా నీ
బొంగరాల చరులకేసి - నాకు
గంగిర్లు ఎత్తంగ చూచి చూడనట్లు
గాయుందు లేల దాచి ||

6) వాటామైన చోటనే - మనకూ
మాటాలు కలియగానే - ఆ
కోటిపల్లి తీర్థము ఏటికాడ నీయెంట
కుక్కలాగ తిరుగుతానే ||

7) తుమ్మచెట్టు పూతజూసి - ఓ భామా
తుమ్మెదలు రెండులేచె
కమ్మవిల్తుని యొక్కమ్మిడి శరముల
కాగియుంటి నినుజూసి ||

- వల్లూరిజగన్నాధరావుగారితో
గ్రామఫోను రికార్డు ఇచ్చినపాట
1932

వయసు పొంగు

కీరవాణిస్వరాలు - త్రిశ్రం

ని స రి - రి స ని - ని స స - స ని ని ||
వ య సు పొ ం గు వ ం టి క - ల్లి ||

ని న రి - రి స ని ని స స - స స ధ ||
ప డు చు పో - య గా - లు దే ర ||

స ని స - తి గ రి - స రి స - సా స ||
మా - య దా రి రే యి ఎం డ ||
మా పి డ ల్ల పో కి మొగము ||

ని స రి - స స ని - ని స సా - స ని ||
ఝు ం - మ్మ న తి రి గీ వా - ||
కు ం డ బ ట్టె దా యె నే ||
గు ం టా నా - - సొ గ సూ నా ||

ని స స రి గ రి స స స స రి ని ||
ని ద ర - ల్లి - సె డి పె నే - - ||

స రి స స ని ని ని స సా స ని ||
మ రి ది మీ - ద ము న సూ నా - ||

హరికాంభోజి స్వరాలు

స రి రి గ గా గ మ గ రి స స ||
ప స లే - ని ము సి లి మొ గు డు ||

స రి గ రి రి స స రి రీ రి స ||
ద శ మ - ళ్ళ న త డ పా అ - ||
కో - తి మొ గ ము నా - సై - తికి ||
కొ డు కు ను గ న లే - క - - ||

కీరవాణి ధా ప సా ధ ధ ధ స స స ధ ||
స్వరాలు దో స శా రి మ సి లి మొ గు డు ||
మీ - సా ల్కా ర ం - గే - సి ||

స్ నీ స రీ రి రి గ రి రీ స ||
మో స గి ంచి న న్ను పె ళ్ళి ||

ని స రి రి స ని నీ స సా ధ ||
చే సి కొ ని తె చ్చి నా నా ||

స ని స రి గ రి - స ని స రి గ రి ||
ను ం డ నే - - (ఆ) ణ్ణో ద ల నే - ||
(ఈ) ణ్ణో ల్లె నే (నా) ను ం డ నే ||

చతురశ్రం

ఖరహరప్రియ ని ని సా స - ప స ని ధ -
స్వరాలు మ రి దీ ని ఎ డ బా సి
న గ తె న్నో తె చ్చి నా డు

ని స సా స - స స ని ధ ||
మా రా ము ల్లు పె చ్చి నా డు ||
ఎ గా ది గా వే సి నా డు ||

తాళం లేకుండా

కీరవాణి ని స సా రి - స స రీ , స - ని స రి - స రీ స
స్వరాలు ద స రా పండు గొ స్తే నూ - నా కు లే దా నీ -

నీ స సా సా రి - స నీ స సా
దం డ క డి యా లె ట్టా - డె

* నా గు ల ల చ యి తీ కి - నా కం ద మూ నీ
నా ను పే ట కొ న్నా డె

* సం క్రాం తి క ను ము కూ బంగారు పలక
స గ్రు చే యిం చా డె

చతురశ్రం

హరికాంభోజి సా స , సా స స సా రి స ని ని నీ ||
స్వరాలు కో రి , తె చ్చి న కొ త్తా - మ ను మూ ||

సా రి స రీ మ గ సా రి స సా , , ||
కొ రు క్కు తిం టా - నం టా - డే , , ||

వాచిపోయి ని లేచి పోదునని
కాచుక తిరుగుత నంటాడే

త్రిశ్రం

* ధా | సా స - సా స - సా ధ - ధా స ||
ఆ | సై త త డ క తోను పొ త్తు ||

సా గ దిం క కా పు ర ము ||
జు ట్టు జు ట్టు ప ట్టు కో ని ||
తి ట్టు కు న్న మ పో్ప - - ||

ని | స సా - రీ రి - సా స - రీ రి ||
ఆ | తి ట్టు కో డం కా లి పో ను ||

తాళం లేకుండా

సా రి గి రి గా మ గ రి స - సా రీ రి గ మ గ

కొ ట్టు కు న్న మే - - త ల్లి నూ క మ్మో - -

గ రి గ రి - రి స సా ||

త - ల్లి - నూ - క మ్మా ||

* ఇద్దారి మధ్యబడి
సుద్దులు చెప్పడపో - ఆ
సుద్దులన్ని గాలిపోను
గుద్దులు తిన్నాడే తల్లి
నూక మ్మో తల్లి నూకమ్మా ||

నేనిచ్చిన గ్రామఫోనురికార్డు పాట (1934)
సేకరణ - వల్లూరి జగన్నాధరావుగారి వద్ద
కాకినాడ

నన్ను చూసి నవ్వింది

హరికాంభోజి స్వరాలు - త్రిశ్రగతి

1) సా స | స రి గా మ గ రి స సా , స ||
నన్ను | సూ - సీ న - వ్విం ం దీ దే ||

రి ప పా మ మా , మ గ రి ||
శో ళ్ల చి న్న దీ న - న్ను ||

2) మెట్టా ఎట్టిందీ అహా
మేలు కళ్లదీ ||మెట్టా||

మా మ గా మ పా ప పా మ ||
స ట్టి సే త పు చ్చు కో ని ||

దా ద ద ని ద ద పా , ; ||
సా గె డు తు ం దీ - - - ||

దా ద దా ద - ప ద ప మా మ ||
మి ట్ట పి ల్ల లా - గ మిడి సి ||

గ గ మ ప ప మ - గా , రి రి స ||
మి డి సి ప ఢ్డు ం దీ న - న్ను ||చూసి||

3) కోక కట్టుకుంది - సె
వ్వాకు లెట్టుకుంది - కొత్త
దాకలంబ లెట్టుకోని

2) తాళ్ళరేవు వోడమీదా
సిరి సిరి మువ్వా - బల్
తళుకు సీరలంపినావే
సిరి సిరి మువ్వా
అందినట్టు తెలపవేమే
సిరి సిరి మువ్వా - నా
అందగత్తెనీవు గావ
సిరి సిరి మువ్వా

3) అద్దాల మేడలోన
సిరి సిరి మువ్వా - నీతో
సుద్దులాడ నోచనైతి
సిరి సిరి మువ్వా
కాని కాల మోటచేత
సిరి సిరి మువ్వా
కడకు నీకు దూరమైతి
సిరి సిరి మువ్వా ||

4) చల్లని వెన్నెలనాడు
సిరి సిరి మువ్వా - వేయి
కళ్ళ నిన్ను చూడాల
సిరి సిరి మువ్వా
తెల్లని దేహమువాడు
సిరి సిరి మువ్వా
ఎల్లసిరుల నివ్వాలి
సిరి సిరి మువ్వా ||

సేకరణ - కాకినాడ
1986

సిరి సిరి మువ్వా

శ్రీరాగం స్వరాలు - తిశ్రగతి

1) రి మ ప ప ప పా ప ప ప మ రీ ||
జో డు కొ య్యా ల వొ డ మీ దా - - ||

; రి మ ప మ రీ రి స రి స ||
సి రి సి రి ము వ్వా - జో డి ||

ని ప రి రీ స ని స రి స స రి గ రి ||
పా వు రా - లం పి నా నే - - - ||

స రి రి స సా సా ; ; ||
సి రి సి రి ము వ్వా ; ; ||

సా రి గ గా గా గ గ రి గ మ గ ||
అం ది న దో అం ద లే దో - - - ||

రి గ మ గ రీ రీ , రి రి స ||
సి రి సి రి ము వ్వా నా - కు ||

ని స రి రి రి స ని స రి స - స రి గ రి ||
తి రు గు ట పా - రా - నే - దో - - - ||

స రి రి స సా సా ; ; ||
సి రి స రి ము వ్వా ; ; ||

తక్కెడు తుందీ
నాకాసి చూస్తానె
నవ్వుకున్నాదీ ॥నన్ను॥

4) పల్లిచ్చినాను - ఓ
పాలిగిల్లినా - ఈత
ఎల్లిగా ఏట్రోరె
ఎల్లు ఎల్లు మన్నది
సల్లగ ముద్దెట్టుకుంటె
పల్లకున్నదీ ॥నన్ను॥

సేకరణ పిఠాపురం
మా మామయ్య కృష్ణశాస్త్రి వద్ద 1981

రెండెడ్లా బండిస్తా

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఆదితాళం

ఆమె

సా సా సా , , | రి మ మా | మా , , ||
రెం డె డ్లా | బ ం డి | స్తా , , ||

గా గా గా , రి | రి రి | సా , , ||
పం డే నా - | చే ని | స్తా ||

నీ ని స రి గ రి , స | నీ సా | రి , గ ||
ఎం కు లు గా - - ణ్ణి | చం పా | రో - ||

గా గా గా , రి | రి స సా | సా , , ||
లం బా లో ళ్ల | ర మ దా | సా ||

అతడు

రెండెడ్లా బండొద్దూ
పండేనా సే నొద్దూ
ఎంకులుగాణ్ణి జంపానే
డెంకాలోళ్ల యెంకమ్మా

ఆమె

నీ సాయా నా సాయా
గొజ్జంగి పువు సాయా
పువుమీదా తేనీగా
పోకిరీ కరి సాయా
ఎంకులు గాణ్ణి జంపెయరో
లంబాలోళ్ల రమదాసా
ఎంకులుగాణ్ణి తరిమెయరో
లంబాలోళ్ళ రమదాసా ||

అతను
గొజ్జంగి పూగుత్తీ
కూలేనే నేలొత్తీ
రాలీన రేకులపై
వాలాదే ఈగైనా
ఎంకులు గాణ్ణి జంపెయనే
డెంకాలోళ్ల యెంకమ్మా
ఎంకులుగాణ్ణి తరిమెయనే
డెంకాలోళ్ల యెంకమ్మా ॥

ఆమె
సుక్కల్లా లేడెనేకా
మచ్చల్లా సిందుగురా
పరుగెత్తీ పరుగెత్తీ
ఒరిగిందీ చిరులేదే
ఎంకులు గాణ్ణి ఆపెయరో
లంబాలోళ్ల రమదాసా
ఎంకులుగాణ్ణి జంపారో
లంబాలోళ్ల రమదాసా ॥

అతడు
సిందుగునూ జంపేనే
సిరుతొకటీ యెంటడితే
సిరుతానూ యేటాడే
కరిసార్లా పులి ఉరికే
ఎంకులు గాణ్ణి జంపెయనూ
డెంకాలోళ్ల యెంకమ్మా
ఎంకులు గాణ్ణి తరిమెయనూ
డెంకాలోళ్ళ యెంకమ్మా

(అన్ని చరణాలూ మొదటి చరణం వలె పాడుకోవాలి)

సేకరణ- అడవి బాపిరాజువద్ద
బందరు (1936)

కాకినాడ సెలగపప్పు

శంకరాభరణ స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) సా రి గ మ గ - స స రి గ మ గ ||
కా కి నా - డ - సె ల గ ప ప్పు ||

రి స రి స సా సా „ „ ||
సి రి సి రి ము వ్వా „ „ ||

ని ని స రి గ రి స ని స రి గ రి ||
అ మ ల పు ర ం ఆ - వు నె - య్యి ||

రి స రి స సా - సా „ „ ||
సి రి సి రి ము వ్వా „ „ ||

2) పెద్దాపురం మంచి బెల్లం
సిరి సిరి మువ్వా
బూరెలొండ మన్నాడె
సిరి సిరి మువ్వా
బూరెలన్ని వండానె
సిరి సిరి మువ్వా
ఉడికాయోతేవాని
సిరి సిరి మువ్వా - నే
బూరెలన్ని తిన్నానె
సిరి సిరిమువ్వా ||

తాళంలేకుండా

3 స స రి మ - మా మా మా
అ పు డు - నా రా జో

గా మ గ రి స రి గా మ గ రి
ఓ - - - - - - - - - -

స రి - గా మ గ రి స రి స నీ
- - - - - - - - - - -

నీ స రి రి - రి రి రి స -
న - న్నెంత - మెచ్చుకు -

స రి గా మ గ రి - స రి గా మ గ రి
న్నా - డే - - - - - - - - - - -

స రి గా మ గ రి రి స -
- - - - - -

స స స స సా సా
సి రి సి రి ము వ్వా ||

నన్నెత్తి ముద్దులాడాడె
సిరి సిరి మువ్వా ||

4 అటువంటి నారాజె
సిరి సిరి మువ్వా

22

రంగమెల్లి పోతూంటె
సిరి సిరి మువ్వా
నా పాణమెట్టగుంటాదీ
సిరి సిరిమువ్వా
నా గుండె కొట్టుకుంటాది
సిరి సిరి మువ్వా

సేకరణ - కాకినాడ
1942

మాబావ వచ్చేడు

హరికాంభోజిస్వరాలు - ఝంపెతాళం

సా రి మ మ || మా మా మ || గ మ గా రి - రీ ,,
మా బా - వ || వ చ్చే డు || ఒ యి సె ల్లె లా

ని స్రా రి || రి గ రీ స || నీ సా స || సా ,, ||
నే నె ల్లి || వ స్తా - ను || ఓయిసెల్లె || లా - ||

కొత్తసీరాలెన్నో ఒయిసెల్లెలా
కొబ్బారి బెల్లాము ఒయిసెల్లెలా ||
సీటి గుడ్డాలెన్నో ఒయిసెల్లెలా
పైటి పావడాలు ఒయి సెల్లెలా ||
పట్నం నుంచీని ఒయి సెల్లెలా
పట్టుకొచ్చేడమ్మ ఒయిసెల్లెలా ||
మాబావ వచ్చేడు ఒయిసెల్లెలా
నేనెల్లివస్తాను ఒయిసెల్లెలా ||
నన్ను మరవాకండి ఒయిసెల్లులా
నామాడ మరవాకు ఒయిసెల్లులా ||
అమ్మమాటయిను ఒయిసెల్లులా
అయ్యమాటాయిను ఒయిసెల్లులా ||

సేకరణ - కాకినాడ
1942

నీకూ నీవారు లేరు

నఠభైరవిస్వరాలు - ఆదితాళం

1) సా , సా , సా | , రీ మ | పా పా ||
నీ కూ నీ | వా రు | లే రూ ||

మ ప మ ప ద ప మ ప | మ గ మ గ | రి స సా ||
నా - - కు - - నా - | - వా - రు | లే - రు ||

* స రి గ రి రి గ మ ప | మ గ రి స | స రి గ రి ||
ప టి ఒ డ్డు నా - - - | - ఇ - ల్లు | క డ ద ము ||

రి స సా ; పా | , మ ప మ | గ రి స ని ||
ప ద రా చల్ | మో హ న | ర ం గా - ||

* నీకు నాకూ జోడు కలసెను గదరా చల్ మోహనరంగ

2) మారుమల్లి తోటలోన
మంచినీళ్ళ బావికాడ
ఉంగరాలు మరచివస్తిని
గదరా చల్ మోహనరంగ ||

3) కంటికి కాటుకెట్టి
కడవా సంకానబెట్టి
కంటినీరు కడవనింపితి
గదరా చల్ మోహనరంగా ||

4) గట్టుదాటి పుట్టదాటి
ఘనమైన అడవిదాటి

అన్నిదాటి అడవి బడితిమి
గదరా చల్ మోహనరంగా ||

5 నీకు నాకూ జోడు అయితే
మల్లెపూలా తెప్పగట్టి
తెప్పమీదా తేలిపోదము
పదరా చల్ మోహనరంగా ||

6 అదిరా నీగుండెలదురా
మధురా వెన్నెలరేయి
నిదరాకూ రమ్మంటిని
కదరా చల్ మోహనరంగ ||

(వల్లూరి జగన్నాధరావుగారివద్ద సేకరించినది)
కాకినాడ 1936

ఓ చిన్నదాన విడువనె చెంగు

హరికాంభోజి స్వరాలు - ఆదితాళం

ధ సా రి గ ప గ రి | స రి రి గ | రి స సా ||
ఓ చి న్న దా - దా - | వి డు వ నె | చె ం గు ||
ఓ చి న్న దా నా | వ ద ల నె | కొ ం గు ||

1) , గ గ రి - రి స సా స | గా గా, రి | స రి ప సా స |
, గుంటూరు చిన్నదాన | గు ళ్లా, పే | రూ ల దా న ||

స రి మ మ మ మ మ మ |
గు ళ్ల - పే రు ల మీ ద |

గ గ మ గా , రి | స రి గ మ గా ||
క ళ్లా - - పా | లే - దే - - ||

స రి గ గా రి గ మ గ |
ఓ చి న్న దా నా - - - |

రి సా స | సా స స ||
ఓ చి న్న | దా - న ||

(మొదటి చరణం లాగ పాడాలి)

2) బంగారు చిన్న దాన
బాజాబందూల దాన
బాజాబందూలమీద
మోజేల లేదే || ఓ చిన్నదానా - - ||

3) కాకినాడ సిన్నదాన
కాసూల్ కంశేలదాన
కాసూల్ కంశేల మీద
మనసేల లేదే ॥ ఓ సిన్నదాన – – ॥

4) అద్దారూపాయపెట్టి
అద్దాల రైక కొంటె
అద్దాల రైకమీద
బుద్దేలలేదే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ॥

5. నల్లానల్లానిదాన
నడుమూ సన్నానిదాన
తళుకూ సేపల మల్లె
కులుకూ సూపులదాన
నిన్ను సూసీ మనసు
నిలువకున్నదోలె
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ॥

(వల్లూరి జగన్నాధరావుగారి వద్ద సేకరించినది)
కాకినాడ 1936

హరికాంభోజి స్వరాలు - ఆదితాళం

గుంటూరు చిన్నదాన
గుబురూ కేశాలదాన
గుబురూ కేశాలమీద
గొబ్బిపూలు సోకే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ॥

పువ్వాడ చిన్నదాన
పువ్వూల జడలదాన
పువ్వూల జడలమీద
మనసెంత నీకే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ॥

రంగాము పోయి నేను
రంగైన రైకతెస్తె
రంగైన రైకమీద
మనసేల లేదే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ॥

("గుంటూరు చిన్నదాన గుళ్ళా పేరూలదాన" వరుసలాగ)

గూడూరు చిన్నదాన

హరికాంభోజి స్వరాలు - ఆదితాళం

గూడూరు చిన్నదాన
గూడూరు గుట్టాలదాన
గూడూరు గుట్టాలమీద
గాజులుంటె సోకే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ||

నీలి నీలాటిదాన
నిలువు సన్నాటిదాన
నీలి నీలాము మీద
నగలుంటె సోకే
ఓ చిన్నదానా
ఓ చిన్నదానా ||

సన్నా సన్నానిదాన
నున్నాని కురులదాన
నున్నాని కురులమీద
జాజి గుత్తి సోకే
ఓచిన్నదానా
ఓచిన్నదానా ||

("గుంటూరు చిన్నదాన గుళ్ళపేరులదాన" పాటలాగ)

పచ్చబొట్టు పొడిపించుబావా

కీరవాణి (21 మేళకర్త) స్వరాలు - త్రిశ్రం

రీ రి గా రి స స సా రి స ||
ప చ్చ బొ ట్టు పొ డి పి ం చు ||

నీ నీ : , , , , నీ ని స ||
బా వా పా వ ల ||

రి రి రీ గ రి స స సా రి స ||
వ ర కి చ్చి - పొ డి పిం చు ||

ని సా స రీ ; ; ; ||
బా - వా - ; ; ; ||

శంకరాభరణ స్వరాలు

రీ మా మ గ రీ రి గ సా ||
ఆ - ప న్న కొం డొ క టి ||

కొం డ మీ ద గు డి ఒ క టి ||
రా మ న్న బా ణా లు ||
హ ను మం తు వా లా లు ||
సీ త మ్మ పా దా లు ||

రి రి రీ గ రి స స సా రి స ||
చే తి మీ - ది పొ డి పి ం చు ||

ని సా స రీ ; ; ; ||
బా - వా - ; ; ; ||

కీరవాణి స్వరాలు

రి మ గా రి రి రి గా స ||
కో మ టో - రిం టి కె ల్లి ||
కొ బ్బరినూ నె రా సు కో ని ||
సా తె వా రిం టి కె ల్లి ||
కొ త్త చీర కట్టుకుంటె ||
అవుడుసూనుకో (వచనం)

, , రి గా రి రి స సా స ని ||
నా - నె బా గుం టా నొ ||

స రి రి గ గ రి రి స సా సా ||
నీ - వే - బాం - గుం టా - వొ ||

, , ని స స స సా స రి గ రి ||
ని బ ద్ది గ చె ప్పు వో - యి ||

సా రి రి స సా సా , , ||
క రెం క డి బా వా - ||

సేకరణ- కాకినాడ

ఈరమ్మా బుల్లిరమ్మా

శంకరాభరణ స్వరాలు - మిశ్రం

స రి గ - మ గ రి స - సా స సా సా ||
ఈ ర మ్మో - బు - ల్లి ర మ్మా - ||

ధ స స స ధ ధ స - ధ ధ స - స ధ ధ స ||
ఈ ర ంమ్మ ం చే - ఈ ర మ్మ కా - దూ - ||
అ ద్ది రి వ - వ్వా - వ వ్వా రి వ - వ్వా - ||
అ త్త రు బు డ్డి అ టు కు ల పే - రు ||
స క్క ని సు క్క సు క్క కి రి క్క ||ఈర||

1) స స | స రి మ - మా మా - గ మ గ - రి ప సా ||
ఓ లె | రా - జ మం డ్రీ రె డ్డి - కో డు కూ ||

స రి గ గా మ గ - స రి స రి గ మ గ రి
రై - క లి స్తా - న న్నా - డే - - - ||ఈర||

2) స స | స రి ప ప ప మా - గ మ గ - రి స స ని
ఓ లె | కా కి - నా - డా క ల క చే - రు -

ని స రి రి రి స - ని స ని పా రి గ రి స
కా - సు లి స్తా - న న్నా - డే - - - - ||ఈర||

3) మండపేట మిద్దెకాడ
నిండు సొగసు చూసి మురిసి — రెండూ ఒకే మాదిరి
మెళ్లో తీగా యెట్టాడే ||ఈరమ్మా||

సేకరణ బి. ఎ రామారావు వద్ద
1940

అన్నాడె వస్తనన్నాడు

ఖరహరప్రియ స్వరాలు - త్రిశ్రం

ప ద స స ని ని ద ద ప ప ద ప మ గ రి
అ న్నా - డే - వ - స్త - న - న్నా - - -
గ రి రి గ సా ||
డె నా - - ||

స రి ప మ గ రి రి గ స సా సా , ||
నే స్త ము - వి డు వ లే న న్నా డే ||
మ మ స స మ మ స మ మా మ ప ప ||
వ స్తు వు లె డ తా - న న్నా డె ఎం తో ||
పా ద స ని ద - ప మ గా మ పా పా , ||
ము స్తా - బు - చే స్తా - న న్నా డే ||
||అన్నాడే||

మాయామాళవగౌళ స్వరాలు

1 స గ రి స స రి స ని స రి స రి స రి ||
ద స్తు మూ ట లు దె స్త న న్నా డే - - - - - ||
స మ మా మ గ మ గా రి స ని స రి - పా స ||
దో స్తి వి డు వా - - జా ల న న్నా - డే అం ||
2 2 2
మ మ మ మ గ మ ద మ మ మా మా , ||
త స్తు లే క మా - యే - న న్నా డే , ||

గ మా , ప ప మ ప ద ద ప ప మ మ గ
మ స్తై న ప్రేమా - తొ మ తి బో - యి -

గ రి రి స సా ||
సం చ - రి ||

స రి , గ గ మ గా రి గ స సా సా , ||
స్తు న్నా న ని చె ప్ప - మ న్నా డే ||

హరి కాంభోజి స్వరాలు

2· స ద ద ద ద ద ద ద దా ని ద ద ద ద పా ||
పు స్తె మొ గు డ ని చె ప్ప మ న్నా - డె వ ల పు ||

1 2 2 2 2 1
పా ద ని ద ప మ మ మ ప ప మ ప ద ని ద
వి స్తా - ర మ ని చె ప్ప మ - న్నా - - -

ద ప పా మ ||
డే - - అ ||

1 1
మ మ మా మ మ గ మ ద మ మ మా మా గ ||
వ స్త మి కు్క ట నూ - యే - న న్నా డే ఈ ||

గ మా , ప ప ప మ ప దా ద ప ప మ మ గ
క స్తీ లు ప డ లే - క కా - స్త - ప్రా -

గ రిరి స సా ||

ణము విడి చి ||

స రి , గ గ మ గా రి గ రి స సా సా , ||

చస్తా - న ని చెప్ప - మ - న్నా డే , ||

||అన్నా డే||

వల్లూరి జగన్నాధరావు గారి వద్ద సేకరించి
నేచిన్న గ్రామఫోను రికార్డు. (1935)

వస్తావం తెపిల్ల

హరికాంభోజి స్వరాలు - త్రిశ్రం

అతడు
స రి మ మ మ మ మా గ మ గ రి రి , ||
వ స్తా - వం తే పి ల్ల వ స్తా వం తే ||

స రి గ గ గా గ రి గా స సా , స స స ,, ||
కొ త్తా కో రం గి దా క వ స్తా వం తే ||

ఆమె
స ద ద ద పా ప మ గ మ గ రి రి , స సా ||
వ స్తా గ నీ - నే - వ స్తా గ నీ న న్ను ||

సా రి గా గ సా రి గా గ రి గ రి స సా , ||
కొ ట్ట కుం డ తి ట్ట కుం డ ఉం టా వం ట్రా ||

అతను
నే - కొట్టకుండ తిట్టకుండ ఉంటాన్‌గాని
నువ్వు - నవ్వకుండ తుళ్ళకుండ ఉంటావంటే

ఆమె
నే - నవ్వకుండ తుళ్ళకుండ ఉంటాన్‌గానీ
నా - నవ్వులముద్దులమోము నవ్వులాట్టది

వచనం
ఆ నవ్వులాట్టదా
ఊ నవ్వులాట్టదీ

అతను
నీ - నవ్వుల ముద్దూల మోము నవ్వులాట్టైనా
నా - చేతినున్న చింతబెత్తం చీరాట్టదీ

వచనం ఆ చీరా డ్తదా
ఊ చీ రా డ్తదీ

ఆమె నీ - చేతనున్న చింతబెత్తం చీరా డ్తెనూ
నా - నోట్లోఉండె బండమాట బయటెల్లదా

అతను నీ - నోట్లో ఉండె బండమాట బయటెల్లితే
నా - కాళ్ళ ఉండె కిఱ్ఱుజోడు దవడా డ్తదీ

ఆమె నీ - కాళ్ళ ఉండె కిఱ్ఱుజోడు దవడాడితే
నే - నమ్మగారింటికీ దాడేస్తనూ

వచనం ఆ దాడేస్తవా
ఊ దాడేస్తనూ

అతను నువ్వమ్మగారింటికీ దాడేస్తనూ
నే-కొట్టకుండ తిట్టకుండ తీసుకొ స్తనూ

వచనం ఆ-తీసుకొ స్తవా
ఊ తీసుకొ స్తనూ

ఆమె నువ్వు-కొట్టకుండ తిట్టకుండ తిసుకొ స్తనూ
నే-కూడొండకుండాను కూకుంటాను

అతను నువ్వు-కూడొండకుండాను కూకుంటేనూ
నే-పాలమెల్లకుండాను తొంగుంటాను

వచనం ఆ తొంగుంటావా
ఊ తొంగుంటానూ

ఆమె నువ్వు-పాలమెల్లకుండాను తొంగుంటేనూ
బావిలొ ఉన్న గుంటలోన నే పడ్తనూ

అతను	బావిలో ఉన్న గుంటలోన నువ్వు పడ్తైనూ వెట్టోణ్ని పిలిపించే యెత్తిస్తైనూ
ఆమె	ఆ ఎత్తిస్తవా
అతను	ఊఁ ఎత్తిస్తనూ — వచనం
ఆమె	నువ్వు - యెట్టోణ్ని పిలిపించే యెత్తిస్తైనూ నే - దెయ్యమై, భూతమై నిన్ను పడ్తనూ
అతను	ఆ నన్నుపడ్తవా
ఆమె	ఊఁ నిన్నే పడ్తనూ — వచనం
అతను	నువ్వు - దయ్యమై భూతమై నన్నుపడ్తైనూ నే - భూతవైద్యుణ్ని పిలిపించి వదలగొడ్తనూ
ఆమె	ఆ - వదలగొట్టవా
అతను	ఊఁ - వదలగొట్టనూ — వచనం
ఆమె	నువ్వు - వైద్యుణ్ణి పిలిపించి వదల గొొట్టైనూ నే - తిరుపతి కొండెక్కి తిరిగి చూడనా
అతను	నువ్వు - తిరుపతి కొండెక్కి తిరిగి చూసితే నే - బెంగపురి కొండెక్కి చిందొక్కనా ॥

అడవి బాపిరాజు గారి వద్ద సేకరించినది (1938)

"వస్తావంటేపిల్ల" లాగ

అతడు కూలి కొస్తావంటే పిల్ల
వస్తావంటే

ఆమె కూలంటె కులాస అయ్యామాకు

అతడు వస్తావంటె నేత కొస్తావంటె

ఆమె నేతంటె నేసేను అయ్యామాకు

అతడు వస్తావంటే ఊడ్పు కొస్తావంటె

ఆమె ఊడ్పంటె ఊగులాట అయ్యామాకు

అతడు కోడతావంటే పత్రకోడతావంటె

ఆమె పత్రంటె వళ్ళుమంట అయ్యానాకు

అతడు వస్తావంటె కోతకొస్తావంటే

ఆమె కోతంటె కోలాటం అయ్యామాకు

వస్త్రావం తెపిల్ల వరుసలో పొడారి

హరికాంభోజిస్వరాలు - త్రిశ్రం

అతడు ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
గోంగూర కోయగలవ పిల్లానీవు

ఆమె గోంగూరకోయలేను అయ్యాానేను
గోళ్ళన్ని కందుతాయి అయ్యానాకు

అతడు ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
ధాన్యమైన దంచకలవ పిల్లానీవు

ఆమె ధాన్యమైన దంచలేను అయ్యానేను
ధాన్యమంటె దగ్గుస్తదయ్యా నాకు

అతడు ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
ఏకులైన వడకగలవ పిల్లానీవు

ఆమె ఏకులైన వడకలేను అయ్యానేను
ఏకులంటె ఏడుపొస్తదయ్యానాకు

అతడు ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
ఎల్లైన ఎయ్యగలవ పిల్లా నీవు

ఆమె ఎల్లైన ఎయ్యలేను అయ్యానేను
ఎల్లంటె ఏటోను అయ్యానాకు

అతడు ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
చాపైన ఎయ్యగలవ పిల్లానీవు

ఆమె చాపైన ఎయ్యలేను అయ్యానేను
చాపంటె చక్కెడత అయ్యానాకు

అతడు ఓలోలె ఓలోలె పిల్లానీవు
సంతకైన ఎల్లగలవ పిల్లానీవు

ఆమె సంతంటె ఎల్ల గలను అయ్యానేను
సంతంటె సంతోషం అయ్యానాకు

బండెనక బండికట్టి

శంకరాభరణ స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) , , ధ స సా | రి మ మ | మ మా |
బం డె న్క | బ ం డి | క ట్టి |

, , గ గా రి | రీ స | స నీ |
ప ద హా రు | బ ళ్లు | క ట్టీ |

, , స రి రి గ రి స | స ని ని | ని సా |
నీ - కే - డ | ఉ ం టి | వ యో |

, , రి గ గా రి | రి రి స | స సా ||
- బం డో ళ్ల | గు రు వు | ల య్యో ||

, , రి రీ స | ని ని ని | స రి రి స రి గ |
నీ వే డ | కు లి కి | త య్యో - - - |

, , గ గా రి | రి రి స | స సా ||
బం డో ళ్ల | గు రు వు | ల య్యో ||

2) బండెనక బండిమీద
పదహారు బళ్లమీద
పడుసూల పలుకులాట
పలుకూల పలువరుస

నీవేడ ఆగితయో
బండోళ్ల గురువులయ్యో

నీవేడ నిలిచితయో
బండోళ్ల గురువులయ్యా

3) బండెనక బళ్లదారి
బళ్లెళ్లే మళ్లదారి
దారెంతో దూరమల్లె
బారమయెర రాదారి

నీవేడ కునికెదవో
బండోళ్ల గురువులయ్యా
నీవేడ ఒరిగితయో
బండోళ్ల గురువులయ్యా

4) నడిరేయి నిద్దరేయి
నడిలేను ఎడ్లగంట
సుక్కల్లో సెంద్రుడేడీ
సోలింది మిన్నేరు

నీలేడ పలుకుదువో
బండోళ్ల గురువులయా
నీలేడ కులుకుదువో
బండోళ్ల గురువులయా

5) దారెంట బళ్లోరసా
ఏరుదాటె ఒళ్లోరసా
ఊరేళ్లే బళ్లోరసా
పదహారు బళ్లోరసా

44

బళ్లారసలో ఏ బండి
నీకళ్ల నిండింది
నీవేడ ఉంటివయో
బండోళ్ల గురువులయా
నీవేడ జంటవయా
బండోళ్ల గురువులయా ||

సేకరణ- 1938లో

సెంగావి సీరగట్టి

నటభైరవి స్వరాలు - ఆదితాళం

1) సా , సా , పా |, రీ మ పా పా ||
సెం గా వి సీ ర క ట్టి ||

మ ప మ ప ద ప మ ప | మ గ మ గ రి స సా ||
ర ం - గూ - లా - | - రై - క తొ డి గి ||

* స రి గ రి రి గ మ ప | మ గ ని స స రి గ రి ||
కొ ం గూ - నూ - - - | - జా - ర ఇ డి శా - ||

రి స సా ; పా | , మ ప మ గ రి స ని ||
సే - - ; ఓ | గ ం గ - మ్మొ ది నా నే ||

* ముంగిలి నిలిచి పోయావే
ఓ గంగమ్మొదినా
బంగ మయ్యోనా వాలుసూపులే ||

2) సెవలా తమ్మంట్ల ఎరుపూ
సేతి మురుగూల పసుపూ
సేరేనే మీసాల నలుపూ
ఓగంగమ్మొదినా - నా
బారమంతా నీకుదక్కేనే
ఓగంగమ్మొదినా
కోరపాగా ఓర సూసింది ||

3) ఉంగ్రాల జుట్టుదువ్వి
సెంగల్వా పాగ జుట్టి
అంగాళ్లో ఆగిపోయాడే
ఓగంగమ్మోరిదినా - నా
సంగతేదో సూసిపోయాడె
ఓగంగమ్మోరిదినా - నా
పొంగు పొంగూ అణిగిపోయిందే ॥

4) పొద్దుగూకే పూలసాయా
అద్దరేత్రీ ఆల అరుపూ
నిద్దరేది నీలి కళ్లకూ
ఓ గంగమ్మోరిదినా
సద్దులేనీ జాములొక్కటైనే
ఓగంగమ్మోరిదినా
సుద్దులాడే చుక్కలే నిదరే ॥

5) వారాలు తిరిగిపోయె
దూరాలూ దూరమాయె
ఏరోజూ రోజు గడవాదే
ఓగంగమ్మోరిదినా
మా రాజూ రాక లేనాడో
ఓ గంగమ్మోరిదినా
నారాతా లేమిరాశాడో ॥

గిద్దలగిరి కొండలనడుమ

హరికాంభోజి స్వరాలు - మిశ్రచాపు

1) ప ప ప పా పా || ప ప ప ప గ ప ద సా ||
గి ద్దల గి రి || కొం డ ల న డు మా - ||

ద స ద ద ప పా || మ గ రి రి రి రీ ||
ఎ ద్దు ల తో - లే || ము ద్దు ల మ రి దీ ||

, స రి గా స రి | గ మ ప మా
, న న్ను జూ సీ - | న వ్వా - -

గ మ గా రి స రి స ||
బో - కో - - - ||

సా, , , ప ప | చా ప మ గ రి స ||
య్యా హ రి | ఓ దు లే - శ - ||

2) ఓ బిలేశుని కొండల నడుమా
వొంచే గడ్డేకోసేదానా
వొంచెగుడ్డా వలేగుడ్డేమే
హరి ఓబులేశ ||

3) ముందటరకా దున్నే వాడా
ముద్దుల మేనత్తా కొడకా

తాపకెద్దుకు దప్పి కాయేను
హరి ఓబు లేశ ||

4) కట్టమీద నుంచెళ్లేదానా
కాలుకురచా చిన్నగానా
కాసులిస్తాయెంటావస్తావా
హరి ఒబు లేశ ||

అడవి బాపిరాజుగారివద్ద సేకరించింది (1938)

ర్యాకేరావుల పాడు

శంకరాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రగతి ఏకతాళం

అతను

రి మ మ రి రి మ మ మ మా మా ||
ర్యా - కీ - రా - వు ల పా డు ||

గ గ మ గ గ రి రి గ రి రి రి స ||
రే - ల ం గీ - స ం త లో - న ||

స్రీ స రి గ రి స రి స సా స ||
బొ చ్చె ప రి గ తె - చ్చి నా నె ||

స్రీ స రి గ రి సా రి గ మ గ ||
బొ చ్చె ప రి గ తె చ్చి నా - నె ||

స రి రి గ గా మ గ స రి గా ||
ము - క్కె - య్యా వే - పి - ల్లా ||

రీ గ రి సా సా , , , , ||
ము క్కె - య్యా వే , , , , ||

ఆమె

, , ప దా ద ప ద ద ద దా ||
ఓ రో రి నా - మ గ డ ||

పా ద ని దా ద ప , మ ప ప ప పా ||
వ య్యా రి - - నా - మ గ డ ||

పా ద ద ద ప ప మ మ మ ప మ ||
ఎ త్రి బా గు ల నా - మ గ డ - ||

గా మ గా రి రి స స ని̣ నీ̣ ||
ఏ - బ్రా సి నా - మ గ డ ||

నీ̣ స రి గ రి నీ̣ స రి గ రి ||
రె క్క లు - న్న సే వ కీ - - ||

సా స సా స సా , , , , ||
ము క్క లుం ట యా , , , , ||

సా రి గ మ గ సా రి గ మ గ ||
రె క్క లు - న్న సే వ కీ - - ||

రీ గ రి సా సా , , , రి ||
ము క్క లుం ట యా , , , - ||

ధా̣ స స సా స ఫా̣ , , , ||
ము క్క లుం ట యా - , , , ||

అతను

నరసపురం పాలకొల్లు
మారుటేరు సంతలోన
కోడిపెట్ట తెచ్చినానె
గుడ్డెయ్యవే పిల్ల - గుడ్డెయ్యవే ||

ఆమె

ఓరోరి నామగడ
వయ్యారి నామగడ
ఎర్రిబాగుల నామగడ
ఏబ్రాసి నామగడ
జుట్టున్న కోడికే
గుడ్డుంటదా గుడ్డుంటదా

అతను భీమవరం ఆకివీడు
ఈరవాసరం సంతలోన
గేదెపెయ్యా తెచ్చినానె
పాలెయ్యవే పిల్ల - పెరుగెయ్యవే ॥

ఆమె ఓరోరి నామగడ
వయ్యారి నామగడ
ఎర్రిబాగుల నామగడ
ఏబ్రాసి నామగడ
కొమ్ములున్న గేదెకూ
పాలుంటయా - పెరుగుంటదా ॥

సేకరణ 1938 (మచిలీపట్నంలో)

చీర కట్టుకోని

కీరవాణి (21 వ మేళకర్త) స్వరాలు - ఝంపెతాళం

1) గా గ గా | గా గా గ ||
చీ ర క | ట్టూ కో ని ||

గ గ మ గ రి | సా సా రి ||
చి ల క లా - | గు న్నా వు ||

నీ ని స స | రీ సా రి ||
రై క తొ డి | గీ కో ని ||

నీ స సా | స స పా ప ||
రం భ లా | గు న్నా - వు ||

బొట్టుపెట్టూకోని
బొమ్మలాగున్నావు
కాటుకెట్టూకోని
కాకిలాగున్నావు

త్రిశ్రం

గా గా గా | గ గ గా గా ||
ఆ కు ముం | గ ల పె ట్టి ||

రి రి మ మ గ - రి స సా స రి ||
ఆ శా - - - పె ట్టా - - ||

సా , ని స రి గ రి రి స ||
పా - - - - - - - - ||

నీ̣ , - ,,, ||
- ౩ ౩ ||

పా గా గా గా గా , ||
వ డ్డిం చి పో వే ||

రీ రి గ మ గ రి స సా స రి |
ఓ రా - న - వ ది నా - - |

నీ̣ నీ̣ నీ̣ స రి సా రీ ||
ఇ ద్ద రి కీ జో - డూ - ||

నీ̣ నీ̣ నీ̣ స రి సా రీ ||
అ ద్దం లో మ - న ం ||

నీ̣ నీ̣ సా రీ సా రీ |
ము ద్దు లా డు కుం దా |

సా , , , , ||
మా - - ||

ఆమె మొదటి చరణం లాగే పాడాలి

2 చేదు పరిగెలగావు
చేసొండడానికి
దాళవ బియ్యం గావు
దంచొండడానికి
మట్టగిడసలు రెండు

మారుపురు రెండూ
మతిలేక పడ్డాయి
మరిది వొళ్లోన
తలకాయలుండిచ్చి
తోకాలొండిచ్చా
నడిం మొక్కలు రెండు
నా రెడ్డి బావా
గుడ్డిపిత. నడ్డిమలుగూ
వడ్డిస్తూరమ్మి ॥

(వల్లూరి జగన్నాధరావుగారితో కలిసి నేనిచ్చిన
గ్రామఫోన్ రికార్డు 1932)

కోసింది కొయ్యతోటకూర

కీరవాణి (21 మేళకర్త) స్వరాలు - త్రిశ్రగతి

, , స స సా సా సా , ని ||
కో సిం ది కో య్ తో ట ||

సా రి గా రి గా రి రీ స ||
కూ - రో య్ భీ మ రా జు ||

సా స స నీ సా రి గా రి ||
వా స న కి సం వం గి ||

సా రి స నీ , , , , , , ||
మొ గ్గో - - - - - - - - ||

సా స స సా స స సా రీ ||
వా సి గ ల మ గ వా డ ||

రీ , గ గ ప మ గ రి స సా రి ||
వై - తే - - - భీ మ రా జు ||

రీ మ గా రి రి స ధా నీ ||
వ చ్చి నా కు తో - డుం డ ||

సా , ని సా , , , , , , ||
రా - దా , , , , , , ||

సా సా సా సా స సా రి ||
వ చ్చి బ డా యి గా డు ||

నీ ని నీ ని   నీ స సా రి ||
పో క చె క్క   గో టి గో - ||

, రీ రీ గ   రి స సా రి స ||
ఆ డెం త   లై లు గా - - ||

నీ , , , ,   , , , - , , , ||
డే - -   - - - ||

ఆదితాళం

ధ సా స   స స సా రి ||
ఏ డా ది   కొ క మా రు ||

2 2
రి గ మ గ   రి స స రి ||
ఎ ల్లా ల మ్మ   పం డ గొ స్తై ||

రి మ గ రి   స స ధ ని ||
క ల్లు ముం త   గ తి లే - ||

సా , , | , , , , ||
దే - - |- - ||

వల్లూరి జగన్నాధరావుగారితో ఇచ్చిన రికార్డు (1932)

ఘల్లు ఘల్లు మని చప్పుడేస్తోంది

28 వ మేళకర్త హరికాంభోజి స్వరాలు - ఆదితాళం

అల్లుడు

ధ స స స స స స స । రి మ మా మా ,, ॥]2
ఘ ల్లు ఘ ల్లు మ ని చ ప్పు । డే - స్తూం దీ ॥

మా గ మ
దీ ఆ -

ప ద ని ద ప ప మ గ । గ రి రీ రి రి గ స ॥
పి ల్ల నా - మీ ద వ ల । చిం దీ - - - - ॥

, మ మ గ రి గ సా రి ॥
దా న్నే డి పి స్తా - ను ॥

, మ మ మ మ మ గ రి గ ॥
మ ళ్ళి ర మ్మంటా - - ను ॥

రి స సా - ,, ,, ।
నే - నూ —— ।

ధ సా స స స రి మ । మా , గ రి గ సా ॥
చి ల్కా వ ల్కా ల చి న్న । దీ - - - - ॥

ధ సా స స స రి ప । మా ,, ,, గ మ ॥
చి ల్కా వ ల్కా ల చి న్న । దీ - - దా ని ॥

ప ద ని ద ప ప మ గ । గ రి రీ రి రి గ స ॥
కు ల్కు చూ సి సో కు లె గు । త్తుం దీ - - - - ॥

, ధా ని స సా స | , ధా ని స మ మ గ రి సా , ||
ఇ ప్పు డె ల్తా నె | ఇ ప్పు డె ల్తా - - - నే ||

స ప ప ప మ మ ప మ | రి మ గ రి స ధా ని ||
నె ల్లి రే పొ మా పొ నీ కు | న ల్ల కో క దె త్తా నె ||

2 2 2 2 2
స గ గ స స గ గ మ | మ ప పా ,, మ గ ||
ఇ గ్గు ను న్న ఎ ల్లి గా - డొ క డూ అ - ||

2
మ ని ద ని ప ద మ గ | మ ప ప మ గా రి స ||
పొ ర్గు ను న్న పు ల్లి గా - | డొ క డూ - - - - ||

స మ మ మ స మ మ మ |
ఇ ర్కు ల్లోం చి బొ ర్కు ల్లోం చి |

స మ మ మ స మా మ ||
ఏ లు సీ టి గొ ట్టే రు ||

2 2
, ద ద ద ప మా ప | గా - మ గ రి స ధా ని ||
ఇ ల్లు క ది లా వం జె | కా శ్ని ర గ దం తా నె ||

శంకరాభరణ స్వరాలు
ని | స రి రి స రి గా మ గ | రి స సా | ,, స ని ||
నే | నొ ల్లి నో - ఉ త్తో నీ - | పి ల్ల నీ | బ ల్ ||

స రి రి స ని స రి , స రి | గ గా రి |
టక్కరిగల పి - ల్ల అ ది | రణపెంకి |

స రి గా , ప ప ||
జ ల్లా దా ని ||

ప దా ప మ గ గా , ప | స రి గ మ | గ రి రి స సా ||
మాటంత క ల్లా సం | సా - ర మ | ం త గు ల్లా ||

త్రిశ్రం

అత్త ప | ప ని ద | ప ద ప | మ ప మ | గ మ గ ||
ఓ | రై - న | దా - ని | క - ల్ల | రెం దు ||

రి గ రి | స రి గ | మ ప మ | గ రి స ని ||
క - ల్లు | డా - - | - - - | - - నే - ||

అల్లుడు సా రి | రీ స | స రి గ - మ గ ||
నొ ల్లి | నో - | ల త్తో - - నీ - ||

రి స సా ,, | ; ; ; ||
పి ల్ల నీ - | — ||

అత్త పా స సా స | సా పా స రి ||
శంకరాభరణ గొ ప్ప గొ ప్ప | వా రి ళ్ళ - ||
స్వరాలు నీ స రీ స | రీ రి రీ ||
త ప్పా - స్త | ద ను కో ||

రీ ప మా గ | గా రి రీ స ||
సె ప్ప డా న్కి | సి గ్గు చే త ||

ని ని సా, రి | సా, | ; ; ; ||
క ప్పె డ త | రూ | — ||

వచనం

ఇటుపైని, తప్పైతె
తన్నిపెట్టు, పాతిపెట్టు
వదిలిపెట్టు, గోతులోపెట్టు

స । ప నిద । ప దప । మపమ । గమగ ॥
ఓ । రై - న । దా - ని । క - ల్లె । రెం డు ॥

రిగరి । ప రిగ । మపమ । గరిసా ॥
క - ల్లు । డా - - । - - - । - - - ॥

వల్లూరి జగన్నాథరావుగారితో నేనిచ్చిన రికార్డు (1983)

ఏం పిల్లో సింకిరి బింకిరి గున్నావు

ఖరహరప్రియ స్వరాలు - చతురశ్ర త్రిశ్రం

చతురశ్రం , సా రి ప మ రి స ||
ఏం పి ల్లో - - - ||

ని స రి స ని సా స ||
సింకిరి బింకిరి గు న్నా వు ||

త్రిశ్రం , , రి రీ స ని స రీ గ రి రి స ||
ఉం డు కు రా - డా - నా - ||

నీ స రి గ రి రి స సా సా ||
ఉం గ రా - లు పో - నా యి ||

చతురశ్రం , సా రి మా , మ ||
ఎ న్నె ల్లో న ||

త్రిశ్రం గ మ గ రి గ రి సా ని స నీ ధా ||
న్నెం దు కే - డి పి స్తా - వె ||

చతురశ్రం , సా రి గా రి స ||
సీ క చే సి రి ||

త్రిశ్రం సా గ రీ స నీ సా సా ||
గాం ధా రి గు మ్మ డీ ||

ఏన్నెల్లోలాగ: ఊధిలో ఇలాయిగాడున్నాడు
సందులో సన్నాయిగాడున్నాడు

పంపిల్లోలాగ మేడమీద చిన్న పిన్నమ్మనాది
ఉండుకుర్రోడా నా చీర జారిపోనాది
ఉండుకుర్రోడో జోడుంగరాలు పోనాయి

ఎన్నెల్లోలాగ : రూపాయో నారూపమంత పోనాది
పావలో నాపరువంత పోనాది

ఎన్నెల్లోలాగ : బేడకాసో నా బేరమంత పోనాది
అణకాసో నా అందమంత పోనాది ॥

అనంతపురంలో సేకరించింది (1940)

నక్కలోళ్ళ సిన్నదాన్ని

శంకరాభరణం స్వరాలు - ఆదితాళం

1) , రీ ప పా మ గ | రి గ రి గ | మా గ మ గ స ||
నక్క లోళ్ళ - | సిన్నా - దా | న్ని - - ||

, రి గ గ గా రి గ మ గ |
నా - ణ్య మై నా - - - |

రి స సా , స | పా , , ||
చి న్నా దా | న్ని , , ||

2) , నీ స రీ రి మ రీ | , స ని స | రీ రి ||
వా లు కొ పూ్వా - | పె ట్టు | కో నీ ||

, నీ స రీ రి మ మ రి | , స ని స రీ రి ||
క ట్ట మీ దా - - - | పో - త పుం లే ||

, రి ప మ మ రి రీ | , రి మ రి | రి స స ని ||
వా - డు చూ - సే | చూ - పు | లా - కూ - ||

, నీ స రీ గా రి గ ప మ | గ రి స స సా సా ||
వా లు కొ పూ్వా - - - - | - జా - రి పో యె ||

3) (1) వలె పాడాలి
సిద్దలయ్యా కొండమీద
సిన్ని కూరా కోసేదాన్ని

4) , స్ని స రి స రి మ రీ |
ఊ రు చూ - డు - - |

, స ని స | రి స రి మ రీ ||
దు - మ్ము | చూ - డూ - - ||

, స ని స | రి రి రి మ | రీ స ని స రీ రీ ||
దు - న్న | పో తు ల - | - బా - రు చూ డూ ||

, రి ప మ | మ రి రీ | , రి మ మ రి రి స స న్ని ||
బెం గు | ళూ - రి | కో - నే - ట్కా - డ - ||

, స ని స రీ గా రి గ ప మ |
రా - యి కో నే - - - - |

గా రి స స | సా సా ||
- చి - న్న | వా డా ||

5) , స్ని స రి గ గ రి సా |
సూ దు లో - - - - |

స్ని , స స్ని , స | రి గ గ రి సా ||
ద బ్బ నా - | లో - - - - ||

, రి మ మ మ రి రి స | ని స ని స | రీ ,, ||
ఏ - స్కా లే - దా - | హ - - - | యో - ||

, స రి రి | రి స సా | ని స ని స | రీ , , ||
తీ - స్కా | లే - దా | హా - - - | యో ||

6) * , రి రి - రి స స ని | ని స ని స - రీ రి రి ||

పా ల పూ - స లు | ప గ డా ల పూ స లు ||

, రి మ మ - మ రి రి స | ని స ని స - రీ ,, ||

ప - స్కొ లే - దా - | హా - - - యో - ||

, ఫ రి రి - రి స సా | ని స ని స - రీ ,, ||

తీ - స్కొ లే - దా | హా - - - యో - ||

7) * ఆరికోళ్ళూ నెమలికోళూ

పస్కొలేదా హాయో

తీస్కొలేదా హాయో ||

సేకరణ నెల్లూరు యానాదులవద్ద

అంతే నాకుచాలు

చక్రవాకం స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) స రి మా | మ గ రీ , స | సా ధా | స స స స ||
అం తే | నా కు చా - | లూ త | మ్మల పా కు ||

స రి మా | మ గ రీ , స | సా స | స స స ||
తొ డి మె | ప ది వే - | లూ వే | రే దిం క ||

స రి మా | మ గ రీ , స | సా సా | స స స స ||
కో - రే | ది క తే - | దూ అం | ద రి వో లె ||

స రి మా మ గ | రీ , స సా సా | స స స స ||
అ డి గే దా న్ని | కా - నూ కొం | ద రి వో లె ||

స రి పా , మ | మ గ రీ , స | సా , | , , , ||
కొ స రే - | దా న్ని కా - | నూ - | - - ||

చతురశ్రం

2) మ మా మ | మా మ మ గ మ ||
ము క్కా కు | ము క్కె ర లే క ||

ప ద ప మ | గా మ గ రి స ||
ము క్కు చి న్న | బా యూ - న ది ||

స ద ద ద । పా ద ప ప మ మా ॥
ము గ్గు రు త । ముత్తై - న - మ్మి ॥

పా ద ప మా ప మ । గా మ గ రి స సా ॥
ము కూ్క - కూ ము - । క్కే రా - తే - రా ॥

(క్రింది చరణాలు 2 చరణం వలె పాడాలి

3) నడుమూకు వడ్డాణం లేక
నడుము చిన్న బోయినది
నల్గురు చెల్లెళ్ల నమ్మి
నడుమూకు వడ్డాణం తేర ॥

4) చేతికి చెండిల్ లేక
చెయ్యి చిన్నబోయినది
చేనిలోని పంటానమ్మి
చేతికి చెండీలు తేరా ॥

5) పట్టెమంచం పరుపు లేక
మనసు చిన్న బోయినది
పంట భూములమ్మికోని
పట్టెమంచం పరుపుతేర

సేకరణ- హైదరాబాద్

కృష్ణుడు -- చెంచిత - సంవాదము

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఖండం, త్రిశ్రం

కృష్ణుడు

సా న రి మ | మా మా మ | మా మ మా |
ప చ్చ నీ - | నీ లా ల | పా రు టా |

మ మ మా మ ||
కు ల సీ ర ||

మా మా మ | మా మా మ | మా మ ప గ |
పై న ల్లి | గం దో డి | పా పా - - |

గా గ గ స ||
ఏ వూ - రి ||

రి గా గా మ గ | రి రి స | రి గ గా | రి స సా స ||
దా నా - - - | వే ఓ య్ | చెం చి తా | ఏ వూ రి |

రి గా రి | రి రి స ||
దా నా | వే ఓ య్ || ము త్తెమా | ఏవూరి

దా నా | వే ఓ య్ || పగడమా | ఏవూరి
దా నా | వే - -

త్రిశ్రం

చెంచిత

స ప ప | ప ద ప | మ ప మ | గ రి సా ||
ఏ వూ రు | లై తే - | ఏ మి కృ | ష్ణా - డా ||

రి గ గ | రీ గ మ గా | రి స సా సా, ||
ఏ ప ల్లె | లై తే - మి | కృ ష్ణా డా ||

ఖండం

మా మ మా | మా మా మ | మా మ మా |
ఆ డ వో ళ్ళం డే టి | సో టు లో |

మా మ ప మ ||
నీ కూ - - ||

గా గ మ గ | రి స సా స | రి గా మ గ | రీ ,,, ||
మా ట లే - | ముంటాయి | కృ ష్ణా = - | డా ,,, ||

తిశ్రం

ప ప ప | ప ద ప | మ ప మ | గ రి స స ||
పో వో యి | పో వో యి | న ల్లి న్ని | బా - బు ల ||

రి గ గ | రీ గ మ గా | రి స సా | సా, ||
పొ ద్దా డ | బా యే - ర | నా - సా | మీ ||

కృష్ణుడు * మ మా | మ మా | మ మ మ | మ మ మ ||
పి ల్లా | భా మా | మే న త్త | కూ తు ర ||

మే లూ కన్నులదాన = జారుపైటదాన
కం డ్ల కాటుకదాన, పండ్లదాల్చినదాన

మ మ మా ప గ | గ మ గ | రి స స ||
చెం చి తా నీ - | వే వూ రి | దా నా వె ||

రి గా మ గ | రీ, | , రీ ||
చెం చీ - - | తా | నీ ||

రి రి గా మ | గ రి స | రి గా మ గ | రీ, ||
అ డు గు చూ | సి నే ను | చెం చీ - - | తా ||

రీ గ మ గా | రి స సా స | రి గా మ గ | రీ, ||
ఆ ర్నె - ల్లు | కా - సుం టి | చెం చీ - - | తా ||

స ప ప | ప ద ప | మ ప మ | గ రి సా ||
న న్నె పె | ళ్లా డ వె | చెం చీ - | తా - నీ ||

రి గ గ గ | రీ గ మ గ | రి స సా | సా, ||
కు ల ము ద్ద | రిం చే - ను | చెం చీ | తా ||

చెంచిత

మ మా | మ మా | మ మ మ | మ ప మ ||
ఛీ చీ | పో రా | సి గ్గు లే | ని వా డ ||

గ మ గ | రి స స | రి గా రి రి | రీ రి ||
హీ నం బు | లే దు ర | కృ ష్ణా - డ | నీ కు ||

మా నం బు | లే దు ర | కృ ష్ణా - డ ని న్ను ||
సూ త్తే ను | భయమూర | కృ ష్ణా - డ ను వు ||

న ల్లం గ | ఉం డా వు | కృ ష్ణా - డా - - ||
నాకుభయ | మే సు రా | కృ ష్ణా - డా - - ||

ప ప ప | ప ద ప | మ ప మ | గ రి స స ||
దూ రం గ | ఉం డా ర | న ల్లి న్ని | శా - బు ల ||

రి గ గ గా | రి మ గ | రి స సా | సా, ||
దు మ్మ ద ర | గొ ట్టే ను | నా - సా | మీ ||

కృష్ణుడు * పిల్లా బామా మేనత్త కూతుర
మేలు కన్నులదాన, జారుపైటదాన
కండ్లకాటుకదాన, పండ్లదాల్చినదాన
చెంచితా నే నెవరనుకున్నావె

గ గ మ మ గ | రి స స | రి గా | రీ రి ||
ఎ వ ర - ను | కు న్నా వె | చెం చీ తా- నే ||

రే ప ల్లె | వా డా లో | చెం చీ తా-నే ||
గోపెమ్మ | కొ డుకూనె | చెం చీ తా-నే ||
గోపాల | కృష్ణుణ్ణె | చెం చీ తా-నే ||
మచ్చావ | తారుణ్ణి | చెం చీ తా - ||

స ప ప | ప ద ప | మ ప మ | గ రి స స ||
న న్ను పె | ళ్లా డ వె | చెం చీ - | తా - నీ - ||

రి గ గ గ | రి మ గ | రి స సా | సా, ||
కు ల ము ద్ద | రిం చే ను | చెం చీ | తా ||

చెంచిత ఛీ ఛీ పోరా సిగ్గులేనివాడ
హీనంబు లేదూర కృష్ణూడా-నీకు

మానంబు లేదూర కృష్ణూడా - నీకు
పెళ్ళాలు లేకనే కృష్ణూడా - నువు

నాసేడి కొత్తివా కృష్ణూడా - నువు
బాదతో వత్తివా కృష్ణూడా - నువు

వచ్చేటి తోవల్లో కృష్ణూడా - నిను
పాముబ్న బెరకాద కృష్ణూడా - నిను
తేలన్న కరవాద కృష్ణూడా

ప ప ప | ప ద ప | మ ప మ | గ రి స స ||
దూ రం గ | ఉం డా ర | న ల్లి న్ని | బా - బు ల ||

రీ గ గ గా | రి మ గ | రి స సా | సా, ||
దు మ్మ ద ర | గో ట్టే ను | నా - సా | మీ ||

పో వో యి | పో వో యి | న ల్లి ని | బాబుల ||
పొ ద్దా డ | బో యే ర | నా - సా | మీ ||

చిత్తూరులో సేకరించింది
(1962)

నా నేరాలు ఎంచడే గారాలమొగుడు

శంకరాభరణ స్వరాలు త్రిశ్రం, చతురశ్రం

త్రిశ్రం

సా ।
నా ।

సా రి గా గ । గా మ మ గ రి ॥
నే రా - లు । ఎం చ డే - - ॥

రి గ రి సా । స రి స రి గా ॥
గా - రా ల । మొ గు డూ - - ॥

, ధా ని సా । , రి , గా స ॥
న న్ను ఎ । త్తి ము ద్దు ॥

సా స సా , । సా , , , , ॥
లా డ తా । డే - - ॥

చతురశ్రం

, ని ని ని । నీ , ని ని ని ॥
ఆ డి తొ । ఉం డ లే క ॥

, స స స । సా , స స రి ॥
ఆ గ మ్మ । కా కి లా గ ॥

త్రిశ్రం

రీ గ గా గ | గా రి ససా ||
అన్ని ఊళ్లు | ముట్టిం - చి ||

సరిరీ , , | , , , , , , ||
నా - నే౾ | - - ||

చతురశ్రం

సరిరీరి | రిరి సని ||

బెడబండి | పచ్చిపాలెం ||
పిట్టా-పి | రంగిపురం ||

సరీస | సా , రిరీ , స ||

అడాల | గ జ్జికింత ||

సరిగారిస | సా , ససా , ని ||

మూసారం | పిళ్లకర్రు ||
గూటాల | రాగంపేట ||

త్రిశ్రం

సారి రీస | సారిమాగ ||
రొచ్చుమిల్లి | రాళ్లగుంట ||

కాటూ౾క | తేకపల్లి ||
కాగపట్నం | మంచాల ||

సారిరీగ | రీగరీగ ||
కోడిజుట్టు | పా - లెం ||

రి రి గ రీ గ | రీ గ రీ గ ||
కొ రు కు మి ల్లి | ఖ గ్గి పూ డి ||

చతురశ్రం

స స రీ స | ధ సా స ||
తొ డ ప్రు | గ చ్చా రం ||
చిలపలూరు | మందులూరు ||

త్రిశ్రం

, స స | స స స | సా స | స ని ని ||
దిమ్మ | తి రి గి | నే నో | చ్చి - - ||

, ధ ని | నీ ని | స ని ధ | ప పా ||
తి న్నె | మీ ద | తొం గుం | - టె ||

ధా స | సా ధ | సా రి | రి రి గ ||
క మ్మ | గా - | కా ళ్లు | పి సు కు ||

సా , | సా , | , , , | , , , ||
తా | డే | - - - | - - - ||

సా రి గా గ | గా మ మ గ రి ||
ఏ టి సే సి | నా - - - - ||

సా స రీ స | సా , సా , ||
ఏ డ కె ళ్లి | నా నా ||

స రీ | గా గ | గా మ | మ గ రి ||
నెప్పు | డొ చ్చి | నా - | - - - ||

స ని స | రీ రి | రీ, | రీ , ||
ఎ = గ్గు | సే య | డే, | - ||

రి రి రి | గా రి | సా రి | స సా ||
అ డు గు | దా ట | నం టా | = డు ||

రి రి రి | గా రి | సా రి | స నీ ||
జ డి సి | పో - | తుం టా | - డు ||

చతురశ్రం

స రి గ గ | గ గ మ గ రి రి ||
గ జ గ జ | లా డ తా - డె = ||

రి స స స | సా , స ||
నా - మ గ | డూ నే ||

త్రిశ్రం

రీ మ | మా మ | మా మ | మా గ ||
న క్కర | మ ల్లి | ప ద్దు | అ న్ని ||

రీ గ | గా గ | గ మ గ | రీ స ||
చ క్క | పెడుతు | కూ - - | చుం టె ||

చతురశ్రం

సా రి రి రి గ । గా మ గ రి ॥

ఉ క్కి రి బి క్కి । రౌ తా - డె ॥

గ రి సా స స । సా సా ॥

నా - - మ గ । డూ - ॥

సేకరణ వల్లూరి జగన్నాధరావుగారివద్ద
1934

ఎటులానే నడుగవస్తినె
(వేళంగిరాయుడు పదం)

శంకరాభరణం - ఆదితాళం

1 పల్లవి (ఎ) స స స ని దా పా గ మ ప మ |
ఎ టు లా - - నే - - - |

గ రి గ మ పా, దా, ని ||
- - న డు గా వ స్తి ||

సా ,, | ,, సా , రి |
నే - | - ఓ - |

స ని దా పా గ మ పా ప దా ని సా ||
య మ్మా లా - - రా ||

(బి) స స స ని దా పా గ మ ప మ |
ఎ టు లా - - నే - - |

గ రి గ మ పా దా ని ||
- న డు గా వ స్తి ||

సా ,, | ,, స రి గ రి |
నే | ఓ - - |

రి ప మ గ రి స | స రి స ని ద ప ద ని సా ||
- - - - | య - మ్మ - లా - - - ర ||

అనుపల్లవి

స ని స రి రీ రీ ।
ఎ టు లా - నే ।

రి రి రీ । రి స సా ॥
న డు గా । వ - స్తే ॥

స ని ని రి రి రి ని రి ।
ఎ టు లా - - నే - - ।

, రి గ రీ రి మ గ రి స సా ॥
న డు గా - - వ స్తే - ॥

, స గ రి గా రి సా స ని ।
, ఇ స్తా - - న ని - ।

స ప ద ని సా సా ॥
కొ ం తా - సే పు ॥

, స రి గ రి ప మ గ రి స సా ।
ఇ వ్వ - - - - - న - నీ ।

ద ని సా ద ని సా సా ॥
కొ ం - తా - సే పూ ॥

, ప మ ప ద ని స రీ స, స ।
గ ట్టీ - - - - - - వే ।

సా ని రి స ని స ద ని సా స స ॥
శం గీ - - - ఢా - య డు ॥

రి ని స ద ద ని పా సా ।
ఏ - ట్లా - సౌ - ఖ్యా ।

ప ప సా ని ద ప గ మ పా ద ని ॥
- మా యే న - - - మ్మ ॥ ఎటులా ॥

అనుపల్లవి లాగ

చరణం కంకణాలు చేయిస్తానని
కలసినాతో మాటాలాడి
మెలసి నాతో మాటాలాడి

స స స రి గా ,, గా ।
కంక ణా లూ ।

గ గ గ రి గా మ గ ॥
అ డు గా - బో - తె ॥

, గ మ ప ప మ మ గ ।
క - న్న తె - ర - ।

రి గ రి ప మ గ రి గ రి స స ॥
జే సే - రా - య డు ॥

సా, రి గ రి గా ,, ।
కం క ణా - లా ,, ।

గా, స పా సా, ని ॥
ఓ క్షూో - ॥

సా, ఠి గ ఠి । గా ,, ||

కొం క ణా - । లా ,, ||

గా, సా స స ని ||

- - నీ - ప ని ||

, సా ఠి గ ఠి స సా సా ||

లం క - ణా - మూ - ||

ద స ద ఠి స స పా । గ మ పా ద ని సా ||

లా - యే - - । న - - - - మ్మ ||

సవరాలు తెస్తానని
సద్దుచేసి మాటాళాడి
హద్దుమీరి మాటాలాడి
సవరాలు అడుగాబోతె
సకియా వేళంగి రాయుడు
సవరాలా - ఆ ఆ
వివరాలా - నీపని
ఈవరము లాయెనమ్మ ||ఎటులా||

జగన్నాథరావుగారి వద్ద సేకరించి, నేనిచ్చిన గ్రామఫోనురికార్డు (1934)

కొప్పుల పువ్వులా

ఖరహరప్రియ స్వరాలు - త్రిశ్రం

అతను

, , రి గ రి | స రి గ | రి , గ సా ||
కొ ప్పు ల | పు - వ్వు | లా - - ||

, , రీ గ రి | స రి గ | రి గ స ||
క న్ను ల | కా - టు | కా - - ||

, , , , , , | , , , | , సా ||
- - - - - - | - - - | - నీ ||

సా రి మ మా | ప ద ని | దా ప ||
చ క్క ని చె | క్కి - ళ్లు | పై న ||

మా గా రీ | స రి గ | రి గ స ||
చు క్క న్న | దే - మి | చే - - ||

రి గ మ | గ రి రి | గ స సా , , ||
పె ం ట | పా - డు | గు ం టా - ||

శంకరాభరణం స్వరాలు

ఆమె

, , రి మ రి మ | మా మ | మా మ ||
అ ద్దా - ల | మే డ | లో న ||

గ మ గ గ గ రి | రి గ రి | రి రి స ||
అ ద్ది కి ది గి న | ము ద్దు ల | మ రి ది ||

స రి గా రీ | రి ప మ | గా రి ||
న న్ను జూ సీ | న వ్వు ట | న్యా య ||

సా , , , , | , , , | , , , ||
మా - - - | - - - | - - - ||

ఖరహరప్రియ స్వరాలు

అతను , , రీ గ రి | స రి గ | రి గ స ||
- - మో ము న | న - వ్వు | లూ - - ||

, , రీ గ రి | ప రి గ | రి గ స ||
- - క న్నె ల | కా - టు | కా - - ||

, , , | , సా ||
- - - | నీ ||

సా రీ మ మ | ప ద ని | దా ప ||
జా రూ - వ | య్యె - ద | మీ ద ||

మ గ గ రీ రి | రి గ మ | గ రి స ||
జ ల త రం చు | జి ల జి | లా - నా ||

మ గ గ గ రి రి | రి గ మ | గ రీ ||
రె ం డు క - ళ్లు | మి ల మి | లా - ||

నీ ని ని ని ని | సా రి | గ మ గ ||
మో హి ని య ను | కొం టి | నే - - ||

రి స స స సా | సా , | , , , ||
ము - ద్దు ల చి | ట్టీ , | - - ||

శంకరాభరణ స్వరాలు

ఆమె , , రి మ రి మ | మా మ | మ మ మ ||
అద్దా - ల | మే డ | సం దు లో ||

మ గ గ గ గ రి | రి గ రి | రి రి ||
ఆ డి న మా ట లు | నే - డు | లే వు ||

, , గ స సా | సా రి | గ మ గ ||
చె - న్న | ప ట్న | మె ల త ||

స రి రి ప మా గా | , , గ | స సా ||
న న లే - - దా | న | - న్ను ||

సా రి గ మ గ | స రి రి ప | మా గా ||
తీ సు కె ల త | న న లే - | దా ||

ఖరహరప్రియ స్వరాలు

, , రి గ రి గ | రి గ రి | రి గ రి ||
మా య దా రి | కా - పు | ర మూ - ||

శంకరాభరణ స్వరాలు

స రి రి గ గ స | స రి ప | మ గా | ; ; ; | ; , సా స ||
మ ర పి - స్త - | న న లే | - దా | - - - | - - నా టి ||

స రి గ గ మ గ | స రి గ | గ మ గ ||
మా - ట లు క ల | మా - ట | లు నే - ||

స రిగ స రీ, । స స । స సా ॥
నెరుగ నై - । తిమ । రి ది ॥

,, ని నీ ని । సా రి । రి రీ ॥
నీ లాటి । రే వు । చూడు ॥

రి గ మ గ రి రి । గ స స । రి ని ని ॥
ని - న్న న న్న । జూ చి । ముండల ॥

,, ని స స స । ని స రి । రి రీ ॥
మూ - తు ల । వి రు పు । చూ - ॥

,, రి గ రి గ । రీ రి । , రి రి ॥
త్రో వబో యె । అ బ్బా । - యి లి ॥

రి గ మ గ రి స । సా స , ,, ॥
త గు వు లా - ట । జూ డ - - ॥

,, రి మ మా । రి మ మ । మా మ ॥
అ బ్బ నా । వో ల్లు । స చ్చి ॥

రి మా మా మ । గ మ ప । ద ప మ ॥
పో తు న్నా ది । న డి వీ । - ధి లో ॥

గ మ గా మ గ రి స । స రి గా । మ గ స రి ॥
న వ్వు తే - - టి కి । ఏ టి మీ । దా - ॥

గ మ గ రి స రి సా । సా - । , , , ॥
కు లు కు తే టి । కి - । - - - ॥

స రి గా స రి | రి ప గ మ | గా రీ ||
అ త్త సూ స్తే - | క త్త కో - | - తో ||

సా, , , , | , , , | , సా ||
యీ - - - | - - - | - ఈ ||

స స సా సా సా | స రి గ | , స రి ||
క డ వ దిం చి | తో ట కా | - దుం డు ||

రి ప మ గ రి గ | సా, | , , , ||
తొం ద ర గో స్తా - | నూ | - ||

ఖరహరప్రియ - స్వరాలు

అతను

ని ని ని ని ని ని | ని స సా ,, ||
వా ది న న డు ము | లో ం పూ అ ||

రి గ మ | గ రి స | సా సా ,, ||
న డ క | తీ - రు | సొం పు ||
వ ది నె | ప్పు డు | అదునై తే ||

తోటంతా పదునూ - అబ్బ
దబ్బకాయ పులుపూ - నా
రెండు చేతులు సలుపూ - నీ
రవికెంతో బిగువూ - నా
మనసెంతో లఘువూ

రి గ మ మా గ । రీ గ । గ స స ॥
కో - డి గు - ।డ్డెం త । తె లు పు ॥

రి గ మ మా గ । రి గ సా „ ॥
కో - డ లం త । వ లు పూ „ ॥

మామిడి పండెంత తీపి
మరదలంత తీపి
వగలమారి వదినై తె
వోపలేని తీపి

„ గ గ మ గ । రి రి రి । రి రీ ॥
కా ని స్తా - । ను చ్చు కో । పి ల్లా ॥

స రి గ గ గా । రీ స । స స సా ॥
కా టు క బొ ట్టూ । తె చ్చు । కో పి ల్లా ॥

చతురశ్రం

ధా । ధ స స రి । గా స రి ॥
ఇం । దఱ దు కో పి । ల్లా - - ॥

రి ప మ గ । రి గ రి స । సా „ । „ సా ॥
ఎం దు పి ల్ల । మా ట లా డ । వు । మా ॥
చి ట్టి పి ల్లా । ఎందుపిల్లమాటలాడవు । ॥

సేకరణ — ముద్దువద్ద (1945)

పసిబాలోన్ని యమ్మ

శంకరాభరణ స్వరాలు ఆది

1 ధ స సా | స రి స రి ||
ప సి బా | లో్న్ని య - మ్మ ||

రి ప పా ద ప | మ గ రి గ ||
ప సి బా - - | లో్న్ని - - - ||

స రి మ గ | స రి మ గ ||
చా ల్లెం డో - | కు ర్రా డో - ||

రి గ గ రి సా | సా , , ||
నీ మా టా - - | లూ ||

పా మ మా మ మా | మా మ మ మ గ మా ||
కా లు చూ డు కా | లం ద ము చూ - డు ||

పా ద ప మా మా | గ గ మ గ రి స సా ||
కా లు కు త గ్గ | గొ లు సు లు చూ - డు ||

రీ రి మ రీ సా | స ని సా రీ , , ||
తీ నే - - స్త | గొ లు సు లూ ||
పె ట్లో పె డ త | గొ లు సు లూ ||
కొ దు వ పె డ త | గొ లు సు లూ ||
ఎ రు పు ఇ స్తా | గొ లు సు లూ ||

||పసిబాలోన్నియమ్మ||

2) చేయిచూడు చేయందముచూడు
చేతికి తగ్గ గాజులు చూడు

తీసే_స్త గాజులూ
పెట్లో పెడత గాజులూ
కొదవ పెడత గాజులూ
ఎరువు ఇ_స్త గాజులూ ||ప||

3) వేలుచూడు వేలందము చూడు
వేలుకు తగ్గ ఉంగరం చూడు

తీసే_స్త ఉంగరం
పెట్లో బెడత ఉంగరం
కొదవ బెడత ఉంగరం
ఎరువు ఇస్తా ఉంగరం ||ప||

4) ముక్కుచూడు ముక్కందం చూడు
ముక్కుకు తగ్గ బేసరి చూడు

తీసే_స్త బేసరి
పెట్లో పెడత బేసరి
కొదవ బెడత బేసరి
ఎరువు ఇ_స్త బేసరి ||ప||

5) చీరచూడు చీరందం చూడు
చీరకు తగ్గ అంచుచూడు ||పసిబాలో౨||

సేకరణ- చిత్తూరు
1962

గోదారోరి సిన్నది

శంకరాభరణ స్వరాలు మిశ్రచాపు

1. గ గా । రీ మ గ ॥ రి సా । సా ప ధ ॥
గో దా । రో రి - ॥ చి న్న । దీ దా ని ॥

ధ సా । పా సా ॥ స రీ । గా స రి ॥
ఇం టి । కీ ర ॥ మ్మా న్న । దీ - - ॥

రి మ గ । రీ రీ ॥ రి మ గ । రీ రి రి ॥
ఆ ద్దం । వం టి ॥ మి ద్దే - । మీ ద కు ॥

రి మ గ । గ రి రి స ॥ స ప రీ । గా స రి ॥
అ ద్దె - । కు - న ను ॥ పి లి సిం । దీ - - ॥

2. ధ సా । సా సా ॥ రి సా । ధ ధ ధా ॥
సు క్క । లాం టి ॥ దా ని । మొ క మూ ॥

ధ పా । సా సా ॥ రి సా । ధ స సా ॥
స న్నా । నై నా ॥ తీ గా । న డు మూ ॥

, రి గ । రి గ రి గ ॥ రి రి గ । రి గ సా ॥
అ బ్బ । దా - ని - ॥ మ న - । సు - - ॥

ధ ధ స । సా సా । సా రి ॥ గా స రి ॥
ఎ న్న - । పూ సా । లాం టి ॥ దీ - - ॥

3) (1) లాగ

పీకా మొయ్యా అన్నం వెట్టి
ఆకులాకు సున్నంరాసి

మల్లానన్ను రమ్మన మాని
మరీ మరీ పిల్చింది ॥గోదారోరి॥

4) (2) లాగ

దిక్కూ మొక్కూ లేనిదాన్ని
నీకూ యెనకా ముందూ లేరు
ఉండరాదా నాకాడా
అని బతి మాలిందీ ॥గోదారోరి॥

5) (1) లాగ

ఈ ఇల్లూ ఈ మేడ
ఈ ఆవు ఈ దూడ
ఈ పొలము ఈ ఆస్తి
నా కిస్తానన్నాది ॥గోదారోరి॥

6) (2) లాగ

ఇంతా సెప్పి అంతా సెప్పి
పుంతాకాడా కానావడి
ఎగాదిగా నన్నుసూసి
మొకం తిప్పేసింది ॥గోదారోరి॥

సేకరణ- బి. ఏ. రామారావు వద్ద

సీమదాన భూమిదాన

హరికాంభోజి స్వరాలు - మిశ్రచాపు

1. రి మ గ | రి స సా || రి మ గ | రి స సా ||
సీ - మ | దా - నా || భూ - మి | దా - నా ||

రి మా | మా మా || మ ప గ | గా గ రి ||
మా - | రూ గో || ల్లో - - | డా నే - ||

సా స | రి గ గ రి || స రి గ | గ రి రీ ||
సి న్ని | బ - ౧ - || పు ర ము | దా నా - ||

రీ , | , , స ని || ని ధ ధ | ని ప పా ||
రా | , , జొ - || రొ - ర | జా - ణా ||

పా ప | ధ స సా || రి గ మ గ | రి స సా సా ||
సి న్ని | బ - ల్లా || పు ర ము - | దా - - నా ||

సా , | , , , , ||
రా , | , , , , ||

2. రి మ మ | మా మా || రి మ మ | మా మా ||
ర్యా - గు | డే తే || భూ - మి | దా నా ||

పా ద ని దా | ద ప ప మ || మ ప గ | గా గ స ||
మా - | రు - గో - || ల్లో - - | డా వే - ||

సా రి | రి గ గ రి || స రి గ | గ రి రీ ||
రే ణి | ప ం డు - || వ - న్నె | దా - నా ||

రి , | , ; స ని॒ || ని॒ ధ॒ ధ॒ | ని॒ ఫ॒ ఫా॒ ||
రా , | , , జొ - || రా - ర | జా - ణా ||

ఫా॒ ఫ॒ | ధ॒ స సా || రి గ మ గ | రి స సా ||
రే ణి | వ ం డూ || వ - న్నె - | దా - నా ||

సా , | , , , , ||
రా , | , , , , ||

3) (2) వలె

కసువు లమ్మి కట్టెలమ్మి
మారుగొల్లోడా - నే
కటిక రేకుల చీర గొంటి
రా - ఔరార జాణ
కటిక రేకుల చీరకొంటిరా ॥

4) కుంచెపోసి కట్టబోతె
మారు గొల్లోడా - నాకు
కంచి నుండి కమ్మలొచ్చే
రా - జౌరార జాణ
కంచి నుండి కమ్మలొచ్చేరా ॥

5) కంచి మ్యాకల పాలుపోసి
మారు గొల్లోడా - నే
పెంచి తీరా నావికురు
లూ - ఔరార జాణ
పెంచిలేరా నావికురులూ ॥

సేకరణ- మైసూరు

కోటిరత్నము ముద్దు కోమలాంగి

శంకరాభరణస్వరాలు - మిశ్రచాపు

1 , సా | గా గా || గ గా | గా గా |
- కో | టి ర || త్న మూ | ముద్దా |

మ గ రి | గా గా || మా న | మ గ గ ||
కో - - | మ లాం || గి - | - త న ||

గ రి | గా మ గ || గ రి | సా నీ ||
కూ - | ట - ము || న కు | ర - ||

సా, | రి గ మ గా, రి || రి, | ,,,, ||
మ్మ | న్నా - - - - || నీ | - ||

, సా | రి రి || రి సా | సా సా || , సా | రి, స రి ||
కో | క్కూ రో || మ నీ | కో డి || కూ | నే వే - ||

గ రి సా | ని నీ ధ ||
- శ దా | - కా - ||

, ధ సా సా ని || సా, రి గ గ ప || గ రి సా సా సా, ||
మ క్కు వా - || ది ర్చి పో - - || మ్మ న్నా - ||

సా, | ,,,, ||
దీ | - ||

2 కాటూక కన్నీరు గోటమీటుచు వక్క
పూసైన వచ్చి పోమ్మన్నాదీ

మాటొక్కటున్నది నాను దీరకుంటె
చీకైన ప్రాణంపమన్నాది ॥

3) సాదా బొమ్మంచుల సరిగ చెంగులమేల్
బుటేదార్ చీర తెమ్మన్నాది
ఊదాహాతలప్ పువ్వులున్న జంచేల్ రవిక
మీర కోరిక గలిగె నన్నాది ॥

4) నడుముకుచ్చులదండ నాగసరంబిళ్ళ
జడకు పూలంతు లేవన్నాది
గడియ నిదురలేక కాచుకు నీమీద
ఎడలేని ప్రేమతోనున్నాది ॥

5) ముందునువ్వంపిన ముద్దువడ్డాణము
కుందనపు పువ్వు లేవన్నాది
సుందరి మెడపట్టీ అందుండి సీలూడి
ఎందుబోయెనొ యెరుగనన్నాది ॥

6) అత్తమామలు తన్ను అధికారము సేయ
అదియేమి పర్వాలేదన్నాది
కొత్త బంగరు మేడ ఉత్తరగది గోడ
ఎత్తు లేదని చెప్పమన్నాది ॥

7) వాదాములాడక భేదముసేయక
వచ్చిదర్శన మీయమన్నాది
మోదమలరా చిన్ని ముద్దులరమణి ఆ
రాధా రుక్మిణికన్నా చిన్నది ॥

సేకరణ - వల్లూరి జగన్నాధరావుగారి వద్ద
నేను గ్రామఫోనురికార్డు ఇచ్చింది 1934 లో

విరహం - పాటలు

వకుళాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రం

స రి గ మా , | ; ; ; ||
ఓ - - - | - - - ||

గ మ ప ద ద ప మా | గ మ మ గ రీ స రి నీ ||
నం ద గి రి బం - - | గా రు మా - - మా - - ||

స రి గ మ గా స రి | గా మ ప మా గ రీ ||
చం ద్ర గి - - రి - | చీ రా - - లం పే ||

రి స సా ,, ,, | స రి రీ , స ని నీ ||
వా - - - - | బ ం గా రు మా మా ||

స రి రీ, స ని నీ | స రి రీ, స ని నీ ||
పొ ం గా రు మా మా | ర ం గా రు మా మా ||

1) స స సా సా | సా రి ప మా మ మా ||
నీ కు నా కూ | దూ రా - - మై తే ||

గ మ ప ద ద ప మా | గ మ ప మా గ రి స ||
వీ లి కొం - డా - - | ల డ్డా - - మై - తె ||

స రి మ మ మా ప మ | గ మా మ గ రి స రి నీ ||
ఇం టి కా డ నీ - - | చి న్నా - - దా న్ని - - ||

7)

స రి గ మ గా స రి | గ గ మ ప మా |

ఇం చు క ం త సేపు | త ల సూ - - |

గ రి రీ ||

కొ ను చుం ||

సా, , , , , | స రి రీ స | ని నీ ||

డూ - -- - | బం గా రు | మా మా ||

బొంగారుమామా | రం గా రు | మా మా ||

2) చెంగు చెంగునా బంగారు మామా
చంద్రగిరికీ చేరుకోవా
చెంతనున్న నీ చిన్నదాన్ని
చింతదీర్చి నన్నేలుకో మామా ||బంగారుమామా ||

గ్రామఫోనురికార్డు ఇచ్చింది 1946 లో
సేకరణ - అడవిబాపిరాజుగారి వద్ద 1935

ఏమెత్తుదిన ఏమొందిన

కీరవాణిస్వరాలు - త్రిశ్రం, చతురశ్రం

త్రిశ్రం

మరదలు 1) ,, రి గ గ రి | సా ప స నీ ||
ఏ మొ ది న | ఏ మొ ది న ||

రీ రి గా రి | సా సా నీ ||
ఎం దు కే - | డు త్తా వు ||

చతురశ్రం

ని స రి గ | రి ప స రి ||
ఎ ట్రి నా - | వ ది న ను ||

ని స సా | సా ధా ||
వ్వేం ట సే | సె ప్పు ||

వదిన 2) రి మ రి మ | ప పా ప ||
దేశ మెల్లిన | మీ యన్న ||

మ ప ప మ | గ రి సా ||
తి రి గి రా | లే - దు ||

ని స నీ స | రి గ రీ స ||
తి రి గో త్తె | బా - గున్న ||

ని ప స స | సా సా ||
తీ ర్థ మె ల్లు | దూ ము ||

త్రిశ్రం - 1 వతె

మరదలు 3) ఎల్లినోడెల్లినట్టె
ఉండిపోవాడ

చతుర్శ్రం

రేపోమాపోగాని
తిరిగొత్తడోదిన

చతురశ్రం - 2 వతె

వదిన 4) సెప్పెల్లిన గడువూలు
దాటిపోనాయి
సెట్టెక్కి సూడోలె
వత్తున్నడేమొ

త్రిశ్రం - 1 వతె

మరదలు 5) సెట్టోద్దు సేమొద్దు
ఊరుకోవదిన
రాబోయె మాయన్న
రాకా మానాడు

చతురశ్రం - 2 వతె

వదిన 6) సూసీ సూసీ కళ్లు
కాసినాయి కాయాలు
మేసేటి ఆవూలు
మేసినాయి మేతాలు ||

సేకరణ - B. A. రామారావు వద్ద

పండుగ పాటలు

బేట్రాయి సామిదేవుడా

దశావతారాల పాట

కీరవాణిస్వరాలు - త్రిశ్రం

రి గ గా రి | సా రి రీ స | నీ ,,, స |
బే ట్రా యి | సా మి దే వు | డా న |

ధా ని నీ స ||
న్నే లి నో డ ||

రి మ గా రి | సా గ రీ ని | సా ,,,, ||
బే ట్రా యి | సా మి దే వు | డా - ||

రి మ రీ మ | పా ప | పా, ||
కా - ట మ్మ | రా యు | డా ||

ప ప పా ప ప | మ ప మ | గ రి స ||
క ది రీ న ర | సి ం హు | డా - - ||

పా పా పా | పా ప దా ప ||
ని నై న | పే రు గా డ ||

మ పా పా మ | గ రి స , స ||
ని న్నే - న | మ్మి తి నో - ర ||

1) చేపకడుపున చేరి పుట్టెగా - రాకాసిగాని
కోపాము సేసి కొట్టెగా

ఓపినన్ని నీళ్ళలోన
వలచి వేగా మే తిరిగి
బాపనోళ్ళ సదువులెల్ల
బమ్మదేవరకిచ్చినోడ ॥

2) తాబేలై తాను బుట్టెగా - ఆనీళ్ళకాడ
దేవాసురు లెల్లగూడగా
దోవసూసి కొండమీద
దూరగానె పిలసినపుడు
చావులేని మందులెన్నొ
దేవర్లకిచ్చినోడ ॥

3) అందగాడ వవుదులేవయా - గోపాల - గో
వింద రచ్చించి రావయా
పందిలోన సేరికోర
పంటితోన నెత్తి భూమి
కిందుమీదు సేసినట్టి
సందమామ నీవెగావ ॥

4) నారసింహ నిన్నె నమ్మతి నీవేనాటికైన
కోరిన నీ పాదమే గతి
కంబాన నీవుసేరి
ప్రహ్లాదు కండ్లగాంచి
కోరమీసాల శత్రు
గుండెపగల గొట్టినోడ ॥

5) బుడుత బాపనయ్యావైతివి - ఆచక్రవర్తి
నడిగి భూమి గెలుసుకొంటివి

నిగుపు కాళ్ళోడవై
అడుగు వాని నెత్తిబెట్టి
తడవులేక లోకమెల్ల
పొడవు తోడ తొక్కినోడ ||

6) చెండాడి తౌర పరశుతో - గండ్రడ చెండాడి తౌరపరశుతో
చండకోలబట్టి కో-దండరామసామి కాడ
చెండుకోల సేసుకోని
కొండకప్పుదేగినోడ ||

7) రామదేవ రచ్చింపరా మాకెల్ల
భూమిలోన బుద్ధి సెప్పరా
ఏమితప్పు సేసినాడ | సామినాయపు బుద్ది
నీమనసు చల్లదనము | మామీద సూపరోరి ||

8) దేవక్కదేవి కొడుకురా - మాకెల్ల
దేవుడై నిల్చినావురా
ఆవులమేపుకోని | ఆడోళ్ళగూడుకోని
కాపు బాగసేసికోని | తకిడి బిక్కిడి సేసినోడ ||

9) వేదాలనమ్మరాదనీ - చాత్రముల
వాదాలు బాగులేదనీ
బోధాలు సేసుకోని | బుద్ధులు సెప్పికొన్న
నాద వినోదనయ్య | నల్లనయ్య నీవెకావ ||

10) కలికి నాదొరవు నీవెరా - నాతోడ
పలకవేమి బాలకృష్ణుడా
సిల్లగట్టు పురమునందు | సిన్నిగోపాలుడై
పిల్లగోవి పట్టుకోని | పేటపేట తిరిగినోడ ||

తప్పెటగుళ్ళ పాట

శంకరాభరణస్వరాలు – ఆదితాళం

సా రి గా గ । మ గా రి స స ॥
పా లా ము ని । కూ - తు - రు ॥

, రి రి రీ రి । గ మ గా రి గ ॥
ప తి వా త । న్నా - - డో - ॥

రి స సా , స । సా సా ॥
ప తి వా , త । న్నా డో ॥

, స రి రి । గా మ గ రి స సా ॥
ఉ త్త మై । నా - - సీ - త ॥

, రి రి రి । గా రి గ మ గ ॥
నె త్తు కు । పో యో - - - ॥

రి స సా , స । సా సా ॥
ఎ త్తు - కు । పో యొ ॥

, స రి రి । గా మ గ రి స సా ॥
హను మంతు । డ - - న్నా - డు ॥

, రి రి రీ రి రి । గా రి గ మ గ ॥
అ ధి కా బ ల । వం తో - - - ॥

రి స సా , స | స స స స ||

అ ధి కా బ ల | వ ం తో - ||

స | రి రి రీ | రి రి రి ఫ ||

ఓ | రెండు కే | డు త్తా - వు ||

* ఎర్రి రావణుడా
ఎర్రీ రావణుడా
అద్దిరి దిద్దిరి అద్దిరి దిద్దిరి
అద్దిరి దిద్దిరి కో — 2

వల్లూరి జగన్నాధరావుగారితో కలిసి నేనిచ్చిన గ్రామఫోనురికార్డు

1934

గొబ్బియళ్లో చిక్కుడు పూసింది

మాయామాళవగౌళ స్వరాలు - త్రిశ్రం

స స రి మా, | గ గ రి | రి స రి ||
గొ బ్బి య ళ్లో | చి క్కు డు | పూ సిం ది ||

గ గ రి స సా | , , , | , , , ||
చి న్ని కా సిం దీ | - | - - ||

ని ని స రి | రి రి గ రి | స ని స | రి గ రి సా |
గొ బ్బి య ళ్లో | అ ర వా ళ్ల | తో ట ల్లో | మ ల్లె - పూ |

స సా , , , | , , , ||
సిం దీ , , , | , , , ||

గొబ్బియళ్లో నువుకోయ బోతుంటె | మాసెలికోనె
" మాసెల్లెత్తుక పోయి | యెట్టోళ్లకిచ్చె
" యెట్టోడు మాకొక్క | యెండిసీరిచ్చె
" యెండిసీర కట్టుకొని | పలూర్కి పోతె
" పలూరు బాటల్లో | కుంకామురాశె
" ఆ-కుంకము కురిపించి | కోటకట్టించె
" ఆ-కోటల్లో మావదిన | మేలంపు కత్తె
" కోట కోటంటారు | ఏవక్కలారా
" సూద్దామురండక్క | సుక్కలకోట
" ఆ సుక్కల్లకోట కింద | గచ్చాకక్క పొద
" ఆ గచ్చాకక్క పొదకింద | మంచినీళ్ళబావి

" ఆ మంచినీళ్ళబావికి । యెండిసేంతాడు
" ఆ ఎండి సేంతాడుకి । గిలకల్ల సెంబు
" ఆ గిలకల్ల సెంబేసి । గిర్రున ముంచంగ
" గిలకల్ల సెంబులో । జీడిగింజ దొరకె
" ఆ జీడిగింజెత్తుకుపోయి । పేదోళ్ళకిస్తి
" పేదోళ్ళ కివ్వంగ । పెద్దక్కబొమ్మ
" ఆ పెద్దక్కబొమ్మాకి । పెట్టిలో నగలూ
" ఆ పెట్టిలో నగలన్ని పెడుదునా బొమ్మా
" దండాన్ని సీరలూ కడుదునా బొమ్మ
" పెట్టిలో సొమ్ములూ పెడుదునా బొమ్మా

సేకరణ - నెల్లూరు
1946

గొబ్బితట్టు దామురారె

మోహన స్వరాలు త్రిశ్రం

1) ధా ధ సా రి | గా ప గా రి ||
గో బ్బి త ట్టు | దా ము రా రె ||

సా గ రీ స | ధ ధ ధ స ఫ ఫ ||
గో ప గో పి | క ల ము గూ - డి ||

సా , సా స | సా రి సా స ||
గో పా ల | కృ ష్ణ జే రి ||

ధా స సా స | గ రి స స సా ||
గో వు మీ ద | గో - కు ల మూ ||

2) గా ప గా రి | సా స రీ రి ||
మ ధ్యా చె ట్లు | దీ ప ముంచి ||
మ ల్లె పూ ల | దం డ చు ట్టి ||
మధురమధుర | గానములకు ||

స గ రీ రి స | ధా ధ స ఫ ఫ ||
మ న సా ర గ | నా ట్య మా - డి ||

3) స | సా ద సా రి | గా ప గా , ||
ఒ | కొ క్క గో ప | బా లు డూ ||
ఒ | కొ క్క బా ల | కృ ష్ణు డూ ||
ఒ | కొ క్క గో ప | బా లి క ||

స | సా గ రీ స | ధా ధ స ఫ ఫ ||
ఒ | కొ క్క చి న్ని | రా ధి క గు చు ||

మిగిలిన చరణాలు - 2వ చరణం వలె

4) ముద్దబంతి పచ్చపూలు
ముద్దు చేమంతి పూలు
ముద్దియలూ పూజచేసి ॥గొబ్బి॥

3 వలె

5) అటొక్క చిన్ని బాలిక
ఇటొక్క చిన్ని బాలుడు
ఒకొక్క దివ్వె చెట్టుచుట్టు ॥గొబ్బి॥

2 వలె

6) కంకణములు కదలియాడ
అందెలన్ని అదరిమ్రోయ
హారములు అల్లనాడగ
తాటంకము లాటలాడ ॥గొబ్బి॥

7) అడుగు అడుగు తడబడక
చేయి చేయి చెదరకుండ
చుట్టు వరుస తప్పకుండ
గొంతు గొంతు కూర్చుకొనుచు ॥గొబ్బి॥

తధిగిణ తధిగిణ తధిగిణతోం
తళంగు తళంగు తళంగుతోం
తకిట తకిట తక తధిగిణతోం
తళంగు తోధిక్క తధిగిణతోం ॥

8) గోపాల కృష్ణరారా
గోవింద కృష్ణరారా

గోకుల వాల రారా
గోపికా మనోహార రారా ॥

9) మాధవ కృష్ణ రారా
మురళీ మనోహార రారా
ముద్దుల కృష్ణ రారా

10) నా కన్నుల వెలుగ రారా
నా వలపుల కొలుకా రారా
నా తలపుల వెన్నెల రారా
నా కులుకుల ములికి రారా ॥గో॥

సేకరణ - నెల్లూరులో (1946)

గోబ్బియళ్లో సకియావినవె

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఆది

1) సా సా సా స ధ | స స స | రి గ గ గా ||
గో బ్బి యళ్లో - | స కి యా | - వి న వే ||

సా స రి స ని ధ ఫ | ధ ని స రి | సా , , ||
కృష్ణు ని చ రి త ము | కా - న - | రే - - ||

2) దరిద్రుడైనా కుచేలు నాకు
దరిశన మొసగిన మాధవుడూ
ఆయన కోర్కెలు తీర్చేనే - చెలి
అయన కోర్కెలు తీర్చేనే ॥

3) యమునా తీర ఇసుకల యందు
రాధా మాధవ రాత్రుల యందు
ఆటలాడ నేర్చాడే - చెలి
ఆటలాడ నేర్చాడే ॥

సేకరణ - నెల్లూరు

1946

గొబ్బియళ్ళో గొబ్బియని పాడరమ్మ

ఖరహరప్రియస్వరాలు - ఆది

1) గ గా మ పా, మ | ప ద నిద | ప ప గ మ ||
గొ బ్బి య ళ్ళో - | గొ బ్బి య ని | పా డ ర మ్మ ||

పా ప ద ప ప మా గ రి సా |, రి గ రి | సా ,, ||
ని బ్బ - రం పూ చే డె తే | గొ బ్బి య | ళ్ళో - ||

2) గొబ్బియళ్ళో పార్వతి పతిని దలచి
పరము గొబ్బి తట్టరే గొబ్బియళ్ళో ||

3) గొబ్బియళ్ళో గొబ్బియని పాడరమ్మ
కంచివరద రాజునూ గొబ్బియళ్ళో ||

4) గొబ్బియళ్ళో వీధిలో విస్తారమాయె
తేరులో శృంగారమాయె గొబ్బియళ్ళో ||

5) గొబ్బియళ్ళో ఆవులావులు కదిలెనమ్మ
ఎవ్వరావులు కదిలేనే గొబ్బియళ్ళో ||

6) గొబ్బియళ్ళో పేరూగల రంగసామి
మందటావులు కదిలేనే గొబ్బియళ్ళో ||

7) ప ప ప పా ప ప పా మ గ మా ||
ఎం డె త్తు ఎం డెం ద న మె త్తూ - ||

, ప ద ప మ | గ గ రి సా ||
ఎం డి పూ ల | గొ డు గె త్తూ ||

ఎండిపూల గొడుగూకిందా
ఎంకటేశుని పూజెత్తూ ॥ గొబ్బి ॥

7 వతె

8) రాగెత్తు రాగందనమెత్తు
రాగిపూల గొడుగుకిందా
రాములవారి పూజిత్తూ ॥ గొబ్బి ॥

9) పడమటేది చేడెల్లార
గొబ్బితట్ట నోస్తారా
గొబ్బితట్ట నోస్తుముగాని
ఏమిఫలములు కలుగూను

వచనం

ఒంగోని తట్టే వారికి
ఒళ్ళంత బంగారం
కూరోచ్చిని తట్టేవారికి
కుందన బంగారం ॥

సేకరణ నెల్లూరు

పోఁ పోఁ పోఁ చెలి

సింధుభైరవి స్వరాలు - ఆదితాళం

1) సా స ప | పా ప ద మ మ ప ద | పా, మ గ గ ||
పోఁ పోఁ - | పోఁ చె లి నే - రా - | లే ను చె లి ||

, రి స ని | సా, రి గ మ గ రి గా రి | సా ,, ||
చి న్ని గో | పా లు డే - మా య ల్ వా | డే ,, ||

వేణూ గోపాలుడై పోతున్నాడే చెలి
రారే సకియలార పోదాం వేగ ||

2) ప ప పా ప | ద స సా స || ని ద నీ ద |
ని - న్నా సం | దీ వే ళ || నీ - ళ్ల ల్లో |

ప మ పా ప ||
ని ల బ డి ||

ప ద ప మ | గ రి గా రి గ ||
పొ - న్న మ | నె - క్కే - డు ||

సీటీలు కొట్టాడు
రమ్మాని పిలిచేడు
ఈలాలు వేశాడు

గ రి గా | స రి సా ,, ||
గో - - | పా లు డూ - ||

2 వల

3' నిన్నా సందివేళ నీళ్ల ల్లో నిలబడి
సీటీలు వేశాడు
ఊలాలు వేశాడు
కూసుంటె కృష్ణమ్మ
నిమ్మపళ్ళేశాడు ||

సేకరణ - నెల్లూరు

1946

దుక్కులు దుక్కులు

శంకరాభరణ స్వరాలు త్రిశ్రం

1) స స స స స స । స ని స రీ , ॥
దు క్కు లు దు క్కు లు । దు - న్న రే ॥

రి మ గ రి రి స । సా స సా , ॥
ఏ - మి దు క్కు లు । దు న్న రే ॥

రి రీ రీ రి । రీ రి రి స రి ॥
జ లా వా రి । తో ట లో - న ॥

గ మ గ రి మ గ । రి స స సా , ॥
జా - మ దు క్కు లు । దు - న్న రే ॥

రి రీ రీ రి । రీ రి రీ రి ॥
వి నం డో యి । జా ణ లా ర ॥

రీ రి రి రీ । రీ రి రి స రి ॥
వే ద గి రీ । ప శు లా - ర ॥

గ మ గ రీ గ మ మా । రి సా సా , ॥
వ ణ ం గా - య । గొ బ్బి ళ్లో , ॥

2) విత్తనం విత్తనం వేసెనే
ఏమి విత్తనం వేసెనే
జలావారి తోటలోన
జామ విత్తనం వేసెనే
వినండోయి — — గొబ్బిళ్లో

3) తీగతీగ తేసెనే
ఏమితీగ తేసెనే
జలావారి తోటలోను
జామతీగ వేసెనే
వినండోయి — — గొబ్బిళ్లో ॥

4) కాయ కాయ వేసెనే
ఏమి కాయ తేసెనే
జలావారి తోటలోన
జామకాయ కాసెనే
వినండోయి — వణంగాయి గొబ్బిళ్లో ॥

5) పండు పండు పండెనే
ఏమి పండు పండెనే
జలావారి తోటలోన
జామపండు పండెనే
వినండోయి — వణంగాయి గొబ్బిళ్లో ॥

6) పాది పాది తేసెనే
ఏమి పాదు వేసెనే
జలావారి తోటలోన
జాజిపాదు వేసెనే
వినండోయి — వణంగాయి గొబ్బిళ్లో ॥

సేకరణ - మా పనిమనిషి భ్రమర వద్ద
1954

అమ్మమాయమ్మా

శంకరాభరణ స్వరాలు త్రిశ్రం

1) సా , స సా స స రి | గ గ గ | గ మ గ ||
అ మ్మ మా య మ్మా - | మా ల చ్చ | మ మ్మా - ||

రి రి రి రి రీ స రి గ మ గా | రి స ప స | స సా ||
అ ను ది న ము నీ - సే - వ | ఆ - నంద | మ మ్మా ||

ఫ స స స స రి | గ గ గ | గ మ గ ||
చి న్న లు పె ద్ద లు | నీ సే వ | చే శా ము ||

రి రి రి రీ గ మ గా | రి స ప స | స సా ||
మ - మ్ము కా పా డ - వె | మా - ల చ్చ | మ మ్మా ||

2) ఉత్తరాదినా పుట్టేనమ్మా
దక్షిణాదినా వెలసేవమ్మా ॥అమ్మ॥

3) వీధి వీధులూ తిరిగేవమ్మా
వీరగంధం నీవు కోరేవమ్మా ॥అమ్మ॥

4) సందు గొందులూ తిరిగేవమ్మా
సన్న శాలలా పట్టేవమ్మా ॥అమ్మ॥

5) సూరీను కెదురుంగ నిలిసేవమ్మా
కాటుక సుక్కాబొట్టు తీర్చేవమ్మా ॥అమ్మ॥

సేకరణ - నెల్లూరు యానాదుల వద్ద

ఎంతటివాడోయ్ చిన్నికృష్ణుడు

శంకరాభరణస్వరాలు (29 మేళకర్త) - ఆదితాళం

1) స రి స రి | స రి స రి || , గా మ | గా గ స ||
ఎం త టి | వా - డో య్ || చి న్ని | కృ ష్ణు డు ||

పా, పా ద ప మ || మా, మా ప మ గ ||
ఆ రా వ ణు ని || చం పే ను మా - ||

రీ, స రీ రి ధ | ; ; ; ||
యా మృ గం బై - | ||

సా సా | స రి రి గ || రి స సా | స ధ ,, ||
ఏ లా | లో - - - || ఏ - లా | లో - ||

మాయామాళవగౌళ (15 మేళకర్త) స్వరాలు

2) స రి స రి | స రి స రి | , మా మ | గ రి రి స ||
ప ద కొ ం | డే - ళ్లా - | గొ ల్ల | భా - ము ల ||

శంకరాభరణం (29 వ మేళకర్త) స్వరాలు

పా ప మ | పా దా | పా ,, | మ గ రి స ||
కొం ప ల | దూ రా | డే | - - - - ||
ఆ వు ల | గా చా | డే | - - - - ||
వే ణు వు | ఊ దా | డే | - - - - ||

సా సా | స రి రి గ | రి స సా | స ధ ,, ||
ఏ లా | లో - - - | ఏ - లా | లో - - ||

(2) వరె

3) భూతకి ముక్కు చెవులకోసి
వారధి కట్టాడోయీ
వాలిని చంపాడోయీ
ఏలాలో - ఏలాలో ||

4) అటు నిటు జూచి చీరలెత్తుకెళ్ళి
చెట్టెక్కి సకిలించాడో...యి
వేణువు ఊదాడోయీ
ఆవులగాచాడోయీ
ఏలాలో ఏలాలో ||

శివ శివ మూర్తివి

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఆది

1) గ గ గ రి | రి స స రి || రి గా రి | రి స స రి ||
శి వ శి వ | మూ - ర్తి వి || శిం గా ర | మూ - ర్తి వి ||

గ గ గ రి | రి స స రి || రి గా రి | రి స స రి ||
కొ మ్మ త ల్లి | కీ - ర్తి - || ఒ జ్జా డ | జై - కీ - ||

గా, గ గా రి | రి స స రి || రి గా రి | రి స స రి ||
కా య లే - | పిం జ లే - || క వ్వా ము | రు క్కు లే - ||

రీ, గ గా, రి | రీ, గ రి స || స స సా, స | సా ,, ||
అ మ్మ త ల్లి | కొం డిం ది || సి రి పా య స | మే .. ||

2) * సి సి సా గ | రీ, గ రి గ || రీ, గ రీ గ గ |
సి రి పా య సం | ప ట్టు కొ ని || సి క్కు డా కు లో |

రి గ గా రి స ||
పె డి తే - ను ||

నీ, స సా, రి | రీ, గ రీ సా || సా, స సా, స |
మే లు కో వె | గౌ ర - మ్మ || మే డ మీ ది |

సా ,, ||
కీ - ||

2 వది * ఇం టి మీ ద | నా గ స్న || ఈ ర ప ళ్లెం | ప డి తే ను ||
కా తు రో - | గౌ ర మ్మ || క ల్యా - | - ణ మూ ||

4) మా మ మ | మ గ రి రి || సా ,, | రి గ గ రి ||
అ న్న ల | గ ల సె రి || యా | ఆ లి గీ - ||

రి స పా | సా ,, | ,,,, | ,,,, ||
ప డు కుం | చే | - | - ||

సుక్కంటి తనయన్నా - రెక్కొట్టీలేపి
సుక్కబొట్టూ లెగుమీ - సూరమ్మాలెగుమీ
గంధకస్తురి లెగుమీ - గైరమ్మా లెగుమీ
పంటి తమలపాకు - ఓలమ్మీలెగుమీ
పండుతమలపాకు - పారమ్మాలెగుమీ
నీమామ సూరన్నా - తౌలాసౌదారూ
ఎత్తిపంపినాడు - పడంబరాలు
కట్టి పంపినాడు - గుత్తు మల్లెల్లు
అవి ముడుసుకొని - అంగుళ్ళకేడితె

1) అంగుళ్ల రామతులసి - అలుకాలలకంగా

2) పంటల్ల రామతులసి - పంటా లేయంగా

3) ఏనుక్కు రామతులసి - ఎన్నూ లేయంగా

4) బంతులకు రామతులసి - పళ్లేపండంగా

5) స ప పా | పా, ద || మ ద ప మ | గ రి సా ||
సి రి దె | బ్బా - || గ జ దె - | బ్బా - - ||

స రి గ | మా ప మ గ రి || గ స సా | సా ,, ||
గ జా న | వో - - రి ధి || గ జ దె | బ్బా ||

రి మ మా | మా మ మ || మ ప ప మ | గ రి స ని ||
గ జ దె | బ్యా భ క డ || రే - కు ల | బో - లు - ||

సా రి గా రి రి స || సా సా సా ,, ||
గా రి దే వి సు తు || డే ద మ్మా - ||

వాడిన పువ్వుల వసంతరాయడు
కొలువుకెల్లి నాడినరమ్మా
కొలువుకెల్లి పండ్లల్ల పండును
గెలుసుకొచ్చి నాడినరమ్మా
గెలుసుకొచ్చి నాబాల గౌరుకు
మేడకట్టి నారినరమ్మా
మేడకట్టి తన బాల గౌరును
మేడనుంచి నాడినరమ్మా ॥

8) సా రి గ | గ రి రి స || ని̣ , , | ని̣ స ని̣ స ||
ఎ త్తే - | బం గా - || రూ , , | గౌ - రూ - ||

సా రి గ | గ రి రి స || సా , , | , , , , ||
కొ ప్పే - | రై - రే - || కా , , | , , , , ||
కొ ప్పే రే రే కా గౌరూ
కొటిస్తై కొ ట్ల మ్మా -
కొటేస్తై కొ ట్ల మ్మా గౌరూ
సన్నప్ప య్యో - డూ
సన్నప్ప య్యో డూ గౌరూ
జారే జలతా రూ
జారే జలతా రూ గౌరూ
పదాలకూ శర ణూ -

7) సా వ ప | ప ప ప ద || మ ద ప మ | గ రి సా ||
సు ట్టు తి | రి గి నా - || డే - - - | జో - గి ||

సా సా | సా స రి || మా ప మ గ రి | గ స సా ||
శూ లం |ప ట్టా - || డే - - | జో - గి ||

8) స రి స రి | గ రి , స ని || స రి రి స | సా సా ||
ఆ - హో - | - బై - || రూ - ప ము | జో గి ||

ఆదీ బై రూపము జోగి
సిందూ బై రూపము జోగి
సితడే బై రూపము జోగి

9) స రి రి | రి రి || రి రి రి రి, రి రి ||
అ టా రు | మాన్యం || తె లు గు నా, ట కం ||

రి రి రి రి | రి రి స || స రి మ గ | రి స సా ||
ఎ రు క ల | వసంత || మా - డె ను | జో - గీ ||

10) ధ స ధ ధ | స ధ స రి || మా , గ | రి గ రి రి స ||
జో - గి ప | - ల రా - || డే - | మా య ల ||

ని స రి | స రి స సా || సా , , | , , , , ||
జ ం గ | మే - ల రా || డే , , | , , , , ||

దుంప దుంప ఎంటికాలు

శంకరాభరణం స్వరాలు త్రిశ్రం

1) సా ధ | సా రి | గా గ | గ మ గ ||
దుం ప | దుం ప | ఎం టి | కా - లు ||

రి గ రి | గ మ గ | రి రి రి | రీ రి ||
దు - వ్వ | రా - దు | ము డు వ | రా దు ||

గా గ | గ గ రి | గా గ | మ మ గ ||
దూ సి | ము డి సి | కొ ప్పు | ఎ డి తె ||

రీ , , , గ | రి సా | రీ రి ||
నో ఓ | దొ ర | సా ని ||

చతురశ్రం

గ గ గ రి | గ గ మ గ | రీ , గ | రి స రి రి ||
బంగారు తు | మ్మె ద లా లు | నో ఓ | దొ ర సా ని ||

2) పడమటింటి పున్నాన
బాలరాజుల కన్నావు
బాలరాజుల కన్న నడుముతో - ఓ దొరసాని
బంగారు తుమ్మెదలాలునో ॥

3) నీలి నీలి మేలి ముసుగు
నీ నడుము పిడికిడైన
నీ సాటి యేరాళ్ల కన్న నో - ఓ దొరసాని
నువ్వే మరిమించి యున్నవో - ఓ దొరసాని ॥

సేకరణ - హైదరాబాద్

రేకుమాను కొట్టిచ్చి

శంకరాభరణ స్వరాలు త్రిశ్రం

1) ధా స సా స | సా సా రి | రి మ మా మ |
రే కు మా ను | కొ ట్టి చ్చి | రే కు మా ను |

మా మా మా ||
కొ ట్టి చ్చి ||

మా పా మా | గా, గా , | గా మ గా రి | రి ,, స రి ||
క ట్టి చ్చె | రా కా | ళ్ళ మ్మ తే - | రూ కా - ||

గా గా మా | గా , రి రి | రి గ రి స | సా , , , , ||
ళ్లె త్తా యె | రా కా - | ళ్ల మ్మ తే - | రూ - - ||

రి గ రి గ | రి గ రి గ | మా పా మా |
అ చ్చి గో డు | బు చ్చి గో డు | పు న్నా మ |

గా రి సా స ||
చం ద్రూ - డు ||

సా రి గా | గా, గా రి | రి గ రి స | సా , , , , ||
క ట్టి చ్చె | రా కా - | ళ్ల మ్మ తే - | రూ - - ||

2) మడ్డిమాను కొట్టిచ్చి | మల్లాయెనె చెక్కిచ్చి
కట్టిచ్చె రాకాళ్లమ్మ తేరు కా
ళ్లెత్తాయె రా కాళ్లమ్మ తేరు
అచ్చిగోడు బుచ్చిగోడు పున్నామ చంద్రూడు
కట్టిచ్చెరా కాళ్లమ్మ తేరు

3) తాటిమాను కొట్టిచ్చి । తీరుగానె చెక్కిచ్చి
కట్టిచ్చెరా కాళ్లమ్మతేరు - కా
ళ్లొత్తాయెరా కాళ్లమ్మతేరు
అబ్బిగాడు బుచ్చిగాడు । పున్నామచంద్రూడు
కట్టిచ్చెరా కాళ్లమ్మతేరు

4) టాగిమాను కొట్టిచ్చి । రంగుగానె చెక్కిచ్చి
కట్టిచ్చెరా కాళ్లమ్మతేరు - కా
ళ్లొత్తాయెరా కాళ్లమ్మతేరు
అచ్చిగాడు బుచ్చిగాడు పున్నామచంద్రూడు
కట్టిచ్చెరా కాళ్లమ్మతేరు

వల్లారిబాబో

హరికాంభోజిస్వరాలు - ఏకతాళం

1) రి రి రి స | రీ, స నీ | సా, గ రి స | సా సా ||
వల్లా రి బా | బో - - | కా వు రో యి | రి నా ||

రి రి రీ రి స | రి రీ రి మ | రి రి రీ రి స | రీ రీ |
జరు గు జరు | గ న్నా నే - | జ ర గ తే - | న న్నా ||

రి రి రి స | రి రీ రి మ | రీ రి రి | సా రి రి ||
కొం డ కి పో | వా ల ఆ - | పూ పు లు | తే వా ల ||

2) రీ రి రి మ రి రి రి స | ని స ని స | రీ ,, ||
చి ల క వా - గ న ం | గ జా - న | నా ,, ||
ఎ ల క వా - గ న ం | గ జా - న | నా ,, ||
న ం ది వా - గ న ం | గ జా - న | నా ,, ||
గ రు డ వా - గ న ం | గ జా - న | నా ,, ||

3) పా పా | పా పా | మ ప మ గ | రీ ,, ||
బా యీ | బా యీ | గ జా - న | నా - ||

రి మ మ గ | గ రి రి గ | స సా స | సా ,, ||
పా - ర్వ తి | న ం ద న | గ జా న | నా ||

4) రి రి మ రి రి స | సా, సా, సా | ని స ని స | రీ రీ ||
అ మ్మా కా | మా చ్చ మ్మ | తి రు నా - | ళ్లం ట ||
రి మ మ మ | రి రి రి స | స రి రి రి |
ఏ గు వ యా | - ద గి రి | ది గు వ జో |

స స స స ||

న్న వా డ ||

5) గోపుగర్భము కడదాకా

నడసిపోవద్దు వంటరిగా

పోయేదారిలో ఎలుగు బంటులు

నీవేజాగరతా ||

సేకరణ నెల్లూరు యానాదులవద్ద

ఏడుకొండలవాడా

శంకరాభరణస్వరాలు - ఆది

1) ,,,, ,,,, | ,,,, | ,, గ గ ||
| | ఏ డు ||

రి గ మ గ రి గ మ గ | రి గ మ గ | రి స సా ||
కొం డ ల వా - డ - | వెం క ట | ర మ ణా ||

రి గ రి స ని రి స ని | ధా ,, | ,, ధ ని ||
శ్రీ ని వా స రా - - - | రా | ఓ - ||

సా, స రి స గ రి సా | సా ,, | ,,,, ||
వెం క టే - - - - | శా - | - ||

2) , ప ప మ గ గ మ రి | గ మ ద ప | ప ద స రి ||
రం గ నా - య కు ని | గు డి దా - | కా - - - ||

, ద ద ద ని దా ప ద పా మ గ |
న డ చీ - - పో - - వ ద్దు |

గా మ ని | ద పా , ||
వ ం ట | రి గా ||

, ద ద ప ద ని ద ప మ మ | , ప ప మ |
పో యే - దా - - - రి లో | రా డి |

ప ద ప మ || గ గ
లు - - || న్నా రు

గా, ప మ గ రి స స స | సా ,, | ,,,, ||

నీ - వే - జా - గ ర | తా - | - ||

మిగిలినచరణాలు (2) పలె

3) ఇరగాలమ్మా గుడిగాకా
నడసీపోవద్దు ఒంటరిగా
పోయెదారిలో తాగుబోతులు
నీవే జాగరతా ||

4) ఎగువతిరుపతి కడదాకా
పోయేదారిలో దొంగలున్నారు
నీవే జాగరతా ||

సేకరణ - రత్నపాపపుట్టినపుడు
నెల్లూరులో

హోళి హోళీరె

శంకరాభరణ స్వరాలు - ఆది

1` ధ సా రి | గ రి స రి || గా రి గ మ గ |
హో లీ హో | లీ రె రం గ || హో - - - - |

రీ స స ||
లీ చె మ్మ ||

రీ గ రి | స ధ ధా ||
కే ళి ర | హో - లీ ||

ఇయ్యాల పున్నామ హోలీ - చెమ్మకేళిరహోలీ
వచ్చేటి పున్నామ హోలీ
కామూని పున్నామ హోలీ
గుట్ట గుట్ట తిరిగినాడెహోలీ
గోగిపువ్వు తెచ్చినాడె హోలీ
బంగారు కొడవలి తీస్కుహోలీ
వాడవాడల పోయినాడ హోలీ
వాడ వాడల తిరిగినాడ హోలీ
వాడ వాడల పోయినాడె హోలీ
సిత్తనగొయ్య పట్టుకూని హోలీ
సింగు సింగు సిత్తినాడెహోలీ

2` ధ స సా స | రి గ గా మ గ ||
ఇ - య్యా ల | పు న్నా మ - ||

రి రీగ | రి సపా సా ||
రే పే పు | న్నా - - మా ||

2 2
సా రి గ రి గ మ | మా ప మ ||
రే గు మ - ల్లా - | లో యి - ||

2
గా, రి రి మ గా | గ రి రీ ||
రే గు మ - - | ల్లా లో య్ ||

పున్నామ తెల్లారి పుట్టె గంగావు
రేగుమల్లాలోయి రేగుమల్లాలోయ్ ||
గంగాను గాసేటి ఘనూడెవ్వాడే
రేగుమల్లాలోయి రేగుమల్లాలోయ్ ||
ఉన్నాడు ఉన్నాడు చినయెల్ల కొడుకూ
రేగుమల్లాలోయి రేగుమల్లాలోయ్ ||

సేకరణ - హైదరాబాద్ లో

హోలీ పాట
మదన కాముడో

శంకరాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) ధ స స | రి గ స | రి మా మ మ గ ||
మ ద న | కా - ము | డో - కా ము ని ||

గ గ రి | రి రి రి | రి గ రి సా | సా , ||
దు ప్పట్లు | కూ లి కూ | లె నే - - | మో ||

రి రి రి | గ రి స స | సా , | , , , || 2
మ ద న | కా - - ము | డో , | , , , ||

2) మదన కాముడో జల్లున
లేవోయి మల్లెవిడెవ్వాడో
మదన కాముడో — 2 సార్లు

3) మదన కాముడో కాముని
అంగీలు కాలి కూలెనేమో
మదన కాముడో — 2 సార్లు

4) మదన కాముడో కామూని
ధోతీలు కాలి కూలెనేమో
మదన కాముడో — 2 సార్లు

సేకరణ - హైదరాబాద్

వృత్తి పాటలు

హరికాంభోజి స్వరాలు - చతురశ్రం, త్రిశ్రం

చతురశ్రం

1 దా , స సా | సా , రి రి మ | మా , ; | , , , ||
రా మ నా | శం ద నా - | లో - | , , , ||

త్రిశ్రం

గ మ ప మ | గ మ గ | రి గ రి | స రి స ||
ఓ యి బా వ | ల్లా లా - | బా వ న్ని | లా లా - ||

దా స | స సా | సా , | , , , ||
బా వ | న్ని లా | లా | - - ||

దా స | స సా | సా , , , ||
బా వ | న్ని లా | లా - - ||

త్రిశ్రం

2 స రి రి | రి రి రి స | ని స స | స సా ||
రాముల | చ్చంలాంటి | రాజులు | లే దు ||
సీతమ్మ | లాం టీ | ఇల్లాలు | లే దు || రామనా ||

2 వది

3 పాడి పంటలు సల్లగుండాల
దండిగ మానేలు పండాల ॥ రామనా॥

4) మాకూలి రైతుల కడుపు నిండాల
మాకావందులు సల్ల గుండాల ॥రామనా॥

5) ఉత్తరవచ్చే ఎత్తరగంపా
కారుమేఘాలాకాశం నిండె ॥రామనా॥

6) తొలకర్లో వర్సాలు కురవా
లెకరాని కరవై బత్తాలు పండాలి ॥రామనా॥

7) నీరుపెట్టి దుక్కదున్నాలి - బాబు
దుక్కి దున్ని మొక్క నాటాలి ॥రామనా॥

8) పక్కలిరిగేలాగ పంట పండాలి
కరువూ లేకుండా మనమాయ గుండాలి ॥రామనా॥

9) మా రైతు బాబులు బాగుండాలి - ఆరి
పిల్లా పాపలు సల్లగుండాలి ॥రామనా॥

10) ఆవుల్ని గోవుల్ని మేము కాయాలి
కాసినందుకు కానుకియ్యాలి ॥రామనా॥

11) పల్లెటూళ్లు బాగుండాలి
పట్నాల కడుపూలు నిండాలి ॥రామనా॥

12) సిన్నపెద్దలు కలిసిమెలసుండాలి
ఏపూరు కావూరు ఎంతో బాగుండాలి ॥రామనా॥

13) పైరు కంకులపైని పిల్లపిట్టలు వాలె
ఇల్లాగ రానువ్వు పిల్లోడ ॥రామనా॥

14) కొట్టకుండా నువ్వు తిట్టకుండా నువ్వు
అందర్ని బెదిరిస్తె అవతలకు పోవురా ॥రామనా॥

సేకరణ - విశాఖపట్నం

నోమీన మల్లాల

కీరవాణిస్వరాలు - త్రిశ్రం

ని స రీ రి స | సా సా సా | నీ స నీ స | రీ, గా రి ||
నో - మీ - న | మ ల్లా ల | నో మ - న్న | లా లో - ||

ని స రీ రి స | సా ,,,, | ని స రీ రి స | సా ,,,, ||
చ ం దా మా - | మా - | చ ం దా మా - | మా - ||

ని స రీ రి స | సా స సా స |
సు - క్కీ - లో | సెం దు రూ డు |

ని స రీ రి స | సా స సా స ||
సూ - టీ - గ | పా డి సే - ||

నీ స నీ స | రీ, , గ రి | నీ స రి గ రి |
పో దా - - | రా రే - | తూం రు పో - ళ్ళ |

సా సా సా ||
బు ల్లె మ్మ ||

2 2

రీ మ గ గ రి | రీ రీ రి స | రీ మ గ గ రి |
పా ద్దా - త - | ఉం ద ల్లె - | పో యి లో అ - |
పి ల్లా పా | ప ల కై న | పా - లై - న

రీ రీ రి స ||
గే యా ల - ||
బె ట్టా - ల ||

నీ స నీ స । రీ, గ . రి । నీ స రి గ రి ।
పో దా - రి । రా రే , - । తూ రు పో -ళ్ళ ।

సా స సా, ॥
బు ల్లె మ్మా ॥

2

రి మ గ రి । రి రి రి స ॥
ఆ వూ - రి । మా రా - జు ॥
అ యి దా ణ । లి స్తే - ను ॥
ఈ వూ - రి । మా రా - జు ॥

సా రి గ మ గ । రి స సా, స ॥
ము ప్పా - వ - । లి - చ్చా డు ॥

సేకరణ — కాకినాడలో

ఓ సందమామయలో

ఖరహరప్రియస్వరాలు - ఆది

1) ని స రి స సా „ | రి స నీ ని స రి „ ||

ఓ - సం దా | మా - - మ య లో ||

స రి గ రి గా „ | రి గ గ రి సా సా „ ||

పుట్ట మీ - దా - | సె ట్టు బు - - ట్టే - ||

2) ఓ సందామాయలో

భూమిలోనా తీగబారె ||

3) ఓ సందమాయలో

మొగ్గబుట్టా మడికడంత ||

4) ఓసందమామయలో

తిరుపతికే తీగబారె ||

5) ఓ సందమామయలో

పిందెబడే జాణడంత || ఓ సంద

6) కంచిలోనా కాయకాసె || „

గుట్టమంతా పండుపండె || „

7) ఏనుగంతాపండాయె || „

పండుపండే పడమటోలె || „

పండుతెంచే జాణలెవరే „

పెద్దరెడ్డీ సోమిరెడ్డి „

పండే మో తెంచినాడే ,,
గోరు కే మో ర క్తమా యే ,,
గోరుకడగా నీళ్ళు లేవె ,,
ఊరికీ ఉత్త రానా ,,
జెలగంటి సెరువులోన ,,
గోరు నే మోకడగినాడే ,,
గోరుకడిగినా నీళ్ళు మొ ,,
గోలుకొండా సెరువునిండె ,,

కడుపు సల్లాని తల్లీ

హరికాంభోజిస్వరాలు త్రిశ్రం

1) ని స రీ రి స । సా స సా స ॥
క డు పు - స । ల్లా ని త ల్లి ॥

రీ మా, మ । ప ని పా, ప మ రీ ॥
గ డ్డీ మా । త - - ల్లీ - - ॥

రి మ ప ప పా । ప ని ని ప ప మ ॥
పి డి కి టి కీ । రా - వ - మ్మ - ॥

ప స స ని ని ప । మా ప ని పా ప మ రీ స ॥
కొ డ వ టి కీ - । రా - - - వే - - - ॥

2) నీవున్న లోకాలు
నిగనిగలు తల్లీ
నీపల్ల నేసాగు
మాతనువులన్నీ ॥

3) పచ్చాపచ్చనితల్లి
పసిడీయిరలైన తల్లి
పాడి పశువులపాలి
భాగ్యాదేవతవమ్మ ॥

4) గడ్డీ కూడేతింటు
గడ్డిలోనే ఉంట
గడ్డిలో పాణమొదలి
కైలాసం సూత్తాము ॥

సేకరణ = విశాఖపట్నంలో

చిత్రచిత్ర వానగురిసె

శంకరాభరణస్వరాలు - ఆది

1\` ఫ ఫ ఫా, న | సా సా స స సా ||
చి త్ర చి త్ర | వా నా గు రి సే ||

సా రి గ రీ రి స | స స సా ,, ||
చి త్రా - వా న లు | గు రి సే ||

స రి స రి | గ గ మ గ రీ ||
బం గా - రు | వా న గు రి సే ||

గా మ గ రీ || స స
ఔ నో ది నా || అ మ్మ

స రి స రి | గ గ మ గ రీ ||
బం గా - రు | వా న గు రి సే ||

సా స గ రీ రి స | సా ,, ||
బా గా - యే ప ను | లూ ||

2) బంగారు వానగురిసె
బాగాయే పనులూ
నెల్లూరు భూముల్లో - ఔనోదినా
నెమలీ వాలిందీ

3) నెల్లూరు భూముల్లో
నెమలీవాలింది
నెమలీ కేశినయుంబు - ఔనొదినా
నేలకొరిగిందీ

4) నెమలీ కేశినయుంబు
నేలకొరిగిందీ
కొండా కొండలు తిరిగి - ఔనొదినా
కోనిగిర్లు తిరిగీ ||

5) కొండా కొండల్లు తిరిగి
కోనగిర్లు తిరిగి
కొండల్లో మనయావు - ఔనొదినా
కోడె నీనిందీ ||

6) కొండల్లో మనయావు
కోడెనీనిందీ
కొత్తాదుత్తలు తేరె - ఔనొదినా
జున్నుపాలు తీద్దాం ||

సేకరణ - చిత్తూరులో

పన్నెండు ధాన్యాలు

హరికాంభోజిస్వరాలు - చతురశ్రం, త్రిశ్రం

చతురశ్రం

1) ధ సా స స రి స రి రి , ప పా , మ
ప న్నెం డు ధా న్యా - లు వా న దే ము
గా మ గ రి ప ||
డా - - - - ||

త్రిశ్రం

సా రి గా గ సా రి గ మ గ రి స స సా స
పం ట చే లు పం డా - - లి వా - న దే ము
సా , , , , ||
డా - - - ||

1 పలె

2) పంటచేలు పండాలి వానదేముడా
మా కడుపు నిండాలి వానదేముడా

3) పేద సాద బతకాలి ”
కూలినాలి దొరకాలి ”

4) పారిపోయిన బావ ,,
పరుగెత్తుక రావాలి ,,

5) ఊరికెళ్లిన బావ ,,
ఉరికురికి రావాలి ,,

6) చేటంత మబ్బుపట్టి ,,
చెరువంత నిండాలి ,,

7) తూరుపున మబ్బుపట్టి ,,
తుల్లి తుల్లి కురవాలి ,,

8) పడమటను మబ్బుపట్టి ,,
పట్టి పట్టి కురవాలి ,,

9) ఉత్తరాన్ని మబ్బుపట్టి ,,
ఉరుమురిమి కురవాలి ,,

10) దక్షిణాన్ని మబ్బుపట్టి ,,
జల్లు జల్లున కురవాలి ,,

11) ఈగతల్లి సిల్లాడి ,,
వీది వీది నిండాలి ,,

12) దోమతల్లి సిల్లాడి ,,
దొడ్డెల్ల నిండాలి ,,

13) కురవాలి కురవాలి ,,
కుంబ వృష్టి కురవాలి ,,

14) డబ్బుకు తవ్వెడు బియ్యం ,,
మనిషి కిద్దరు పెళ్లాలు ,,

15) కురవాలి కురవాలి ,,
ముప్పయి రోజుల ముసురు ,,

సేకరణ - కాకినాడ

ఒడినిండ పస్పోసో

28వ మేళకర్త హరికాంభోజి స్వరాలు - ఆదితాళం

1) ధ సా స ధ సా స | ధ సా రి గా మ గ ||
ఒడి నిండ ప స్పొ సో | వ య్యా ర మే మే - ||

రి రి గ రి స స సా | రి రి గ రి స స సా ||
గు నా సా రి గు న్న మ్మా | గు నా సా రి గు న్న మ్మా ||

2) పొద్దున్న నువ్వులెగిసి పొలానికెళ్లే
గునాసారి గున్నమ్మా

3) ఎండెక్కి సూరీడు కొండెక్కి సూసే
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

4) గంపాకిందా కోడి కయ్యిమని లేచె
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

5) గొప్ప తవ్వేకాడ కొప్పెందుకోలె
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

6) గట్టెక్కి సూత్తాడో గవరయ్య కాపు
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

7) మద్దేన్నం యాలపుడు మరిదప్పికే త్తె
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

8) సల్దిగెంజీ కాంత తాగీమరి ఉండూ
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

9) ఆకుమ లోను ఆకెండిపోయె
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

10) తోడ్రర నీరంత బావుల్లలోంచీ
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

11) కుపా[illegible] ర్ప్వల కాడ కూకున్న వేమే
గు[illegible]రి ॥గున్నమ్మా॥

12) [illegible]ండీన సేలోకి పయనామై ఎల్లి
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

13) కొయ్యండి కోతాలు కొడవ తోటి
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

14) కొయ్యించి పొయ్యండ గాదెల్లలోనూ
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

15) కుప్పించి కొలవండి కుంచాలతోటి
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

16) ఎత్తండి బళ్లాకి ఎగుడు దిగుడు లేకా
గునాసారి ॥గున్నమ్మా॥

సేకరణ - విశాఖపట్నం జిల్లా

నాటువేసీ వేసీ

శంకరాభరణ స్వరాలు త్రిశ్రం

ఆమె 1) , స స స రి గ రి రి గ మ గ గ మ పా ||

నా ట వే - సీ - వే - సీ- వే - సీ ||

, , స రి గ ప మ గ రి గా మ గ రి స సా ||

న డు మె - ల్లా - నొ చ్చే - - నొ - చ్చే ||

* , , స స స రి గ రి గ ప మ గ రి స సా ||

క న్న వా - రీ - క ం డ ట్ల మ ం డా ||

ఈడు గా నీ జో డె ట్ల ఇ చ్చే ||

అతను ఎవరినీ ?

ఆమె * నిన్ను కాదూ నీలంపు దొరా
నావోళ్లా నేనను కొంటి ||

2) నీళ్లు సేదీ, సేదీ, సేదీ,
సేతులెల్లా తీపులు పుట్టే
కన్నవారీ కండట్ల మండా ||

3) వడ్లు దంచీ దంచీ దంచి
సేతులెల్లా ఒబ్బాలొచ్చే
కన్నవారి కండ్లట్ల మండా ||

4) పెండ తీసీ తీసీ తీసీ
కాళ్లన్నీ తీపులు పుట్టే
కన్నవారీ కండట్లా మండా ||

సేకరణ - హైదరాబాద్

వానాగోట్టుదాయే

ఖరహరప్రియ స్వరాలు - ఆది

కొడుకు

" ని స రీ గ రి । సా , ని స గ రి రి ॥
" వా - నా గో - । ట్టా - దా - యే - ॥

స స ని స రీ రి గ రి । సా, రి రి స సా ॥
- - వ రు దొ ల్లా - - । దా యే - - ॥

, , ని స రి ప ప మ । మ రి రి స స రి రి స ॥
, , అ - వ్వా - మ న । వా - - - కి ట్లా - - ॥

స ని ని స రీ గ రి । సా , రి రి స సా ॥
- - వ రు దె క్కా - । డి దే - - ॥

తల్లి

నువుబోయి పొరుగింట్లా
పంచే నా కొడుకా
నీయాలి శోకంబూ వరుదలై పారె

కోడలు

అత్తారో ఓ అత్తా
మైరాసా అత్తా
నీకొడుకూ నీలాకాంతు
డేమన్నాడత్తా

తల్లి

కోడలా కోడలా
నాఇంటి కోడలా
నా కొడుకు నీలాకాంతుడు

నిన్నొల్లాడాట
వల్లకుంటే వలిసేది
వలి విగ్రమేమీ
రచ్చల్లా పెద్దబావా
మెచ్చిన్నా చాలూ
నాసాటి యారాండ్రూ
అక్కన్నా చాలు
యారాండ్ర పిల్లల్లూ
అవ్వన్నా చాలూ ॥

దిగెనమ్మ బోడిగుట్ట

ఖరహరప్రియస్వరాలు - మిశ్రచాపు

1) గ మా । పా పా ॥ ప పా । పా ప మ ॥
దిగె । న మ్మ ॥ బో డి । గు ట్టా - ॥

ప దా । స ని దా ॥ పా, । పా ,, ॥
వా - । నా - శ ॥ రా । లూ ॥

గ మా । పా మా ॥ గ రి । సా సా ॥
ది గె । న మ్మ ॥ నం ది । మూ ల ॥

రి గా । మా ప మ గ రి ॥ సా, । సా ,, ॥
కు - । మ్మా - = జ ॥ డా । నా ॥

2) పారేన మొమ్మ మామరవ
పగడాలమరవా
నిండెన మొమ్మ మాచెరువు
నీలాలచెరువు ॥

3) పెద్దొడ్లు ఇత్తిరే
రామదేవునికీ
సిన్నొడ్లు ఇత్తిరే
గంగమ్మతల్లికీ ॥

సేకరణ = మైసూరు

కోడుకంటు పుట్టాడు

దంపుళ్ల పాట

మోహనస్వరాలు - త్రిశ్రం

1) గ ప ప ప | ప ప ప || ప ద ప | గ రి గ ||
కో డు కం ట | పు ట్టా డు || కొం టి కో | రం గీ - ||

రి స రీ ,, ||
ఓ ల మ్మో ||

స స రి | గ స రి || రి గ గ రి సా సా సా ||
కో డలంటు వచ్చింది || ర వ్వ లా - రా ణి ||

ధా స | ధా స ||
ఆ ఊ | ఆ ఊ ||

2) ఒకడి పచ్చన చూసి వలపోయరాదూ
ఓలమ్మో
వాజిమాలిన దేవుని వరమడుగుతాను -

3) అత్తలేనికోడలు ఉత్తమురాలు
ఓలమ్మో
కోడల్లేని అత్త గుణవంతురాలు

4) అద్దపుచెక్కిళ్లు నీముద్దుమొగమూ
ఓలమ్మో
అద్దమెందుకు రాజ చొద్దకన్నులకు

5. నాతండ్రి నీ చేను ఏమిపండింది
ఓలమ్మో
రాజనము పండింది లక్ష్మిఒదెగింది

6) సత్తెమ్మ రుక్మిణికి జగడమ్ము పెట్టి
ఓలమ్మో
సరసూడు కృష్ణమ్మ చిరునవ్వునవ్వె

సేకరణ - కాకినాడలో 1939

దంపుళ్ళ పాట

(కొడుకంటు పుట్టాడు వలె)

1) ముగ్గురన్నలతోడ నే బుట్టినాను
నా నడుమూ
మువ్వంచు చీర గోరింది - ఆ ఊ - ఆ ఊ

2) నలుగురన్నలతోటి నే బుట్టినాను
నా నడుమూ
నల్లంచు చీర గోరింది - ఆ ఉ - ఆ ఉ

3) అయిదుగురన్నలతోటి నే బుట్టినాను
నా నడుమూ
అద్దాలరవిక గోరింది - ఆ ఊ - ఆ ఊ

4) గోడమీద గుడ్డ గొలుసులగుడ్డ
ఓలమ్మా
ఇంతచక్కనిగుడ్డ ఎవరంపినారు

5) మన్నెన ఉండేటి బావంపినాడు
ఓలమ్మా
మన్నెమూ పేరేమి బావపేరేమి
మన్నెము మూసారం
బావ మారయ్యా

దంపుళ్ల పాట

దాకెళ్ల బియ్యం

మోహన స్వరాలు త్రిశ్రం

1) గ ప ప | ప పా | ప ద ప | గ రి గ ||
దా కె ల్ల | బి య్యం | దం డొ క్క | పొ ద్దు - ||

స రి గ | రి గ రి సా | స సా | స షా ||
తె త్తు న | కు రు మ య్యా | నీ సే | వ కూ ||

షా, | షా, | షా, | సా, ||
ఆ | ఊ | ఆ | ఊ ||

2) మొంచెల్లి బండారు మొగిలొక్కపొద్దు
తెత్తున కురుమయ్యా నీసేవకు

చతురశ్రం

3) స స సా - రి గ ప ప ప ||
బంతిపువ్వులు తెచ్చినాడె ||

ప ద ద ప గ రి రి గ ||
కు రు మ - య్యా - - - ||

స రి గ రి రి గ రి స స స సా సా „ ||
బాగా నేపూ విచ్చినాడె కు రు మ య్యా „ ||

4) 3 వలె

తుమ్మపువ్వులు తెచ్చినాడె కురుమయ్య
తురితి గోపూవిచ్చినాడె కురుమయ్య

త్రిశ్రం - 1 వలె

5) కురుమయ్య నేసిన కుచ్చు గొంగళ్ళు
అవ్వి నాకియ్యమని అడిగితినా || ఆ - ఊ

6) కురుమయ్య గుడిమీద దీపారాధన పెడితె
ఢిల్లీకి వెలుగంటినాదీ - ఆ - ఊ

7) అయ్యో కురుమయ్య ఏమన లేదయ్య
సామీకురుమయ్య, ఏమన లేదయ్య
ఆ ఊ - ఆ ఉ

సేకరణ - నిజామాబాద్

మందులాళ్ల పాట

శంకరాభరణ స్వరాలు - త్రిశ్రం

ధా ధ సా రి గా గా గ రి ||

మం దు లో ళ్ల మం డో కా - ||

సా గ రీ స సా స స ఫ ఫ ||

మం దు తే సూ డం డి బా - బు ||

రీ మ గ గ రి రి రి రి రీ స ||

వా తా - న - న దు ము రా సి ||

రీ మ గా రి రీ రి రీ స ||

వా త పె ట్టు కుం ట బో దు ||

జా తై న ముం డ కింత ||

చా త పె ట్ట కుంట బో దు ||

సా రి రి మ మ మా మ మా మ ||

కో తి మా - య గ చ్ఛ ప ప్పు ||

రి మ రి మా మ మ మ మ మ రీ ||

ఈ - త క ల్లు క లి పి అ ది ||

మా మ మా మ మా మ మ ప మ ||

పో త వుం చె చ ల్లి వం క ర ||

గా గ గ గ రి రి గ రి రి స స ||

కూ త లా - కు కా - సు కొం ం డి ||

సేకరణ - వల్లూరి జగన్నాధరావుగారి వద్ద 1934

పాముల వాళ్ళ పాట

దిగు దిగు నాతన్న

హరికాంభోజిస్వరాలు - మిశ్రచాపు

1 , స స । రి మ మా ప మ ॥ రి రి స । సా సా ॥
దిగు ది - గూ - - ॥ నా - - । గ న్న ॥

, ని స । రీ సా ॥ రి సా । సా సా ॥
ది - । వ్య సుం ॥ ద రా । నా గా ॥

, స స । రి మ మ రి ॥ రి మా । మా మా ॥
ది గ । కుం చే - ॥ ఇ ది । నీ కూ ॥

,, గ మ । గా రి స ॥, స రి । గా ,, ॥
త గ । దూ నా - ॥ గ - । నా్న ,, ॥

,,, । స రి రీ గ రి ॥ స సా । సా ,, ॥
। నా - గా - - ॥ ది గా । రా ॥

2 , రి గ । గ రి రి స ॥ , స రి । రి గా, ॥
వై - । కుం ఠా - ॥ వా - । సా - ॥

,,, । స రి గ రి ॥ రి సా । సా ,, ॥
। నా - గా - ॥ ది గా । రా ॥

వయ్యారినాగా

నాగాదిగరా

ననుగన్న తండ్రీ
నాగాదిగరా

3\. , రి ప | పా ప మ || రి రి స | సా సా ||
వి ది | కొం డా - || వ ది - | కొం డా ||

, ని స | రీ సా || రి సా | సా సా ||
మ - | ధ్యా నా || మ లూ | కొం డా ||

, స స | రి మ మ రి || రి మా | మా మా ||
న - | ల్లా - నా - || ఈ - | కొం డా ||

4\. , గ మ | గ గ రి స || , స రి | రి గా, ||
న డ | చీ - నా - || , గ - | న్నా -, ||

, , , | రి స గ రి | రి సా | సా సా ||
| నా - గా - | ది గా | రా - ||

వైకుంఠవాసా
నాగాదిగరా
వయ్యారినాగా
నాగాదిగరా
ననుగన్న తండ్రీ
నాగాదిగరా ||

3 వలె

5\. అదిపుట్టా ఇదిపుట్టా
పాముల అరపొట్టా
పాముల అరపొట్టా

ప్రేమనాగన్నా

నాగాదిగరా

వైకుంఠవాశా

నాగాదిగరా

పయ్యారివాగా

వాగాదిగరా

ననుగన్నతండ్రీ

నాగాదిగరా ||

దిగు దిగు నాగన్న వలె

ఖరహరప్రియస్వరాలు- మిశ్రచాపు

1. దిగు దిగు దిగునాగ దివ్యసుందరనాగ
ముదముతో రేపల్లె ముద్దులనాగా
నాగా దిగరా
నాగాదిగరా నామనవిచేకొనరా

2. అచ్చనావులపాలు అరటిదొాన్నెలోపోసి
నీళ్లూకలవని పాలు నీకోనవిడుతూ
నాగాదిగరా

3. ఎఱ్రగ ప్రొద్దూ పొడిచీ ఏడూగడియాలాయె
పాలాకు విషమెక్కి బహుబాధాలాయె
నాగాదిగరా

4. ఆకొండా ఈకొండా నడుమా నాగూలకొండా
కొండాపై నుండేటి కోడినాగన్నా
నాగాదిగరా

5. ఏడాది కొకసారి నాగూలచవితొచ్చె
నూటొక్కపిండిముద్దా నీకోనలిడుదూ
నాగాదిగరా ||

సేకరణ - పిఠాపురం

దిగు దిగు నాగన్న పాట

ఖరహరప్రియ స్వరాలు - మిశ్రచాపు

1) దిగు దిగు నాగన్న దివ్యసుందర నాగ
ముందు ముందుగ దిగు ముద్దుల నాగన్నా
నాగాదిగరా
తండ్రీ దిగరా
శేషూ దిగరా

2) ఇల్లలికి ముగ్గెట్టి, మొల్లాలంతట సలి
కొల్లరాయక పోరా, పోరానాగన్నా
నాగదిగరా, తండ్రీ దిగరా, శేషూ దిగరా

3) అతుయమ్ముగ పాలు, అరటి దొన్నెలోపోసి
నీరూ కలపనీ పాలు, నీకిత్తుగదరా
నాగా దిగరా, తండ్రీదిగరా, శేషూదిగరా

4) పిల్లలందరు గూడి పుల్లాలేరుసు నుండ
పుల్లల్లో మెదిలేటి పిల్లానాగన్నా
నాగాదిగరా, తండ్రీదిగరా, శేషూదిగరా

5) దిగితేవె దిగివట్లు, దిగపోతే దిగనట్లు
ఏడూసిరసులపైనా, ఎగిరి తన్నుదునీవు
నాగాదిగరా, తండ్రీదిగరా, శేషూదిగరా

6) ఎక్కురెండేమెట్లు, దిగరా మూడూ మెట్లు
మూడు మెట్లానందు, ముద్దిచ్చిపోరా
నాగాదిగరా, తండ్రీదిగరా, శేషూదిగరా

7) ఊరవతా లుండేటి, ఊడ మర్రి కాడ
సన్నజాజుల పుట్టా, చిన్ని నాగన్నా
నాగాదిగరా, తండ్రీదిగరా, శేషూదిగరా

8) సూర్యాడు సెంద్రూడు కోలాటమేస్తుంటె
మబ్బాసందున నుండి మాకొంపతీస్తివి
నాగాదిగరా, తండ్రీదిగరా, శేషూదిగరా

9) నిండూపున్నామనాడు, పండూవెన్నెల లోన
సందామామను మింగూ సర్పానాగన్నా
నాగాదిగరా, తండ్రీదిగరా, శేషూదిగరా ॥

నా పేరమ్మా నా పేరు

మధ్యమావతి స్వరాలు - ఆదితాళం

1) ని స రి ప ప మ మ రి | రి స సా | సా , , ||
నా - పే - ర - మ్మా - | నా - పే | రూ , , ||
ఏ మీ మొ క్కా - | నా - పే | రూ - ||

రి మ ప పా పా | ప ని ని ప | పా ప మ ||
జా జా - ర మ్మా | తో - టా - | లో నా - ||

రి రి మ పా ప మ | రి రి స | సా , , ||
జా జీ - మొ క్కా - | నా పే - | రూ , , ||

2) సాగేనమ్మా సాగేను
ఏమి తీగ సాగేను
జాజారమ్మా తోటాలోనా
సన్నా జాజీ సాగేను ॥

3) ఏసేనమ్మా యేసేనూ
ఏమీ సిగురూ యేసేనూ
జాజారమ్మా తోటాలోనా
సేమంతూలూ సిగురేసె ॥

4) తొడిగేనమ్మా తొడిగేను
ఏమీ మొగ్గలు తొడిగేను
జాజారమ్మా తోటాలోన
రోజా మొగ్గలు తొడిగేను ॥

5. విచ్చేనమ్మా విచ్చేను
ఏమీ పూవులు విచ్చేను
జాజారమ్మ తోటలోనా
సంపంగులూ విచ్చేను ॥

6. రంగురంగు పూవుల తోటలో
ఏమీ గంధము కమ్మింది
జాజారమ్మా తోటా లోన
వలపుగంధం గుమ్మింది ॥

సేకరణ - మా పనిమనిషి భ్రమరవద్ద

గొంతెమ్మ పాట

శంకరాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) స స స స స రి | రి గ గా మ గ స రి ||

ఒ యి బా వ ల్లా ర | తు మ్మె దా - - బా - ||

గ మ గ రి రి గ రి | స స సా " ||

వ న్ని - లా లా - - | తు మ్మె దా " ||

2) వీశ్వరుడు మానవుడు తుమ్మెదా
తోటల్లాలోకి తుమ్మెదా

3. ఇరగమడి వచ్చింది తుమ్మెదా
దేవసిరినంది తుమ్మెదా

4. గాంధారి పెంచినా తుమ్మెదా
గజ్జెళ్ళానంది తుమ్మెదా

5. మాదేవి పెంచినా తుమ్మెదా
మడమల్లానంది తుమ్మెదా

6) యీనినా వరిసేలు తుమ్మెదా
యీదిలాడా దొక్కింది తుమ్మెదా

7) పండినా వరిసేలు తుమ్మెదా
పాయిలిడా తొక్కింది తుమ్మెదా

8) అంతట్లో ఆసేను తుమ్మెదా
కాపన్న వచ్చేడు తుమ్మెదా

9) వత్తాన కాపన్న తుమ్మెదా
గట్టొంక సూసేడు తుమ్మెదా

10) సందొక సూసేడు తుమ్మెదా
నడ్డీన చెయ్యేసి తుమ్మెదా

11) ఎక్కడిది యీ నంది తుమ్మెదా
ఏడది యీ నంది తుమ్మెదా

12) పండినా వరిసెలు తుమ్మెదా
పాటులడా తొక్కింది తుమ్మెదా

13) ఈనినా వరిసెలు తుమ్మెదా
యీదిలాడా దొక్కింది తుమ్మెదా

14) అంటానె ఎల్లాడు తుమ్మెదా
గొంతమ్మ మేడకు తుమ్మెదా

15) మేడల్లా గొంతెమ్మ తుమ్మెదా
ఏలాగూనుండీ తుమ్మెదా

16) ఉయ్యాల్లో గొంతమ్మ తుమ్మెదా
ఊగుతూ వున్నాది తుమ్మెదా

17) వచ్చే కాపన్నను తుమ్మెదా
కళ్ళజూసీ నాదీ తుమ్మెదా

18) ఎన్నడూ రానీ కాపన్నకు
ఏమి పనూలాయె తుమ్మెదా

19) ఎక్కడికి యీ నంది తుమ్మెదా
ఏడది యీ నంది తుమ్మెదా

20) గొంతెమ్మ పెంచినా తుమ్మెదా
గొలుసుకానందీ తుమ్మెదా

21) మానండి కొట్టొద్దు తుమ్మెదా
మమ్మిలా తిట్టొద్దు తుమ్మెదా

22) మా నందీ బంరులూ తుమ్మెదా
మేమిచ్చుకాము తుమ్మెదా

23) సోలతో సోలడే తుమ్మెదా
మాడలేసూకోని తుమ్మెదా

24) పన్నెండు చెంగులూ తుమ్మెదా
పట్టుపచ్చాలూను తుమ్మెదా

25) ఇదిగో కాపన్న తుమ్మెదా
ఈ నందీ బంది తుమ్మెదా

సేకరణ - కాకినాడలో

ఒయిబావల్లాల వలె

శంకరాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రం

1. ఏవూరు ఏ పల్లె తుమ్మెదా
ఎక్కడికి ఎల్తావుతుమ్మెదా

గులకల్లపాడూగుమ్మడే
గోదారి పక్కని గుమ్మడే

గులకల్లపాడూ తుమ్మెదా
అత్తోరు ఊరా తుమ్మెదా

పుట్టిల్లుమాది గుమ్మడే
గులకల్లాపాడే గుమ్మడే

పాడిపంటలు ఉందా తుమ్మెధా
సంతానము ఎందరె తుమ్మెదా

పాడిపంట లేదు గుమ్మడే
సంతావము లేదు గుమ్మడే

అత్తగారు ఉందా తుమ్మెదా
ఆడబిడ్డలు ఉన్నారాతుమ్మెదా

అత్తగారు పోరు గుమ్మడే
అడబిడ్డలపోరు గుమ్మడే
పడలేక నేనూ గుమ్మడే
మాఊరు పోతున్నాగుమ్మడే

పెద్దవోరు లేర తుమ్మెదా
కంతబుద్ధి సెప్పడానకి తుమ్మెదా

బుద్ధిసెప్పేవోళ్ళకి గుమ్మడే
అసలు బుఱ్ఱేలేదు గుమ్మడే
అత్తలేని యిల్లు గుమ్మడే
ఆరళ్ళుఉండదు గుమ్మడే
ఆయిగా ఉంటాది గుమ్మడే

ఆరళ్లు గలవని సెల్లెలా
అవతలకి పోతావ సెల్లెలా

ఆడపుట్టుక కన్న అప్పయ్యో
సెట్టైపుట్టుట మేలప్పయ్యో

పోరులు పడలేక సెల్లెలో
పుట్టింటికి పోతావ సెల్లెలా
అత్తింటికి ఎల్లవే సెల్లెలా

మాఅత్తగారితో అప్పయ్యో
ఊఁఅంటే తప్పు అప్పయ్యా
ఆఁ అంటే తప్పు అప్పయ్యా
ఏదన్నాతప్పే అప్పయ్యా

ఆఁ వె సెల్లి పోయిందాక సెల్లెలో
ఆఁ అన్న తప్పదు సెల్లేలా
వచ్చినదారి సెల్లేలా
యంటనే పట్టే సెల్లేలా
ఏఁవనుకోకమ్మ సెల్లెలో ॥

సేకరణ - కాకినాడ

ఓయి బావల్లాల వలె

శంకరాభరణం స్వరాలు త్రిశ్రం

ఆగరగ పట్టింది ఎన్నెలా
నీల్లా కొచ్చింది ఎన్నెలా
పాపేడి సెట్టెక్కి ఎన్నెలా
పలకిర్రయిన యిరిసో ఎన్నెలా
పగడాల రాయెక్కి ఎన్నెలా
పలువగుసైన తోమో ఎన్నెలా
ముత్యాలరాయెక్కి ఎన్నెలా
మునివళ్లైన తోమో ఎన్నెలా
నులుపైన రాయెక్కి ఎన్నెలా
నాలుకైన గీసో ఎన్నెలా
ముడికీడు నీళ్లల్లో ఎన్నెలా
మొకమైన కడిగో ఎన్నెలా
చేరాడు నీట్లోను ఎన్నెలా
చెయి జెబ్బలు కడిగో ఎన్నెలా
సుట్టు జత్తురుసాపు ఎన్నెలా
సుమ్మ్ర జుట్టిందో ఎన్నెలా
ఆగరగ ముంచింది ఎన్నెలా
ఒడ్డున పెట్టింది ఎన్నెలా
అటు ఇటు చూచింది ఎన్నెల
ఎవ్వారు లేరో ఎన్నెలా
గట్టుమీద కామూడ ఎన్నెలా
గరగత్తి పోరా ఎన్నెలా

నీకు గరగెత్తిలేని ఎన్నెలా
నాకేమి యిస్తావు ఎన్నేలా
నాకు గరగెత్తిలేని ఎన్నేలా
నా పాడావునిస్తాను ఎన్నేలా
నీ పాడావు నాకొద్దు ఎన్నేలా
నీ గరగనే నెత్తను ఎన్నేలా
నాకు గరగెత్తుతేని ఎన్నేలా
నాగున్నెద్దు నీకిత్త ఎన్నేలా
నీ గున్నెడు నాకొద్దు ఎన్నేలా
నీ గరగనే సెత్తనె ఎన్నేలా
నాకు గరగెత్తిలేని ఎన్నేలా
నా నాగరం ఇత్తాను ఎన్నేలా
నీ నాగరం నాకొద్దు ఎన్నేలా
నీ గరగనే నెత్తనె ఎన్నేలా
అటు అయితే నీ మనసు ఎన్నేలా
నేనే వస్తానులే ఎన్నేలా

సేకరణ ః కాకినాడ

హాస్యపు పాటలు

కుట్టిమ్మా గోపాలబాల

నటభైరవి స్వరాలు — ఆదితాళం

ప ప ప ద ప మ మ ప । మ గ రి ని ।
కు ట్టి మ్మా - గో - । - పా - ల ।

స రి గ మ ॥
బా - లా - ॥

రి స పా ,, స స । రి మా మ । ప ద స ని ॥
కు ట్టి మ్మా భ జ । గో విం ద । బా - లా - ॥

1) , ప మ ప మా రి రి స । , రి మ రి మ ।
గు మ్మ ళ్లో రి బు - ల్లి । , గు మ్మం లో ।

స పా ప ॥
కూ కుం టె ॥

2 2
, స స స స ని ద ప । మ మ మ మ । ప ద ద ని ॥
- మె ల్ల గ గి - ల్లొ చ్చి । అ మ్మ కా డ । దా - కొ్ ర ॥

2) చింతకాయ చీరమీను - చితుకుచేపనంచుకోని
ముంతెడు చారుతోటి - మూడుముద్దలు తిందువుకాని ॥

3) సిగరెట్లు బీడీలు పొగదీసి గోపికల
మొగుడు లేకుండాజూసి మొగమ్మీద ఊదిరార ॥

4) వంటలవేరమ్మ వళ్ళంత దురదంట
తించేమారుచంట తిరగాటి కందదుంప ||

5) మూడుముళ్ళు తొమ్మిదైతే - నాలుగుమూళ్ళు పన్నెండు
ఏడుమూళ్లు ఇరవేఒకటి - ఎనిమూళ్లు ఇరవై నాలుగు ||

వల్లూరి జగన్నాధరావుగారితో రికార్డు ఇచ్చిన పాట
1934

దేవుడయ్యా దేవుడు

హరికాంభోజిస్వరాలు - త్రిశ్రం

1) సా స | రి గా | సా స | సా, ||
దే వు | డ య్యా | దే వు | డూ ||

పా ప | ద ని ద | ప ద ప | మ గ స ||
మా య | దా - రి | దే - వు | డూ - - ||

1 1
రి మ మ | గ గ రి | రీ రి | రి గ స ||
2. ఊ ం రె | - ల్లి - | ఇ ళ్లు | చే - సె ||
నో రె | ల్లి | ప ళ్ళు | చే - సె ||
మం చ | మె ల్లి - | గ ళ్ళు | చే - సె ||
కం చె | ల్లా - | ము ళ్ళు | చే - సె ||

రి మ మ | గ గ రి | రి రి రి | గ రి స ||
న ల్లి | ని మే - | క ల పా | - లు - ||

సా స | రి మ గ | రి రి | రీ గ రి గ స ||
తె ల్లి | చే - సె | దే వు | డు ం - - - ||
పా ప | ప పా | పా ప | ప ద మ ||
తె ల్లి | ని పా | ల లో | నీ - ళ్ళు ||
మ ప ప | ప ని ద | ప ద ప | మ గ స ||
తె - ల్లి | చే - సె | దే - వు | డు - - ||

సేకరణ - విశాఖపట్నం
1940

పైొ్ట్టైల్ని కన్నతల్లి

నటభైరవి స్వరాలు - ఆది

1) స పా ప | ప ప ద ప ‖ మ మ ద ప | మ గ రి స ‖
పా ట్టైల్ని | క న్న త ల్లి ‖ గొ ర్రే గొ | ర్రే దు న్న ‖

ధ స సా స | స మ గ రి ‖ స సా స | సా ,, ‖
పో - తూ ను | క న్న త ల్లి ‖ బ ర్రే బ | ర్రే - ‖

త్రిశం

2) స | మా మ | మా మ | మ మ మ | గా రి ‖
ఉ | మ్మె త్త కా య తిం చే - ‖

చతురస్రం

గ మా ప మ | మా ప మ గ రి ‖
నె ర్రే వె | ర్రే - - - - ‖

త్రిశం

3) మ మ మ | మా మ | మ మ మ | గా రి ‖
మి ర ప | కా య | న మి లి | తే ను ‖

చతురస్రం

గ మా మ | మా ,, ‖
వ ర్రే వ | ర్రే - ‖

3 వత

ఖరదలోను కాలేస్తె - పుర్రే పుర్రే
ముందంటి పండ్లూడితేను - తొర్రే తొర్రే

త్రిశ ం

సా ప | పా ప | పా ప | పా ప ||
తొ ర్రి | నో ట్లో | అంబ | లో స్తై ||

చతురశ్రం

మ దా ప | మ గ రి సా ||
జు ర్రే జు ర్రే - - - ||

సా స స | ఫ ద స సా ||
తై య క | త ధి మి తా ||

సేకరణ - వల్లూరి జగన్నాధరావువద్ద
కాకినాడ, 1936

కాకరచెట్టు మేకలు మేసె

నటభైరవి స్వరాలు - ఆదితాళం, త్రిశ్రం

1) 1 2 2
స ప ప ప | ప ప ద ప || మ రి గ | మ మ గ స ||
కాకర చెట్టు | మేకలుమేసె || ఓ కో డ | లా - - సీ ||

1 1 1
సా, గ రి గ | మ మ గ రి || గ సా స | సా , , ||
వే ళ డ కు | వె ళ్లి నా వు || ఓ కో డ | రా - - ||

ఖరహరప్రియ స్వరాలు త్రిశ్రం

2) రి గ | మా గ | రి గ | రి స స ||
ఏ టి | మీ ద | ఏ రు | వ - చ్చె ||

రి గ | మా గ | రి , | , , స ||
కు ర్ర | వా - | డా , | , , న ||

1
ప ప పా ద ప | మ ప మ గ రి స ||
న్నే - రూ దా - | టిం చ వో - యి ||

రి మ గ రి గ | సా , , , ||
కు ర్ర వా - - | డా , , , ||

మాయామాళవగౌళ స్వరాలు - ఆది

3) సా రి స | స రి రి స నీ || సా , రి | గా సా ||
క ట్లె లు | తే - రో - - || శి - | వ్యా నా ||

స రి ప మ | గ గ గ రి || రీ సా | సా , , ||
శా - లు నొ | స్తుం - - || ద వ్వా | - , , || పోని||

8 వలె

4) గుడ్డలుతకరా శివ్వా - నా
వళ్లు వంగదో అవ్వా ॥ అయితే

5) పాకీలూడ్వరా శివ్వా - నా
కాళతొత్తొందవ్వా ॥ ఇంక

6) అన్నం తినరా శివ్వా - నే
నందుకు సిద్ధం అవ్వా ॥

సేకరణ = కాకినాడ

ఆ కొండ బోడి

హరికాంభోజి స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) స స స | స స ద పా || ప ద ప | ప మ గ రి ||
ఆ కొండ | బో డీ - - || ఈ కొండ | బో - డీ - ||

రి రి రి రీ || ; ; ; ||
న డి స్ని - || ; ; ; ||

స రి గ | ప ప మ గ || రి రి గా గ రి సా సా ||
మా ఇంటి | వా రి - - || న డి నె త్తి - - బో ||

సా , , , , | , , , , , , , ||
డీ , , , , | , , , , , , , ||

2) కోటప్ప కొండమీద వాసాలు లేవు
మావారి
మూతిమీద మీసాలూ లేవు ||

3) కాకెమ్మ కూసింది సుట్ట మొ స్తడో
మా ఇంటి
దాక సట్టిముంత దాసీ తొంగున్నా ||

4) అడ్డాల కామయ్య అటుకు లెంకమ్మ
దొమ్ముల్లాట
రెడ్డి బావకి నాకు రేలిరి కుమ్ముల్లాట

సేకరణ - వల్లూరి జగన్నాథరావు గారి వద్ద
1934

ఒకరికి చేతు లిచ్చాన్

29 వ మేళకర్త శంకరాభరణం స్వరాలు - ఆదితాళం

ఆమె ,, రి మ | మా మా || మా మా | మా మ గ ||
ఒ క | రీ కి || చే తు | లి చ్చా ||

రి స స రి | గా గా || రి మా గ | రి స సా ||
న్ ఒ క | రీ కి || కా - ళ్ళ | ని చ్చా ||

,, ని ని | నీ నీ || సా రీ | స రి గ మ ||
న్ ఒ క | రీ ని || చే తా | ప ట్టి - - ||

గ రి స రి | గ మ గా రి స || సా సా | స రి ప మ ||
- - కూ - | కు - - నా్న || నో య్ | బా - వా - ||

గ రి స రి | గ మ గా రి స || సా సా | ,, ,, ||
- - కూ - | కు - - నా్న || నో య్ | - - ||

అతను ,, స ద | దా ద ప || ప మ మా | మా మ గ ||
ఎ వ | రీ కి - || చే - తూ | లి చ్చా - ||

రి స స రి | గా గా || రి మా గ | రి స సా ||
- వ్ ఎ వ | రీ కీ || కా - ళ్ళ | ని - చ్చా ||

స స ని ని | నీ నీ || సా రీ | స రి గ మ ||
- వ్ ఎ వ | రీ నీ || చే తా | బ - ట్టీ - ||

గ రి స రి | గ మ గా రి స || సా ,, | స రి ప మ ||
- - కూ - | కు - నా్న - || వే - | పా - పీ - ||

గ రి స రి | గ మ గా రి స || సా ,, | ,,,, ||

- - కూ - | కు - - న్నా - || వే ,, | ,,,, ||

ఆమె
గాజుల్కి చేతులిచ్చాన్
కడియాల్కి కాళ్లనిచ్చాన్
డబ్బుల్కి చేతాబట్టి
కూకున్నానోయ్ - బావా
కూకున్నానోయి ||

ఆమె
ఒకరిని నానావేశాన్
ఒకరిని చితకకొట్టాన్
ఒకరిని చుట్టచుట్టి
కూకున్నానోయ్ - బావా
కూకున్నానోయ్ ||

ఆతడు
ఎవరినినానావేశావ్
ఎవరిని చితకకొట్టావ్
ఎవరిని చుట్టచుట్టి
కూకున్నావే - పిల్లా
కూకున్నావే

ఆమె
సున్నాన్ని నానావేశాన్
వక్కల్ని చితకాగొట్టాన్
ఆకుల్ని చుట్టాచుట్టి
కూకున్నానోయ్

ఆమె
ఒకరీని కట్టి వేశాన్
ఒకరీని వదిలీవేశాన్

ఒకరిని చేతబట్టి
కూకున్నానోయ్ - బావా
కూకున్నానోయ్

అతడు
ఎవరినికట్టివేశావ్
ఎవరిని వదిలివేశావ్
ఎవరిని చేతాబట్టి
కూకున్నావే - పాపి
కూకున్నావే

ఆమె
ఆవుల్ని కట్టివేశాన్
దూడల్ని వదిలివేశాన్
చెంబూని చేతాబట్టి
కూకున్నానోయ్ - బావా
కూకున్నానోయ్

ఆమె
ఒకరినీ చేరావేశాన్
ఒకరిని వాలావేశాన్
ఒకరికి చెంగు విసరి
తొంగున్నానోయ్ - బావా
తొంగున్నానోయ్

అతను
ఎవరిని చేరావేశావు
ఎవరిని వాలవేశావు
ఎవరికి చెంగువిసరి
తొంగున్నావే - పాపి
తొంగున్నావే

ఆమె తలుపుని చేరావేశాన్

మంచాన్ని వాలావేశాన్

దీపాన్కి కొంగువిసతి

తొంగున్నానోయ్ - బావా

తొంగున్నానోయ్

సేకరణ - అడవిబాపిరాజుగారివద్ద

1940

పెళ్లి పెళ్లన్నాడు

హరికాంభోజి స్వరాలు - ఝంపెతాళం

1) సా రి రి మ || మా మా మ || గ మ గ రి స || పా నీ, ||
పె ల్లి పె - || ల్లి న్నా డు || పె ర గ మ - || న్నా డే, ||

నీ ఫా రి || రీ గ రి స || నీ స సా || సా సా, ||
పె ళ్లై న || తె ల్లా - రి || స గ్గి బ || గ్గో లా, ||

లయలేకుండా

1

2) ని ని స రీ గ రి ని స రి స సా ||
గౌ రి క ల్యా ణా - - వై భోగమే ||
లచ్చిం క ల్యా ణా - - సౌభాగ్యమే ||

నీ సా రి రీ గ రి స ని స స సా సా సా , ||
క న్న మ్మ బా స్కా లు క ద ల మ న్నా డే , ||

లయతో

3) సా రి మ మ || మా మ మ మ ||
వో లే - ది || వం కే - ది ||

గ మ గా రి || రి స నీ, ||
ఓ - పెల్లి || కొ డ కా ||

ని ని సా రి || రి రి గ రి స ||
వా డి క ట్టు || బి య మే - ఝే ||

ని స సా స || స స సా , ||
వో - పె ల్లి || కొ డ కా , ||

లయలేకుండా

స స రి మా మా మ గ స స రి మ గ రీ ||
గౌ రి క ల్యా ణా - - వై - భో - గ మే ||

ని స స స రి గా రి ని స రి స సా ||
మా లచ్చిం క ల్యాణా - సౌ భా - గ్య మే ||

4) 1 వలె

మాబాబు గెడ్డాము బైరిగడ్డాము
ఈనుండె పేనుండె ఈతముల్లుండె
గౌరి కల్యాణా సౌభాగ్యమే
లచ్చిం కల్యాణా వైభోగమే ॥

5) ఊరిపోయె నీళ్లోయ్ పసుపు తోట్లోకి
పారిపోయె వల్లోయ్ ఉల్లితోట్లోకి ॥
గౌరి కల్యాణ వైభోగమే

6) నువు తిన్న యిత్తట్లో, మందిన్న యిత్తట్లో
మత్తుంగ ఉండాయి, మత్తుగల పెళ్లికొడక
ఎత్తెయ్యరాదా
గౌరి కల్యాణ వైభోగమే

7) అరివేణి కుండలకి అంచులే లేవా
పెళ్లికొడుకు అబ్బాయికి పెదిమలేలేవా
గౌరి కల్యాణా వైభోగమే

8) కల్యాణం గొట్టంగ గొంతెండి పోయె
గతిలేని పెళ్లికొడక గంజెత్కురారా
గౌరి కల్యాణా వైభోగమే

9 ఖంగోడి సెట్టుకింద బాపికాలేయంగ
గన్నేరు సెట్టుకింద కంకణాలిప్పంగ
గౌరి కల్యాణా వైభోగమే

10 పెళ్లికూతురు తల్లెమ్మ వేద ముత్రాలు
సనిమకలు గూదేసి సన్నాలు పట్టంగ
గౌరి కల్యాణా వైభోగమే

సేకరణ - విజయవాడ
చెళ్లపిళ్ల వెంకటశాస్త్రిగారి సన్మానం అప్పుడు
1949

ఇతరపాటలు

పసలపూడి పందలపాక

శంకరాభరణం స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) సా గ గ స | గ గ గా గా || రి గ రి |
పసలపూడి పం | ద ల పా క || కోపాన్కి |

గా గ మ గా ||
కొంగుదురు ||

రి గ రి | స ని స || రి గ గ రి | రి, ||
పు న్నా ని | కొ చ్చిం ది || పు ట్ట కొం | డా ||

స ని స | రి రి రీ రీ || గ ప మా, గ | రి స ని ||
ఆ డే దాని | అ రట్లకట్ట || ఆ - పై ని | కొవ్వూరు ||

ధ ధ స స సా | గ ప మ గ || గ రి గ రి రి స | సా ||
కే - కే - స్తే | ప లి కిం ది || కా - కీ - నా - | డా ||

2) మూరాలగండేపల్లి, మూలమల్లేపల్లి,
దానిపక్కనున్నాది ఉప్పలపాడు,
రోగానికి రాగంపేట, తాపులకి తాలూరు,
జై జై మన్నాది జగ్గంపేట ||

3) కాట్రావులపల్లి, తిమ్మాపురం, కలిసీన కట్టమూరు
కోడై కూసింది కొండపల్లి

గొల్లప్రోలు, గోరస, దొడ్డిగుంట, చింగంపల్లి
మరి మరి అన్నాది మర్రిపూడి ||

4) చిన్నది చిత్రాడ. పెద్దది పిఠాపురం
పట్నమనుకున్నాను పండూరు
ఆతల్లి నవర, ఈతల్లి పవర
ఎంతగోలన్నాది గొంచాల ||

5) గుద్దింది గుడివాడ, ఏడ్చింది సిరివాడ,
తగవు చెప్పింది తామరాడ, ఈ
మూడూళ్ళు కూడుకుని మేడపాడు, బ్రహ్మదేవం,
గుల్లెర్రచేసింది గూడవర్తి
కళ్ళెర్రజేసింది కాట్రావులపల్లి ||

సేకరణ - కాకినాడ
1986

దుడ్డుగట్టెత్తుకూని

మాయామాళవగౌళస్వరాలు - త్రిశ్రం

1) రీ మ మా, । మా మ మా మ ॥
దు డ్డు గ । ట్టె త్తు కూ ని ॥

గా మ గా రి । సా సా సా ॥
దూ శి పా ర । సే త్తుం కె ॥

సా రి మా మ । మా మ మా మ ॥
భూ మీ - భూ । లో క మం త ॥

గా మ గా రి । సా రి గా, ॥
నూ సి నా - । నం ట దే ॥

, గ గా రీ । సా రి గా, ॥
ఆ మా ట । అం ట దే ॥ (అలటదే)
ఆ లా గు । నం ట దే ॥

గా రి రీ స । సా, ,,, ॥
కో డి పి - । ల్లా, — ॥

2) బొచ్చైచ్చిన పెరుగుతుంకెు
మంగలి సినోడికి నాకు
కొప్పు సవర మంటదే
ఆమాటలంటదే
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా ॥

3) పొయికాడ్కి ఎత్తుకుపోయి
సురసూర కాలుత్తుంటె
సాకలి సినోడి పొయిలొ
సలికాసినానంటదె
ఆమాటలంటదె
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా

4) కుండకాడికెత్తుకుపోయి
రుద్ది రుద్ది కడుగుతుంటె
గంగాతానాలు నేను
వాడినానంటదే
ఆమాటలంటదే
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా

5) తుండిమీద పెట్టైన
కుంది కుంది నరుకుతుంటె
కంసాలి సిన్నోడికి నాకు
కాలు జగడమంటదే
ఆమాట లంటదే
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా

6) ఉప్పూ మిరియం పెట్టి
గుబగూబ ఉడుకుతుంటె
కాశీకవిళాసం
నూసినానంటదె

ఆమాట లంటదే
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా

7. కూడూ కూరా లొండి
కూటిమీద కూసుంటె
పూల పానుపు మీద
పొదిగినానంటదే
ఆమాట లంటదే
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా

8. ఒకృతునక యెత్తుకొని
గొంతులోన యేసుకుంటె
బొందితో వైకుంఠం
పోతనానంటదే
ఆమాటలంటదే
ఆలాగునంటదే
కోడిపిల్లా ||

18)

బండీర పోగ బండీర

హనుమతోడి స్వరాలు — త్రిశ్రం

1) స సా స స స | స రి స ని ని ని ||
బండీ ర పొ గ | బం డీ - ర దొ ర ||

స స రి గ రి స | ని స రి సా , ||
లె క్కే - రై - లు | బ డీ - రా , ||

ఈడా కూతాలేసేనురా
ఆడా కూతాలేసేనురా

2) స స రి గ రి స | స స స రి గ రి స ||
నీ ల - గి రి - | తె రు వు - కా - డ ||

స స స రి గ రి స | ని స రి స సా ||
ని లి సీ - కూ తా - | లే సే - ను రా || బండేర ||

3) స స ప ప పా | ప ద ప మ మా ||
అ గ్గి - కంటా | బా య ని బం డీ ||

గ గా మ ప మ | గ మ గ రి సా ||
అ గ్గి బ క్రీ - | చే సే - ను రా ||

స స మ మ మ గ | గ గ రి రి సా ||
అగ్గూ - రా ర ం | సే రే - ను రా ||

స స రి గ రి స | ని స రి స సా ||
అగ్గూ - రా ర ం | సే రే - ను రా ||

2

4) గ గా గ గ గ | రి గా గా స ||
ముందూ పెట్టెకు | నిప్పులూ - ||

స స సా రి - గ రి స | ని స రి సా , ||
వెనకా - పెట్టెకు | నిప్పు లూ ||

గ గ గ గ గ గ గ | గా , గ సా ||
ముందర తలకాయ | లో నే - ||

స స రి గ రి స | ని స రి స సా ||
మున్నా - టామడ | సేరే - నురా ||

5) స ప ప ప పా | ప ద ప మా , ||
బండీ - కాలిం | దెక్కా - డా , ||

గ గ గ మ ప మ | గ మ గ రి సా ||
మైసూరి పట్నం | లో పా - లా - ||
5 వలె బండీ సేసిం | దెక్కా డా ||
చెన్నా పట్నం | లో పా లా ||
చెన్నా పట్నం | నుండా డే ||
చిన్ని కంసా | లో - డూ ||

స స స మ మ గ | గ గ రి స సా ||
ఇంతా - లింతల్ | బండీ - సేసీ ||

స స రి గ రి స | ని స రి స సా ||
ఈదూ - లెం బడి | అంపే నురా ||

1 వరె

6) లచ్చిమంటే లచ్చిమి దాని
అబ్బడ్డాలా లచ్చిమి
కోడి నిస్తానన్నాది కోడి
పెట్టా నిస్తానన్నాది

4 వరె

కోడికాక కాలు రూపాయి
కల్లు కిస్తానన్నాది ॥బండేర॥

7) 1 వరె

సివల్ రోడ్ ప్రక్కన రెండు
సిన్నా గుంతల కాడారా
బాగా బతికే రెడ్డి కొడుకును
బంగా పరచే దక్కడరా

4 వరె

లచ్చిం సూస్తే సొగసూరా - దాని
మొగుణ్ణి సూస్తే ముసలివాడు ॥బండేర॥

సేకరణ - బెంగుళూరు

గాజులు గాజులయ్యా

శంకరాభరణ స్వరాలు - త్రిశ్రం

1) , , రి స స | రి స సా స ||
, , గా జు లు | గాజుల్ బో య్యా ||

నీ ని ని సా | రి , , , , ||
గా జు ల సె | ట్టీ , , , , ||

, , రి మ రి స | రి స సా స ||
, , ఏ - వూ రి | గా జు ల య్యా ||

నీ ని ని సా | రి , , , , ||
గా జు ల సె | ట్టీ , , , , ||

2) రంగూను గాజులయ్యా గాజుల సెట్టీ
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

3) కలకత్తా గాజులయ్యా ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

4) బోంబాయి గాజులయ్యా ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

5) బల్ గుత్తంగ తొడగవయ్యా ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

6) మా అత్తొచ్చె వేళాయె ,,
ఏవూరి గాజులయ్యా ,,

7) మా మొచ్చె వేళాయె ,,
ఏవూరి గాజులయ్యొ ,,

8) మా వారొచ్చె వేళాయె ,,
ఏవూరి గాజులయ్యొ ,,

9) గొంగడైన పరచవయ్యొ ,,
ఏవూరి గాజులయ్యొ ,,

10) కూర్చొని తొడగవయ్యొ ,,
ఏవూరి గాజులయ్యొ ,,

11) నిల్చొని తొడగవయ్యొ ,,
ఏవూరి గాజులయ్యొ ,,

12) తొందరగా తొడగవయ్యొ ,,
ఏవూరి గాజులయ్యొ ,,

సేకరణ - శ్రీకాకుళం

తమలపాకుల మీద

నటభైరవిస్వరాలు – త్రిశ్రం

1. మ మ మ మ మ మ గ రి | మ మ మ ప మ గ రి ||
త మ ల పా కు ల మీ ద | వ ళ్లొం డ బో – సీ – ||

మ మ మ మ గ రి | రి మ మ మ ప ప పా ||
నే బో తు కృ ష్ణ మ్మ | నీ ళ్ళ చె ల మ ల కీ ||

2) స ప ప పా ప ప ప ప | మా ప ప ద ప |
ఊ ర గ దే ఉ ద కం బు | చే ర గ దే – |

ప మ గ రి సా ||
ఊ – టా – – ||

సా రి రి రీ మ గ రి | రి సా, స సా స ||
చే ద గ నా చే తి | ము త్యా ల బిం దె ||

2 వ లె

3. అటుజూచి ఇటుజూచి కట్టొంకజూచి
కట్టమీద పొయ్యేటి పొట్టికోమటి
ఆవులు గలవారి ఆడమనిషిని
కోడలు గలవారి కోడల్ని నేను

మ మ మ మ మ గ రి | మ మ ప మ గ రీ ||
మే క లు గ ల వా రి | మే న కో – డ ల్ని ||

మ మ మ మ గ రి । రి మ మ ప పా ॥
మా అ త్త కొ ట్టా ది । బిం దె త్తి పో మ్మ ॥

కోమటి ప ప ప ప ద ని ద ద ప ।
మీ అ త్త కొ ట్ట నే - ల - ।

మ ప మ మ గ గ రి రి గ సా ॥
బిం దె - త్త - నే - లా - - ॥

3 వ చరణంవలె

4) అటుజూచి ఇటుజూచి బాటొంకజూచి
బాటమ్మటు వెళ్ళేవు ఓ బాపనయ్య
ఆవులుగల వారి ఆడమనిషిని
కోడెలు గలవారి కోడల్ని నేను
మేకలుగలవారి మేనకోడల్ని
మాఅత్త కొడ్తాది బిందెత్తిపొమ్మ

బాపనయ్య : మీ అత్త కొట్టనేల బిందెత్తనేల

(ముందుచరణంలాగ)

5) అటుజూచి ఇటుజూచి గట్టొంక చూసి
గట్టుమీద పోయేటి పూజారిమాయన్న
ఆవులుగలవారి ఆడమనిషిని
కోడెలుగలవారి కోడల్ని నేను
మేకలుగలవారి మేనకోడల్ని
మాఅత్త కొట్టాది బిందెత్తిపొమ్మ

200

పూజారి : మీ అత్త కొట్టనేల తిందెత్తనేల

2 వల

అల్లదిగో మాఅత్త తానెవస్తున్నాది
ఎత్తొద్దు ఎత్తొద్దు వెళ్ళండి బాబు ||

సేకరణ (1947) మద్రాసులో

కొండొండోరి సెరువులకిందా

(28) హరికాంభోజిస్వరాలు - ఆదితాళం

1) గా గా గా గ రి । రి గ గ గ । గా గ రి ॥
కొం డొం డో రీ - । సె రు వు ల । కా డా - ॥

సా రి గ రీ రి స । స స సా । స ధ ధ ధ ॥
సే సి రి ము గ్గు రు । ఎ గ సాయం । యొ క డి కి ॥

ధా , ని నీ ; । సా ; । రీ రీ ॥
కా - డి తే । దూ । రెం డు ॥

సా రి గ రీ సా । సా ,, । ,,,, ॥
దూ డా - లే - । దూ । — ॥

2) కాడీదూడా లేనెగసాయం
పండెను మూడు పంటాలొకటి
వడ్లులేవూ రెండు
గడ్డిలేదూ

3) వడ్లూ గడ్డిలేని పంటా
ఇశాఖపట్నం పంతలో పెడితె

ఒట్టి 1 సంతెకానీ సంతలో
జనంలేరు

4) జనంలేని సంతలోకి
వచ్చిరి ముగ్గురు షరాబులొకరికి
కాళ్ళూలేవూ రెండు
సేతుల్లేవూ

5) కాళ్ళూసేతులులేని షరాబులు
తెచ్చిరి మూడు కాసూలొకటి
వొలాల్లోలదూ రెండు
సెల్లాసెల్లావూ

6) ఒల్లాసెల్లని కాసులు తీసుకు
ఇజయనగరం ఊరికిబోతె
ఒట్టి 1 ఊరేగానీ ఊళ్లో
జనం లేరూ

7) జనం లేని ఊళ్లోను
ఉండిరిముగ్గురు కుమ్మర్లొకడికి
తలాలేదు - రెండుకి
మొలాలేదు

8) తలామొలాలేని కుమ్మర్లు
చేసిరిమూడు భాండాలొకటికి
అంచులేదూ - రెంటికి
అడుగూలేదూ

9) అంచు అడుగూలేని భాండాల్లో
ఉంచిరి మూడు గింజాలొకటి
ఉడకా ఉడకదూ - రెండు
మిడకామిడకావూ

10) ఉడకని మిడకని మెతుకులు తినుటకు
వచ్చిరి ముగ్గురు సుట్టాలొకడికి
అంగుళ్లేదూరెండు
మింగుళ్లేదూ

11) అంగుడుమింగుడులేని సుట్టాలు
తెచ్చిరి మూడూ సెల్లాలొకటి
సుట్టూలేదు - రెండు
మద్దెలేదు

దీనిభావము తెలియురా ?

సేకరణ - అడవి బాపిరాజుగారివద్ద (1940)